

GMINA JAWOR
WWW.JAWOR.PL

Raport o stanie Gminy Jawor za rok 2023

Spis Treści		Strona
I.	Wstęp	4
II.	Informacje ogólne	19
2.1	Ogólna charakterystyka gminy	19
2.2	Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy	25
2.3	Mieszkańcy Jawora w latach 2019-2023	36
III.	Finanse gminy	37
3.1	Wykonanie budżetu Gminy Jawor	37
3.2	Wykonanie wydatków inwestycyjnych	46
3.3	Zadania realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych	58
3.4	Realizacja budżetu obywatelskiego	85
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego	85
4.1	Prawo własności gruntów	85
4.2	Udziały w spółkach	86
4.3	Zagospodarowanie przestrzenne	86
V.	Informacja o realizacji polityk, programów, strategii	87
5.1	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021 –2027	87
5.2	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2023 rok	98
5.3	Program osłonowy „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2019-2023”	99
5.4	Program „Jaworska Karta Dużej Rodziny”	100
5.5	Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku	101

5.6	Gmina Jawor - członkiem Aglomeracji Wałbrzyskiej i ZIT AW	107
5.7	Program ochrony środowiska	111
5.8	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	111
5.9	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2023 roku	112
5.10	Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Jawora do roku 2030	112
5.11	Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Jawor na lata 2021-2036	113
5.12	Plan gospodarki niskoemisyjnej - Gmina Jawor (PGN)	114
5.13	Strategia rozwoju Miasta Jawora na lata 2021-2031	115
5.14	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jawor na lata 2023-2033	116
VI.	Realizacja uchwał rady gminy	119
VII.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	126
7.1	Udział gminy w związkach międzygminnych, stowarzyszeniach w 2023 r.	126
7.2	Współpraca międzynarodowa	130
VIII.	Część analityczna	133
8.1	Oświata i edukacja	133
8.2	Polityka społeczna	154
8.3	Kultura	160
8.4	Turystyka, sport i rekreacja	171
8.5	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (w tym transport)	172
IX.	Podsumowanie	184

Wstęp

Szanowni Radni Rady Miejskiej w Jaworze

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Jawora

Wypełniając obowiązek, jaki spoczywa na mnie, jako Burmistrzu Miasta Jawora, oddaję w Państwa ręce Raport o stanie gminy za 2023 rok, który szczegółowo omawia wszystkie kluczowe aspekty życia społeczno-gospodarczego Jawora w minionym roku.

Jest to dokument szczególnie także dlatego, że pokazuje drogę, którą wspólnie przemierzaliśmy przez ostatnie dwanaście miesięcy.

Rok 2023 był wyjątkowym okresem, zważywszy na skalę inwestycji jakie przeprowadziliśmy w Gminie Jawor. Był to czas realizacji niezwykle ważnych przedsięwzięć, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców, a pod względem imponujących wartości finansowych na długo zapisze się na kartach historii naszego miasta.

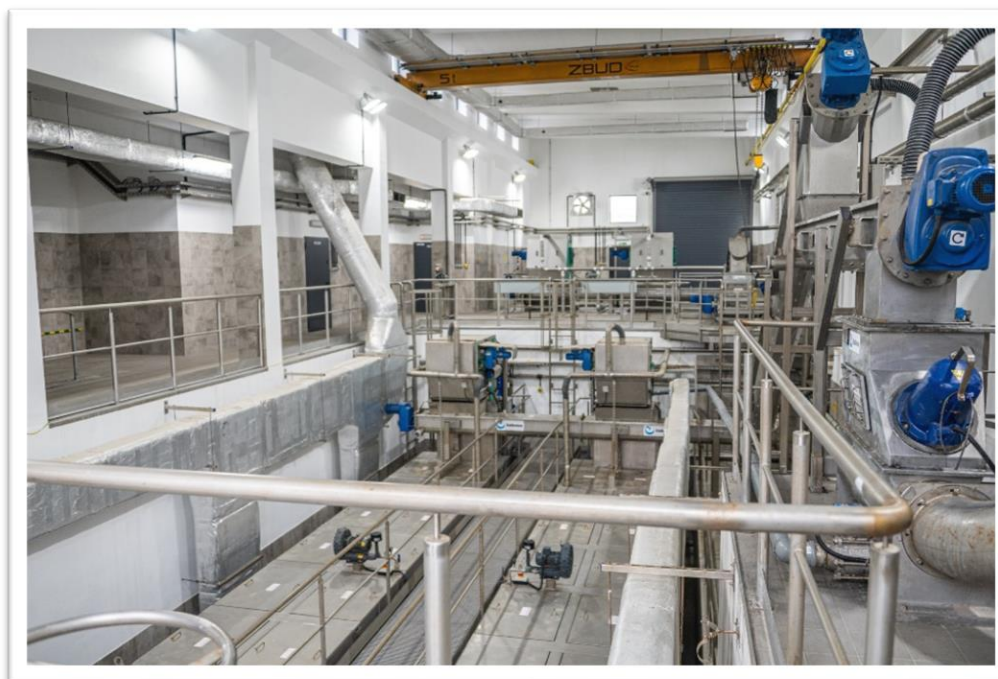
Konsekwentnie, w sposób przemyślany i kompleksowy, rozwijamy nasze miasto. Z kilkuletnią perspektywą planujemy kolejne inwestycje, na które skutecznie pozyskujemy pieniądze z wielu dostępnych zewnętrznych źródeł, w tym europejskich. Współpracujemy z rządem, sąsiednimi samorządami czy instytucjami wspierającymi nasz postęp. Mamy wizję, ambitne cele i wiemy jak skutecznie wdrażać kolejne projekty i zadania do realizacji.

W ubiegłym roku Gmina Jawor z ogromną satysfakcją zakończyła realizację największej i najdroższej inwestycji w historii Jawora – modernizację gospodarki wodno-ściekowej. Wartość tego przedsięwzięcia opiewała na niemal 111 mln zł.

Ten trzyetapowy projekt, którego kluczową częścią było ukończenie w grudniu 2023 roku remontu oczyszczalni ścieków w Małuszowie, na kwotę 68 mln zł, jest niezwykle istotnym elementem dla codziennego funkcjonowania mieszkańców, przedsiębiorstw oraz instytucji. Dzięki przeprowadzonym pracom modernizacyjnym, możemy być spokojni o bezawaryjną działalność systemu na kolejne dziesiątki lat.

Inicjatywa rewolucji drogowej, zapoczątkowana w 2023 roku, była odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców. Świadomi wyzwań związanych ze stanem infrastruktury drogowej, podjęliśmy odważne kroki, aby zmienić oblicze miejskich dróg i usprawnić komunikację po najważniejszych arteriach drogowych miasta.

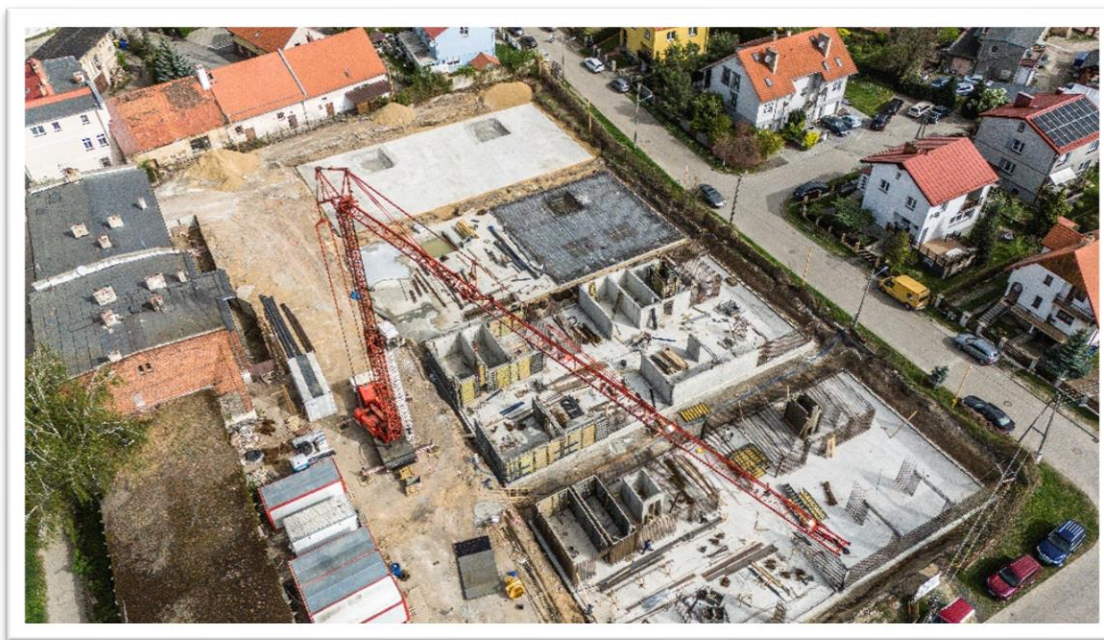
Ulice Wyszyńskiego, Strzegomska, Kościuszki, Chopina czy Piastowska, których stan od dawna budził zaniepokojenie mieszkańców, zostały poddane intensywnym pracom remontowym. To jedynie część naszego szeroko zakrojonego planu modernizacyjnego. Każdy z tych projektów wymagał skrupulatnego zaprojektowania, ścisłej koordynacji oraz zaangażowania licznych zasobów, jednak efekty poniesionego wysiłku są obecnie widoczne na każdym z obszarów. W ten sposób nie tylko poprawiamy jakość infrastruktury drogowej, zwiększamy bezpieczeństwo, ale także tworzymy lepsze warunki życia dla mieszkańców, ulepszając ich codzienne doświadczenia związane z przemieszczaniem się po mieście.

W ramach ogólnie korzystnej sytuacji gospodarczej w Jaworze, w ciągu ostatnich lat zauważalne są oznaki znacznego rozwoju w sektorze budownictwa mieszkaniowego. W roku 2023 rozpoczęliśmy realizację projektu budowy 52 mieszkań na Osiedlu Słowińskim. Wszystko to dzięki dobrej współpracy z Spółdzielnią Mieszkaniową Lokatorsko-Własnościową.

Jesienią udało się także rozstrzygnąć przetarg na budowę czterech trzykondygnacyjnych budynków przy ul. Mickiewicza 45 B-J realizowanych wspólnie przez Gminę Jawor i Towarzystwo Budownictwa Społecznego Kamienna Góra.

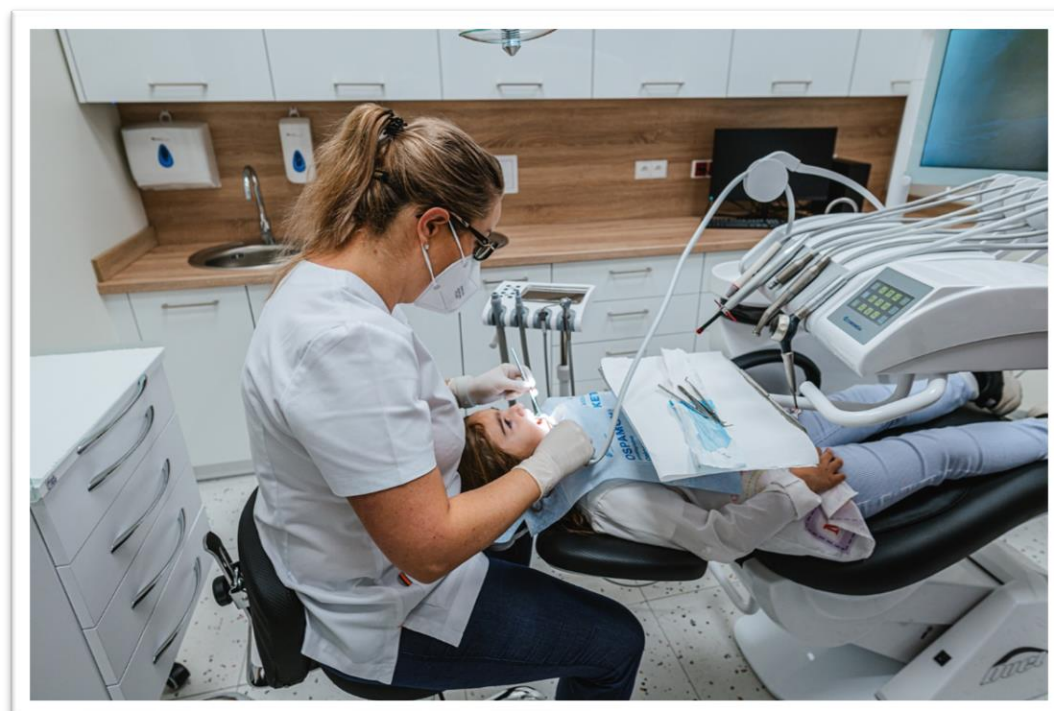
Wykonawca sprawnie i w imponującym tempie realizuje projekt, którego efekty widać już gołym okiem. 72 mieszkania o wysokim standardzie wykończenia zostaną przekazane lokatorom już w przyszłym roku.

By móc w pełni świadomie nazywać Jawor miejscem dobrym do życia, poza budownictwem mieszkaniowym, rozwojem gospodarczym czy inwestycjami w infrastrukturę nie zapominamy o innych, niezwykle istotnych sferach, w tym kwestii

zdrowia. Wypełniając zobowiązanie wobec mieszkańców w Przychodni Rejonowej przy ul. Piłsudskiego 10 powstała nowoczesna poradnia stomatologiczna.

Trzy ultranowoczesne gabinety, w pełni wyposażone w najnowszej generacji sprzęt oraz pracownia RTG, to wyraz naszej troski o zdrowie mieszkańców, zwłaszcza tych najmłodszych. Od jesieni 2023 roku zarówno dorośli jak i dzieci mogą więc liczyć na przyjazne i pełne uśmiechu miejsce, w którym specjaliści troskliwie zajmują się ich uzębieniem. Przychodnia przeznaczyła na ten cel ponad 1,1 mln zł.

Aktywność fizyczna i możliwość korzystania z nowoczesnych obiektów sportowych są kluczowym elementem zdrowego trybu życia, dlatego jako samorząd inwestujemy również w sport. W 2023 roku, dzięki środkom otrzymanym z programu Polski Ład, przeprowadziliśmy modernizację trzech obiektów sportowych oraz infrastruktury technicznej: Stadionu Miejskiego, OW Jawornik i boiska na Os. Przrzecze.

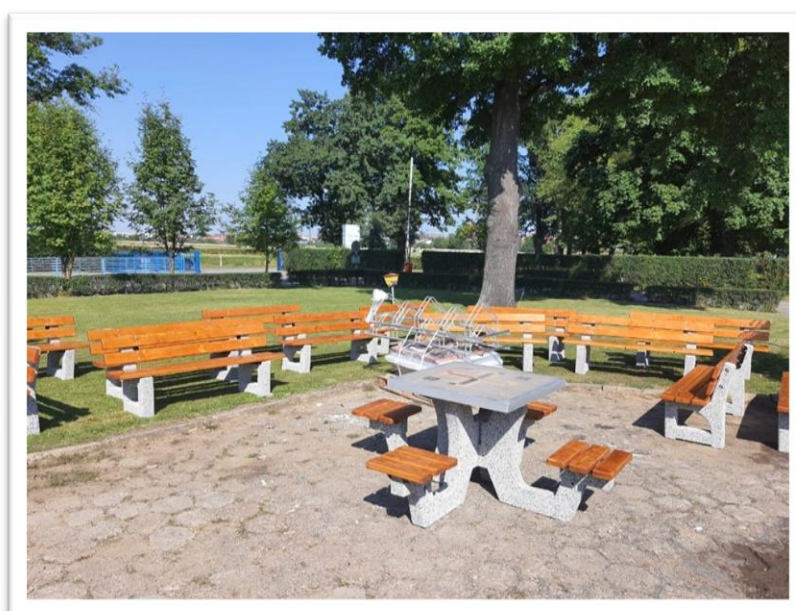

W ramach wydatkowania pozyskanych środków w wysokości ponad 5 mln zł szczególną uwagę poświęciliśmy budynkowi technicznemu Stadionu Miejskiego, w tym szatni przeznaczonej do użytku młodych adeptów futbolu. Ulepszyliśmy oświetlenie boiska, zamontowaliśmy 500 nowych krzesełek dla kibiców, utwardziliśmy parking,

zamontowaliśmy monitoring i nagłośnienie oraz wprowadziliśmy nowe elementy małej architektury. Wszystko po to, by zapewnić najlepsze warunki dla sportowych ambicji naszych mieszkańców.

Ponadto, z myślą o różnorodności dyscyplin sportowych, wykonaliśmy dwa, nowe boiska do gry w tenisa ziemnego: na obiekcie sportowym Przyrzecze oraz na Jaworniku. To inwestycje, które nie tylko zwiększają możliwości utrzymania aktywnego trybu życia, ale również wpływają na integrację mieszkańców poprzez wspólne pasje i zainteresowania.

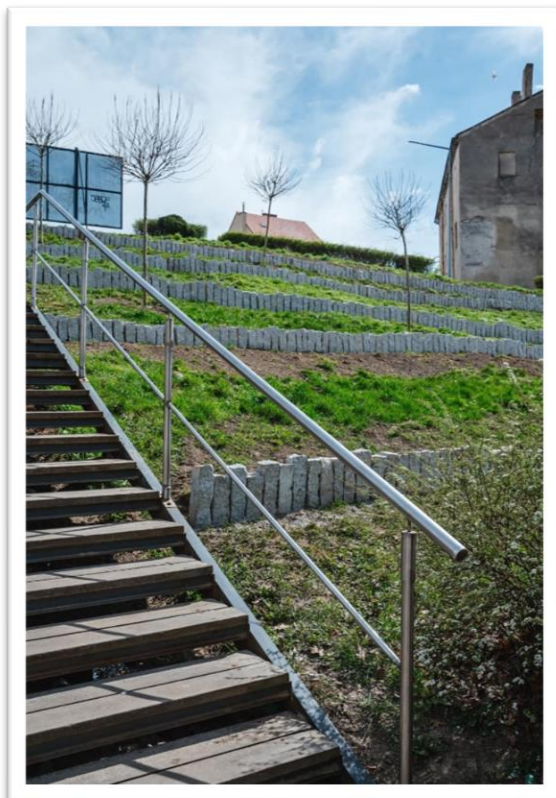
Nie zwalniamy tempa także w zakresie rozwoju darmowej komunikacji miejskiej, która z powodzeniem funkcjonuje w Jaworze już prawie 6 lat. W marcu ubiegłego roku podpisaliśmy umowę o wartości 10 mln zł na zakup trzech, fabrycznie nowych autobusów od renomowanego producenta Solaris Bus&Coach, które już za kilka miesięcy będą kursować po ulicach naszego miasta.

Dwa 12-metrowe i jedna 18-metrowa jednostka, będą niskopodłogowe, ekologiczne, ciche i bezpieczne. Wyposażone w zaawansowany system informacji pasażerskiej, ekrany i zapowiedzi głosowe, zapewnią mieszkańcom jeszcze wygodniejszą podróż. Dbamy także o osoby o ograniczonej mobilności, a monitoring i antybakteryjna powłoka zwiększą bezpieczeństwo podczas jazdy.

Niskoemisyjność floty jaworskiej komunikacji miejskiej to niejedyny element rozwoju miasta w kierunku bezpieczeństwa ekologicznego. W 2023 kontynuowaliśmy działania w ramach projektu „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor”. Coraz bardziej widoczne są zmiany w krajobrazie naszego miasta. Rośnie liczba terenów zielonych, nasadzeń, przyjaznej do odpoczynku infrastruktury, zielonych przystanków, ogrodów deszczowych, nowych ławek, alejek, koszy na śmieci. Wszystko to jest dowodem na nasze zaangażowanie w tworzenie bardziej estetycznego i zrównoważonego otoczenia dla nas wszystkich.

Spełnia się także nasze marzenie o zielonej energii dla miasta. Kilkuletnia praca nad projektem farmy fotowoltaicznej realizowanej wspólnie z inwestorem ZKlaster nabiera realnych kształtów. Na obszarze 16 ha miejskiego terenu zamontowano już kilkanaście tysięcy elementów przygotowując grunt pod instalację paneli solarnych. Energia słoneczna, odnawialna i produkowana lokalnie, wkrótce zasili budynki użyteczności publicznej – szkoły, przedszkola czy uliczne oświetlenie – przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju. Nie bez znaczenia jest fakt, że inwestycja ta przynosi konkretne korzyści dla budżetu Jawora, zasilając go opłatami z tytułu podatku. To bardzo potrzebne finansowe wsparcie, które pomoże skompensować wydatki bieżące.

Ku mojej osobistej radości, Jawor z roku na rok umacnia swoją pozycję w rankingach. Według Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” zajęliśmy trzecie miejsce na Dolnym Śląsku i 28 w Polsce w klasyfikacji podsumowującej sukces kadencji 2018–2023, w której porównane zostały sukcesy finansowe, ekonomiczne, infrastrukturalne i społeczne 267 miast powiatowych w skali całego kraju.

Tegoroczna pozycja Jawora to awans ze 134 miejsca w ocenie mojej pierwszej kadencji z lat 2013-2017 oraz z aż 255 miejsca biorąc pod uwagę poprzednie lata. To oczywiście uzasadniony powód do dumy, ale także wyraźny impuls do dalszego działania na rzecz jeszcze większych osiągnięć Gminy Jawor.

Wyrażam silne przekonanie, że prezentowany Raport o Stanie Gminy za 2023 rok będzie stanowił jednoznaczny dowód na to, że moje plany rozwoju miasta są konkretne i starannie wprowadzane w życie. Nieustanny postęp i liczne sukcesy naszej gminy stanowią dla mnie motywację do jeszcze skuteczniejszego działania na rzecz Jawora i jego mieszkańców. Jestem przekonany, że nasze wspólne wysiłki przynoszą jaworzanom wymierne korzyści oraz umacniają pozycję rozwijającego się miasta nie tylko w regionie, ale także w skali całego kraju.

Dziękuję wszystkim za zaangażowanie i współpracę przy realizacji tych ambitnych projektów. Składam wyrazy uznania i wdzięczności moim współpracownikom, zatrudnionym w gminnych jednostkach, radnym oraz mieszkańcom.

Zapraszam do lektury oraz aktywnego udziału w dyskusji.

Emilian Bera

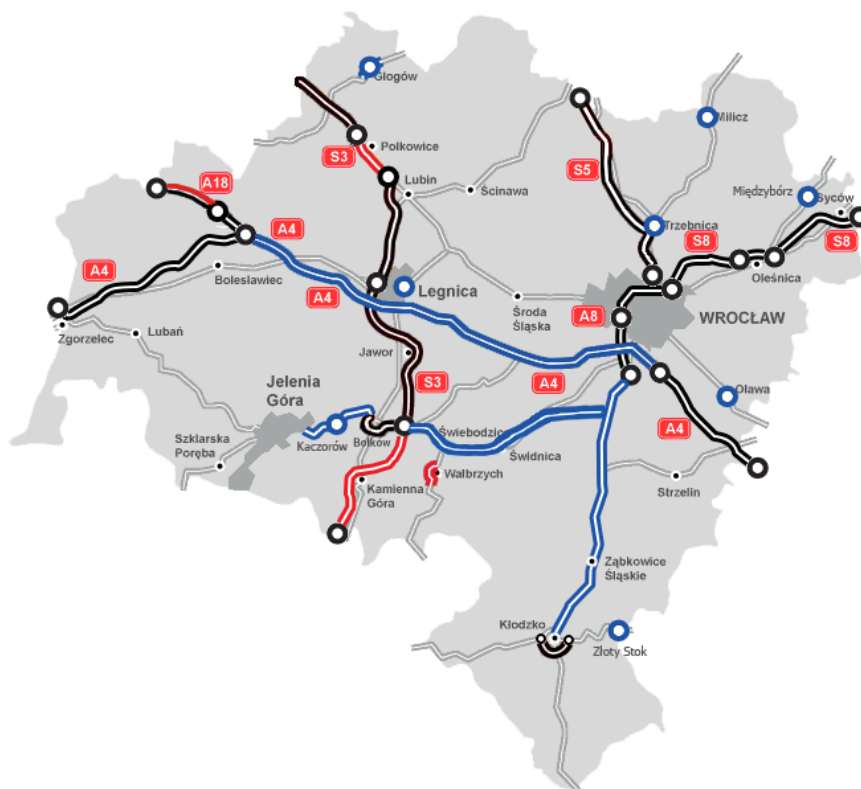
Burmistrz Miasta Jawora

II. Informacje ogólne

2.1 Ogólna charakterystyka gminy

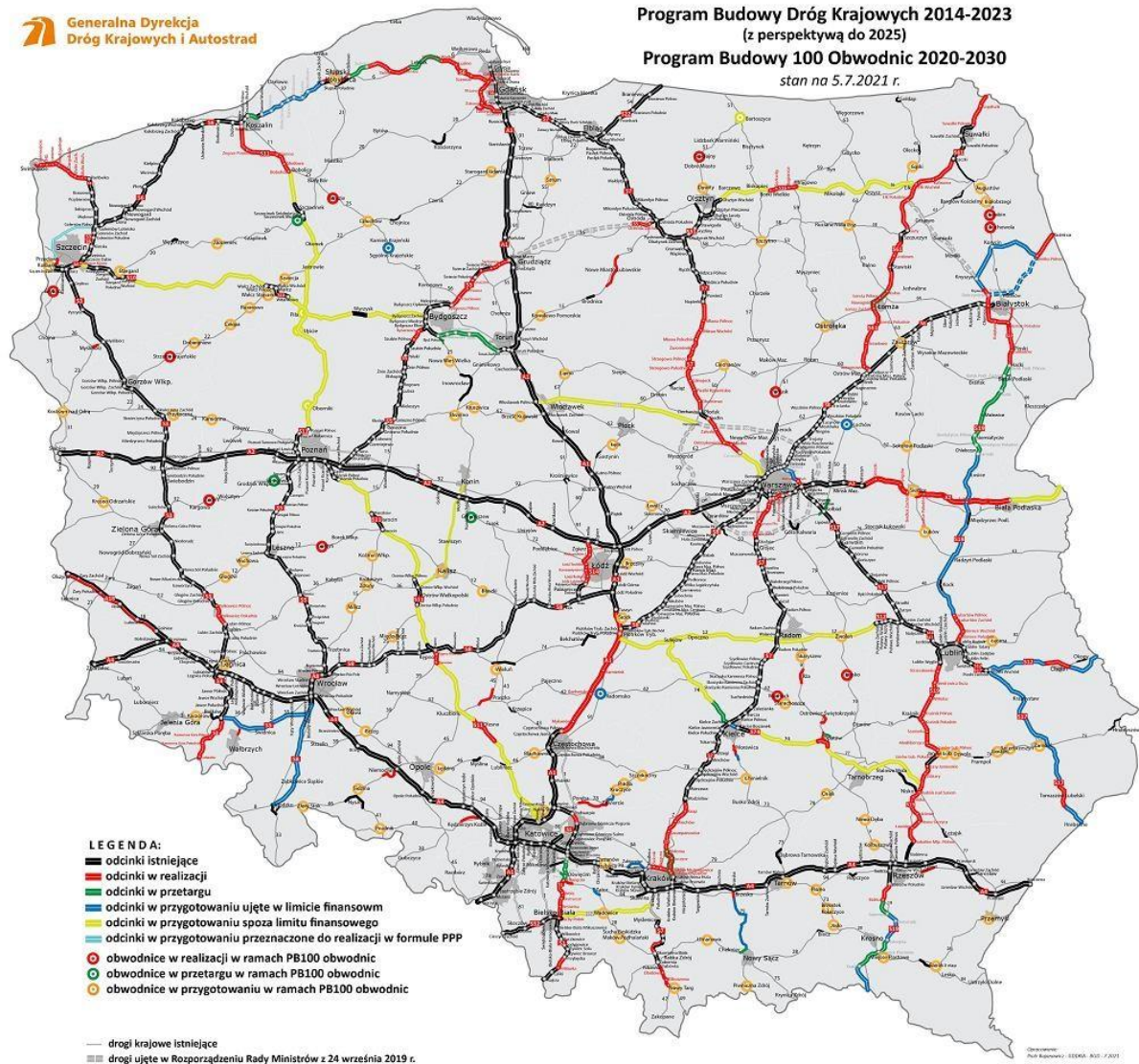
Jawor, położony na skrzyżowaniu istotnych szlaków transportowo-komunikacyjnych, stanowi strategiczny punkt łączący Zachód i Wschód Europy. Ta lokalizacja przynosi regionowi liczne korzyści oraz stanowi główny atut miasta, czyniąc je atrakcyjnym na krajowym i europejskim rynku inwestycyjnym. Planowane do budowy kolejne autostrady (S5 i nowa A4) zapewne przyczynią się do utworzenia w mieście i regionie dużej strefy ożywienia gospodarczego, która już teraz oddziałuje na sąsiednie samorzady.

Miasto usytuowane w centralnym miejscu na mapie geograficznej Dolnego Śląska i powiatu jaworskiego, zajmuje powierzchnię 18,8 km², co stanowi 3,16% powiatu jaworskiego, 0,09% województwa dolnośląskiego i 0,006% powierzchni Polski.

Jawor umiejscowiony jest na malowniczej Nizinie Śląsko-Łużyckiej, nad rzeką Nysą Szaloną oraz posiada sieć dopływów i kanałów wodnych, co sprzyja jego rozwojowi urbanistycznemu. Przez teren miasta przebiega Kanał Młynówka. Zasila on w wodę staw ulokowany w Parku Miejskim, będąc zarazem głównym kanałem odbierającym wody opadowe, roztopowe oraz te, z rowów melioracyjnych. Całkowita długość kanału wynosi ok. 12 km. Wody otwarte i sieci rzek zajmują w mieście powierzchnię 53 ha.

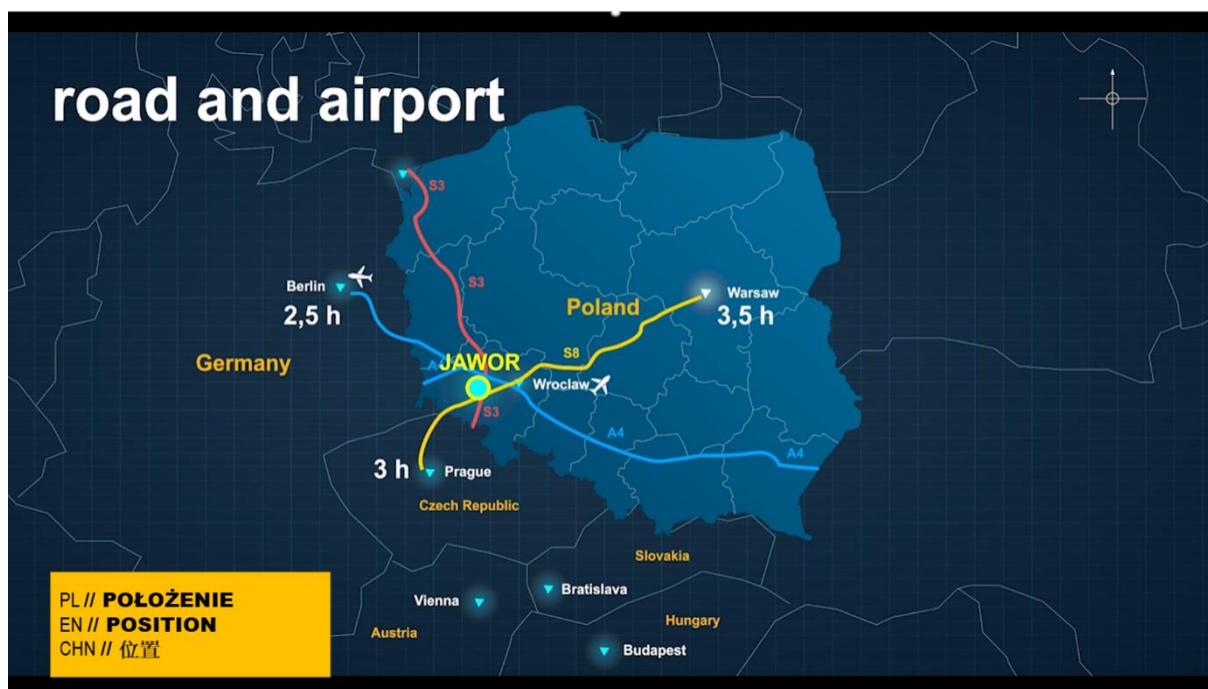
Dzięki strategicznemu położeniu komunikacyjnemu, zarówno drogowemu, jak i kolejowemu, Jawor stanowi ważny węzeł komunikacyjny, oddalony o odpowiednio 420 km od Warszawy, 310 km od Berlina i 230 km od Pragi. Istniejące tu drogi i autostrady, takie jak S3 (droga ekspresowa łącząca południe Europy z wybrzeżem Morza Bałtyckiego) i A4 oraz węzły drogowe "Jawor Północ" i "Jawor Wschód", sprzyjają szybkiemu i wydajnemu przemieszczaniu się, co stanowi kluczowy element dla rozwoju biznesu i handlu.

Na terenie Jawora występuje sieć dróg wojewódzkich, takich jak: Jelenia Góra - Legnica, Jawor – Złotoryja, Jawor – Strzegom – Wałbrzych. W granicach miasta usytuowane są również drogi powiatowe, które wychodzą w kierunku Godziszowej, Snowidzy, Słupa i Myśliborza. Jawor posiada także cztery drogi łączące miasto z autostradą A4: Jawor-Legnica, Jawor-Wądroże Wielkie, Jawor-Snowidza, Jawor-Budziszów Wielki.

Miasto sąsiaduje od: wschodu z Gminą Mściwojów; od południowego–zachodu z Gminą Paszowice; od północnego- zachodu z Gminą Męcinka. Od strony południowej Jawor jest ograniczony Pogórzem Kaczawskim, od południowowschodniej Wzgórzem Strzegomskim. Najwyższym punktem w mieście jest plac przy Wieży Ciśnień (wys. 208 m n.p.m.), a najniższym - punkt usytuowany nad rzeką Nysą Szaloną, w południowo-zachodniej części miasta (miejsce usytuowania przepompowni miejskiej).

Największym okolicznym miastem, mającym duży wpływ na cały subregion społeczno -gospodarczy jest Legnica.

Jawor oferuje swoim mieszkańcom bogactwo zieleni miejskiej, z liczącym 27,34 ha Parkiem Miejskim. Stanowi on nie tylko oazę spokoju i rekreacji, ale także kulturalne i sportowe centrum, z basenem letnim, stadionem, plenerową siłownią, zabytkową fontanną i placem zabaw dla dzieci.

Bogactwo architektoniczne Jawora obejmuje zabytkowe kościoły, takie jak ewangelicko-augsburski Kościół Pokoju pw. Świętego Ducha, wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, Ratusz i Sala Rajców, które zachwycają wspaniałymi witrażami, Zamek Piastowski czy kościół pw. św. Wojciecha, które przyciągają turystów z całego kraju.

Gmina Jawor posiada liczne walory wypoczynkowe, takie jak basen letni (otwarty w 2020 r.), który wyróżnia się nowoczesnością, estetycznym wyglądem i jakością usług dostosowaną do każdej grupy wiekowej; Ośrodek Wypoczynkowy „Jawornik” (o powierzchni 11 ha wraz z akwenem wodnym, kortem tenisowym, boiskami do piłki, plażowej piłki siatkowej, plażowej piłki nożnej, skate parkiem i placem zabaw), czy Kryta Pływalnia „Słowianka”, na której prowadzone są zajęcia sportowe i cyklicznie organizowane imprezy.

Stadion Miejski ze sztucznym oświetleniem dwóch płyt boiskowych wykorzystywany nie tylko do celów sportowych czy kulturalnych, służyć może również do organizowania imprez masowych. Jaworskie kluby podczas zajęć sportowych i rozgrywek korzystają także z Centrum Sportowego na Osiedlu Przyszecze. Aktywny wypoczynek zapewni także zespół boisk wielofunkcyjnych „Orlik” oraz boiska przy szkołach podstawowych.

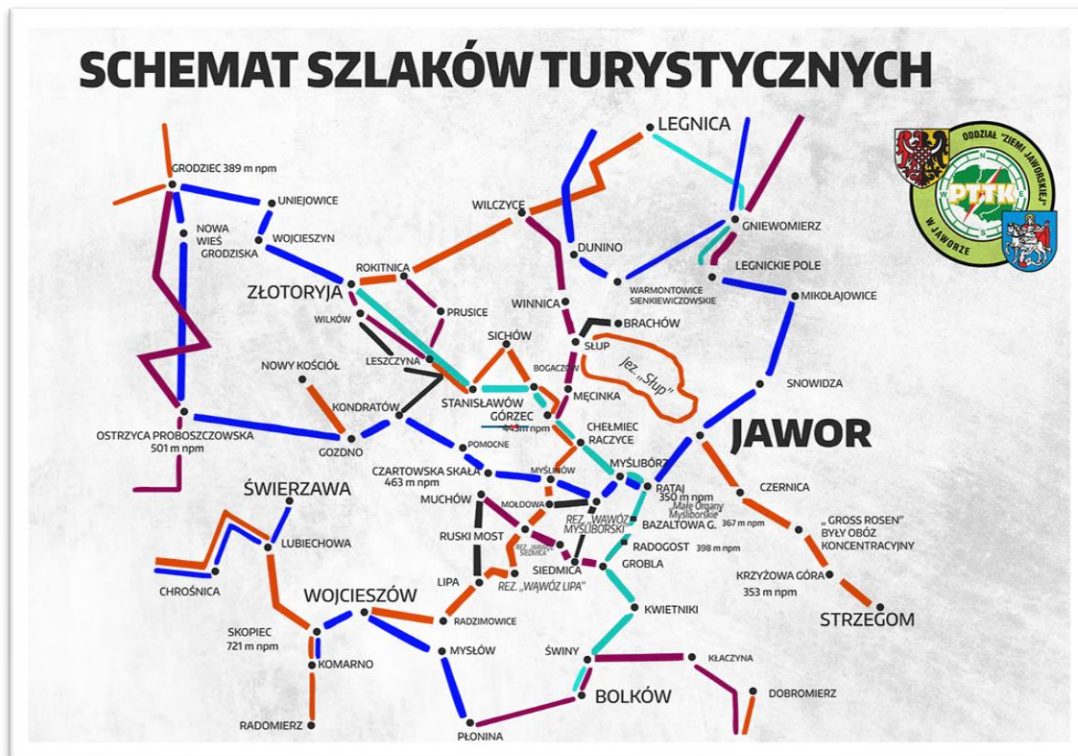
Ważnymi elementami rozwoju turystyki w mieście są różnorodne imprezy i wydarzenia organizowane przez Jaworski Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejską Bibliotekę Publiczną i Muzeum Regionalne, które przyczyniają się do promowania miasta w kraju i za granicą. Do prestiżowych imprez o zasięgu międzynarodowym należą: Święto Chleba i Piernika, Wyścig Kolarski dla amatorów „Jaworska Pajda Chleba” (Jawor – Pogórze Kaczawskie) czy Międzynarodowy Salon Sztuki Dziecięcej (konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży z Polski i Czech).

W Jaworze odbywa się także wiele przedsięwzięć artystyczno-kulturalnych m.in: Jaworskie Impresje Teatralne, Noc w Muzeum, Konkurs recytatorski Pegazik, Jaworskie Watch Dogs - Forum Filmowe, Wegetariada, Jaworskie Gody i Ogólnopolski Konkurs Recytatorski.

Miasto jest organizatorem oraz współorganizatorem wielu uznanych imprez sportowych, takich jak: Rajd zabytkowych samochodów Tylko Dla Zuchwałych, Rajd samochodowy Tarmac Masters, Kobieta za Kółkiem, Półmaraton Jaworski, memoriał im. Stefana Mielczarka, Bieg Niepodległości, turniej zGRAny Jawor, Jaworzanka JAKO CUP czy Jaworska Liga Halowa, a także wielu imprez strzeleckich na strzelnicy prowadzonej przez Jaworski Klub Strzelecki „UR”.

Przez Jawor przebiegają szlaki turystyczne: „Szlak Wygasłych Wulkanów” (trasa: Legnickie Pole – Złotoryja, znaki żółte) liczący 89 km i nawiązujący tematycznie do relikwów zjawisk wulkanicznych występujących w postaci odsłoneń bazaltów, profitów, diabazów; „Szlak martyrologii” (trasa: Jawor – Strzegom, znaki niebieskie) o długości około 20 km, prowadzący przez malownicze Wzgórza Strzegomskie; „Szlak Cystersów”, biorący swój początek w Portugalii, a kończący się w Polsce; „Szlak miast i miejsc UNESCO” biegnący od Łęknicy do Warszawy i prowadzący przez wszystkie miasta i miejsca, gdzie zlokalizowane są polskie obiekty znajdujące się na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Szlaki turystyczne prowadzące przez nasze miasto są atrakcyjne zarówno dla miłośników aktywnego wypoczynku jak i dla pasjonatów historii. Dodatkowo, rozwój infrastruktury rowerowej, w tym projekt budowy trasy rowerowej "Kamienna", wpisuje się w trend promowania zdrowego stylu życia i ekoturystyki.

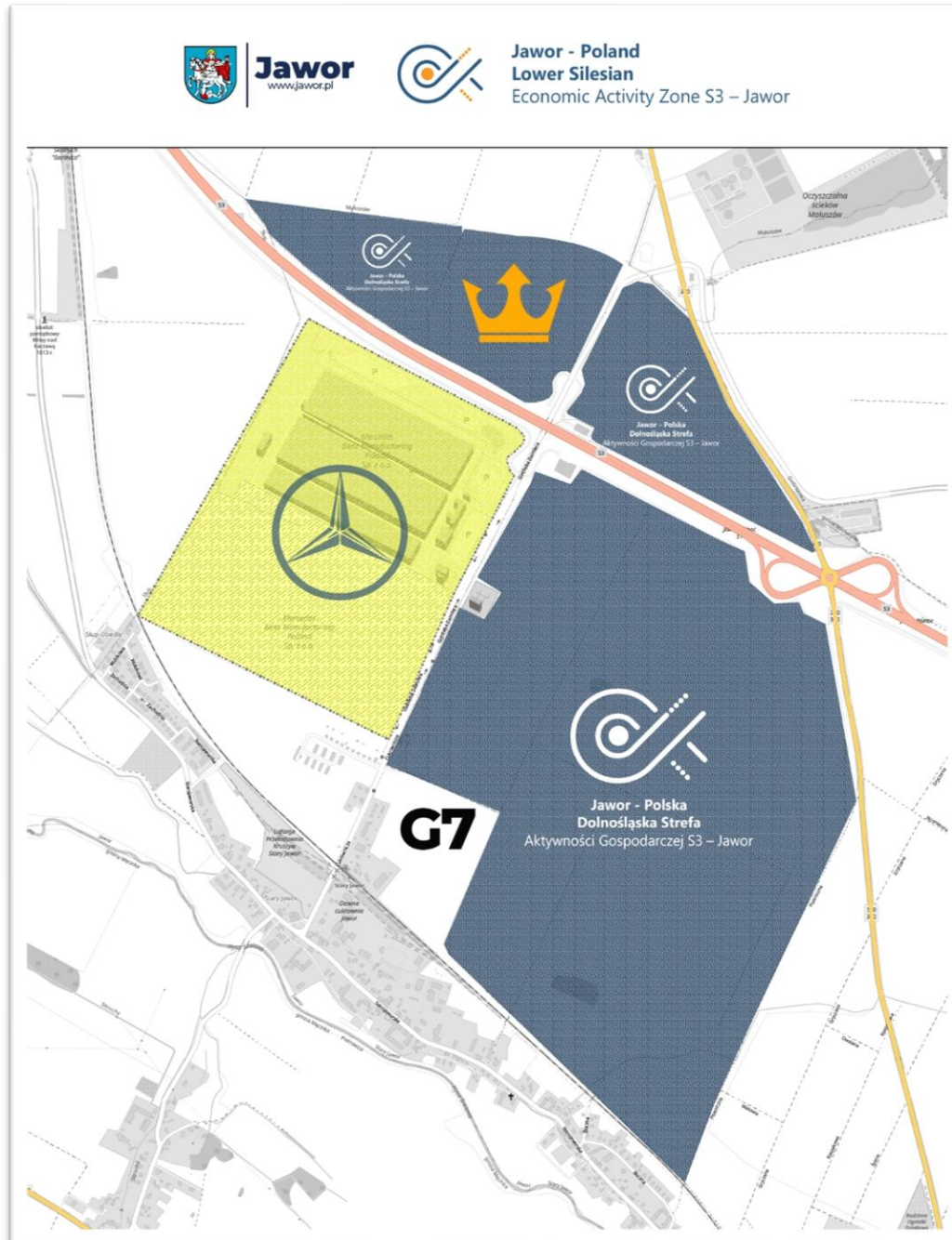
Jawor, z bogatą historią, zabytkami architektury i licznie organizowanymi wydarzeniami, nie tylko przyciąga turystów, ale także stanowi dynamicznie rozwijające się miejsce dla inwestorów i mieszkańców, oferując zarówno bogactwo kulturowe, jak i możliwości rozwoju biznesowego i rekreacyjnego.

2.2 Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy

Zrównoważony rozwój to zadanie, przed którym stoi Jawor i jego mieszkańcy w perspektywie najbliższych kilku lat. W niniejszym raporcie, opisującym funkcjonowanie Gminy w 2023 roku, przedstawiona jest wizja miasta nowoczesnego i rozwijającego się w sposób trwały, łączącego rozwój gospodarki z jednoczesną dbałością o ochronę środowiska i dobro społeczne.

W 2023 stworzyliśmy warunki dla możliwości rozwoju przedsiębiorczości firm i mieszkańców. Po kilkudziesięciu latach braku znacznych inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową, zakończyliśmy budowę systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz rozpoczęliśmy naprawę i budowę systemu wodnego, co jest bezwzględną podstawą funkcjonowania nowoczesnego miasta. Rozstrzygnęliśmy przetarg na tę inwestycję, który opiewa na prawie 90 mln złotych.

stanie się najlepiej przygotowanym terenem w Europie o pow. ok. 220 ha w jednym kawałku.

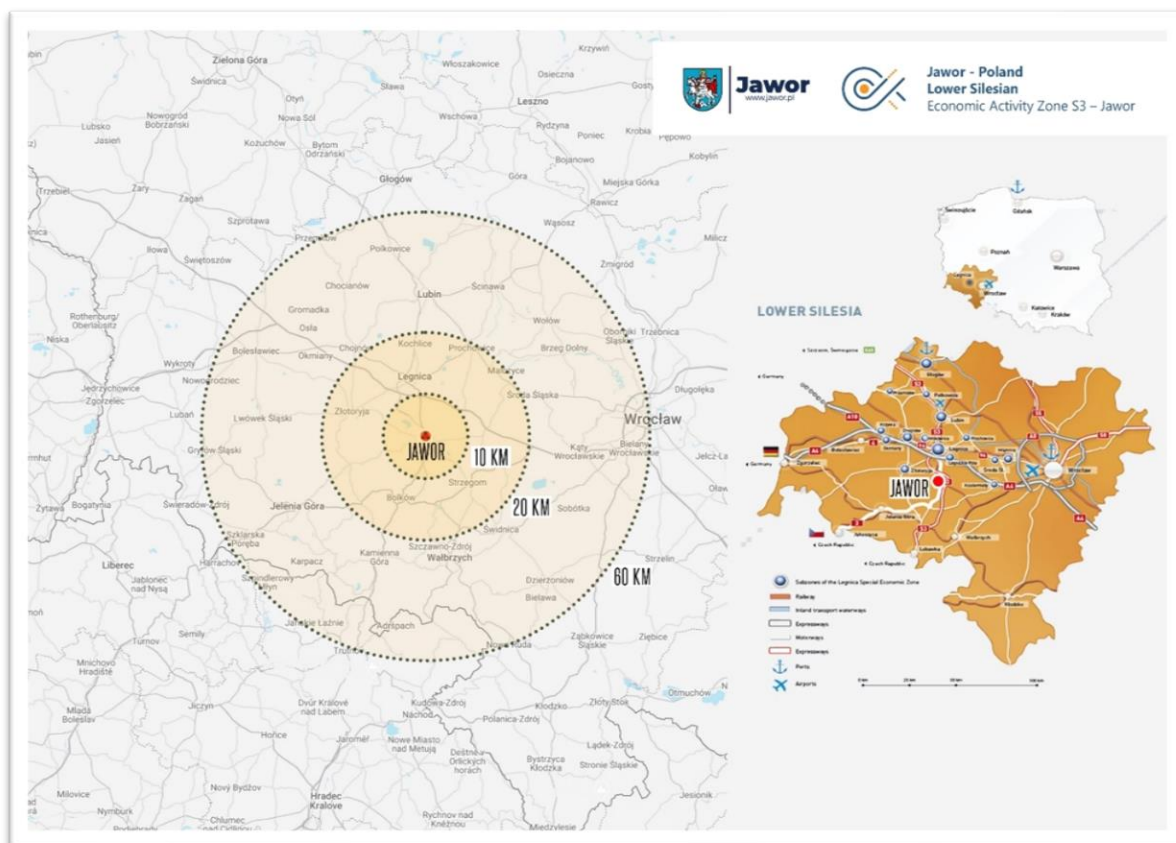

Jasno wyznaczone cele i kierunki działania pozwalają rozpocząć inicjatywy, które mają za zadanie podnieść standard życia w mieście. Nowoczesna baza sportowa, bezpieczne i dobre drogi, rewitalizowanie kamienic i elementów architektonicznych podwórek na jaworskiej starówce, rozwiązania komunikacyjne ułatwiające podróżowanie po mieście, pozyskanie dofinansowania z funduszy zewnętrznych

na strategiczne inwestycje i pomysły – to tylko niektóre elementy szerszej wizji, jakie były wdrażane w Jaworze w 2023 r.

Nie bez znaczenia jest także fakt, że miasto w ostatnich latach awansowało w licznych rankingach. Czasopismo Wspólnota opublikowało podsumowanie działań dobiegającej końca kadencji samorządów gminnych, w którym porównane zostały ich sukcesy finansowe, ekonomiczne, infrastrukturalne i społeczne. Nasze miasto zajęło zaszczytne trzecie miejsce na Dolnym Śląsku zaraz za Polkowicami i Oleśnicą oraz imponującą 28. lokatę wśród 267 miast powiatowych w skali całego kraju. Pozycja Jawora to awans ze 134 miejsca w ocenie kadencji z lat 2013-2017 oraz z aż 255 miejsca biorąc pod uwagę rządzących poprzednich władarzy.

Jawor, leżący w centrum Dolnego Śląska, na skrzyżowaniu szlaków handlowych zawsze dawał całemu regionowi wiele korzyści, decydując o jego atrakcyjności na światowym rynku inwestycyjnym.

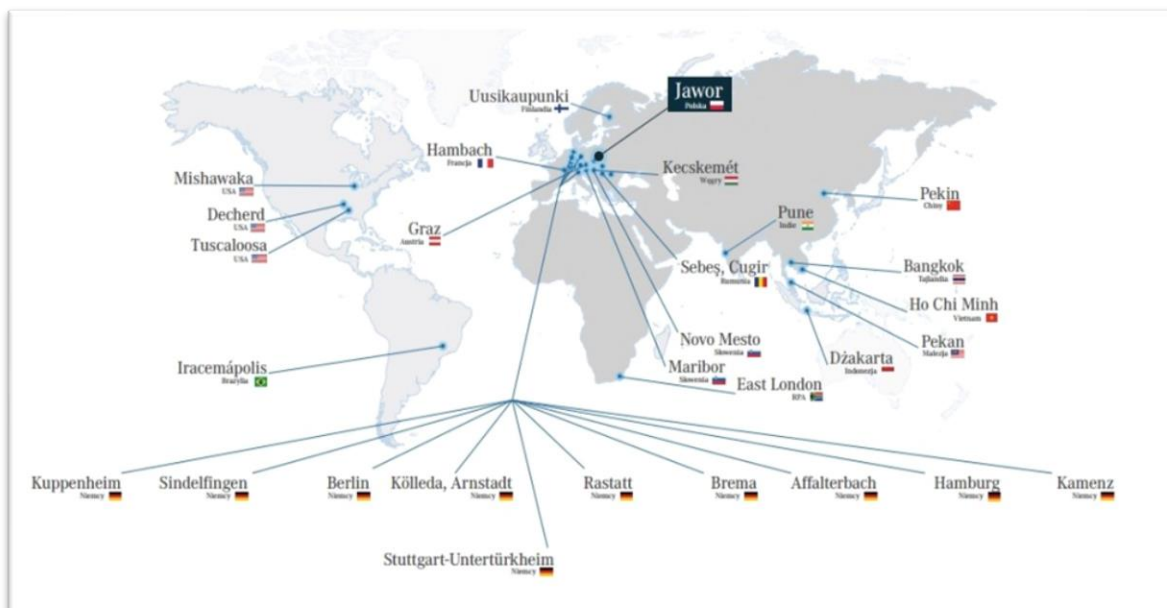

Jawor jest głównym węzłem komunikacyjnym leżącym na skrzyżowaniu A4 i S3, doskonale skomunikowanym z przyległymi terenami stref ekonomicznych – legnickiej

i kamiennogórskiej, poprzez liczną sieć dróg krajowych i wojewódzkich. Współpraca wielu podmiotów, w tym samorządu i przedsiębiorców, pozwoliła na stworzenie nowoczesnej infrastruktury przemysłowej, która przyciągnie kolejne inwestycje warte miliony złotych. W 2023 roku miasto pozyskało fundusze na rozbudowę DSAG-S3 Jawor. To ok. 60 mln zł na unowocześnienie infrastruktury, która posłuży rozwojowi strefy.

Mercedes Benz Van po wielu miesiącach prac zdecydował o zmianie usytuowania drugiej fabryki na naszym terenie. Nowa lokalizacja zakładu przewiduje jej budowę w ciągu ul. Cukrowniczej i Daimlera po stronie zachodniej. Fabryka Mercedes VAN, warta jest ok. 6 miliardów zł i zatrudni do 2,5 tys. osób. Odpowiednie zasoby kadrowe w Jaworze i okolicznych miejscowościach, a także kontynuacja budowy S3, to niezwykle ważne elementy, które zwracają uwagę potencjalni inwestorzy.

Miasto od lat pozostaje regionalnym centrum przemysłu metalowego, maszynowego, w tym samochodowego, a także chemicznego. Największe firmy zlokalizowane na terenie Jawora zajmują się produkcją silników i baterii do samochodów oraz odkuwek i kołnierzy do połączeń rurowych, odkuwek do produkcji części samochodowych, wyrobów metalowych do produkcji maszyn i urządzeń przemysłowych, wyrobów gumowych i tekstylnych oraz urządzeń dla przemysłu kamieniarskiego.

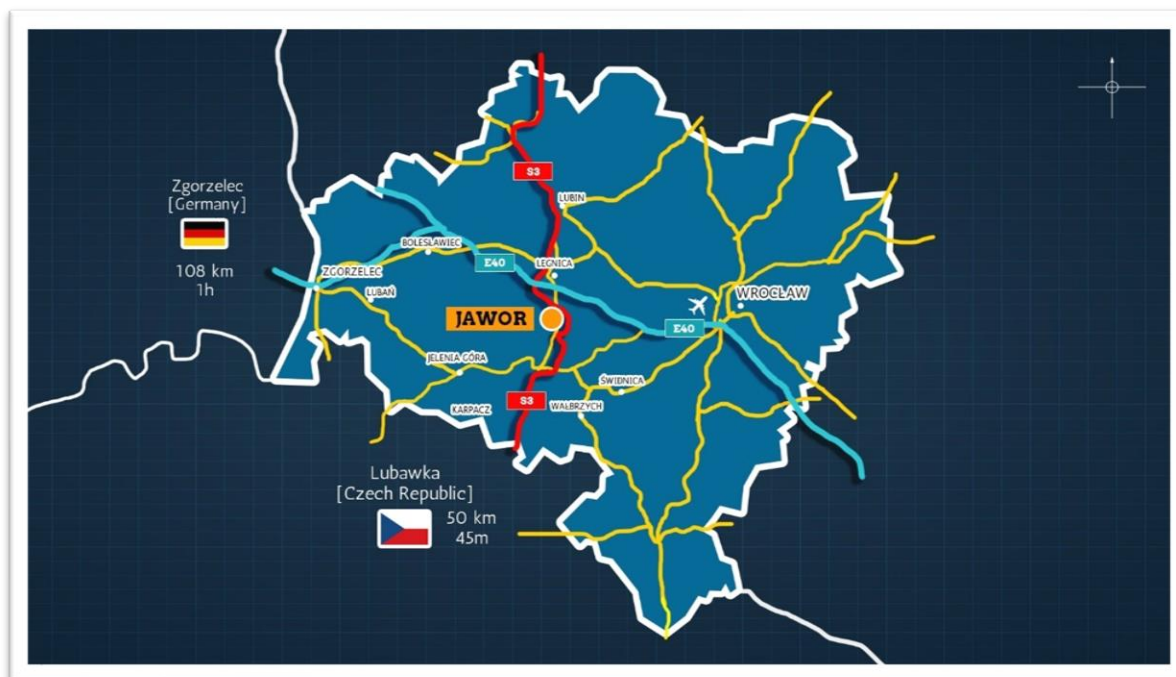
Miasto skupia dużą liczbę spółek o zróżnicowanej strukturze branżowej. Mimo tego nadal boryka się z problemem bezrobocia, którego stopa procentowa w powiecie jaworskim na koniec 2023 r. wyniosła 9,97%. Liczba osób bez pracy, zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, w samym Jaworze wynosiła 560 osób, w tym 264 mężczyzn i 296 kobiet. W powiecie zaś: 1550 osób, w tym 734 mężczyzn i 816 kobiet.

Warto także dodać, że w Jaworze (20.713 osób 30.06.2023 r.) zamieszkuje 44% populacji całego powiatu (47.363 osoby 30.06.2023 r.).

Jaworskie firmy funkcjonują w otoczeniu organizacji i instytucji biznesowych. Najważniejszym z nich jest Związek Pracodawców Ziemi Jaworskiej, utworzony w 1999 r. i zrzeszający - na zasadzie dobrowolności - osoby fizyczne i prawne, prowadzące działalność gospodarczą. Podstawowym celem Związku jest zapewnienie zintegrowanym przedsiębiorcom pomocy w realizacji działalności gospodarczej, reprezentowanie ich interesów oraz kształtowanie jednolitego stanowiska we wszystkich sprawach związanych z prowadzeniem firm. W Jaworze działa także Cech Rzemiosł Różnych, który zrzesza wiele małych firm usługowych, a zwłaszcza te zaliczane do niknących zawodów, jak szklarz, szewc czy zegarmistrz.

Działalność dla przyszłości to poszukiwanie nowych inwestorów, którzy chcieliby związać się z miastem. Jesteśmy otwarci na tworzenie się tu firm, dla których posiadamy uzbrojone tereny pod inwestycje. Jawor oferuje grunty pod nowe zakłady produkcyjne i usługowe, a także budownictwo wielorodzinne.

W kontaktach z inwestorami, głównym atutem Jawora, leżącego w centrum województwa dolnośląskiego jest jego lokalizacja, stabilizacja podatków oraz pomoc administracyjna i dedykowana obsługa inwestora na każdym etapie inwestycji. Bliskość granicy zachodniej (110 km) i południowej (50 km), położenie na jednym z głównych szlaków komunikacyjnych przy dawnej drodze krajowej nr 3 (obecnie 320) i drodze ekspresowej S3 oraz niewielka odległość od Wrocławia (70 km) i autostrady A4 (13-18 km), stwarzają doskonałe warunki do współpracy i obsługi rynków naszych sąsiadów.

Uwarunkowania te dostrzegły firmy, wśród których największym podmiotem gospodarczym jest Mercedes Benz Manufacturing Polska - pierwsza w Europie poza terytorium Niemiec fabryka silników i baterii. Kolejnym prężnie działającym podmiotem gospodarczym jest Korpo Sp. z o.o. - firma z kapitałem niemieckim, powstała w 1994 r., którą charakteryzuje najnowocześniejszy sposób produkcji i wysoka jakość w dziedzinie budowy przekładni i napędów. Kuźnia Jawor SA - firma z ponad 110-letnią tradycją i doświadczeniem w tworzeniu wysokiej jakości odkuwek matrycowych, której strategia opiera się na dynamicznym rozwoju oraz aktywnej obecności na rynku krajowym i zagranicznym. Przed laty, w Jaworze rozwinęła działalność także włoska spółka IS Polska sp. z o.o., uruchamiając fabrykę części i akcesoriów samochodowych. Dużym przedsiębiorstwem jest również Firma Dr. Miele Cosmed Group SA - fabryka chemii gospodarczej i środków higieny osobistej. W Jaworze działa także kilka firm zatrudniających osoby niepełnosprawne, a jedną z nich jest Zakład Produkcji Opakowań Jan Legeń, kapitał Polski, zajmujący się produkcją opakowań. Do wiodących przedsiębiorstw branży RTV i AGD należy Arkas

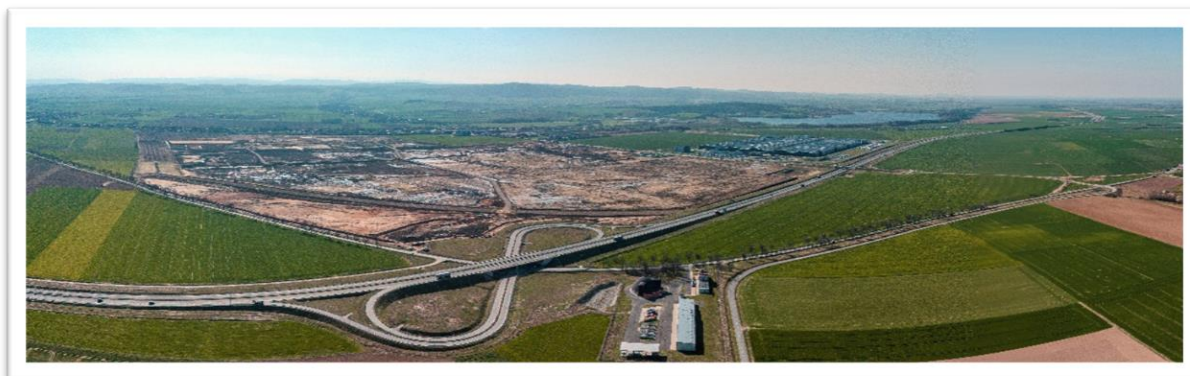
sp. z o.o., która jest producentem słuchawek bezprzewodowych i tabletów oraz sprzętu RTV.

Jawor jest udziałowcem Specjalnej Strefy Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości w Kamiennej Górze oraz posiada na swoim obszarze wolne tereny do zagospodarowania zarządzane przez Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną INVEST PARK, o łącznej powierzchni ok. 300 ha.

Aktualnie nie występują żadne bariery hamujące rozwój Jawora, gdyż jako jedna z nielicznych dolnośląskich miejscowości, posiada opracowane i uchwalone miejscowe

plany zagospodarowania przestrzennego na całą jego powierzchnię. Plany te przewidują rezerwy terenów, zarówno pod budownictwo mieszkaniowe jedno- i wielorodzinne, obiekty przemysłowe oraz przemysłowo-handlowo-usługowe i inne. Przedsiębiorca lokalizujący swoje inwestycje w Jaworze może liczyć na stabilność podatków oraz pomoc prawną i merytoryczną udzielaną przez organ wykonawczy podmiotom gospodarczym, prowadzącym i uruchamiającym działalność w zakresie produkcji i usług.

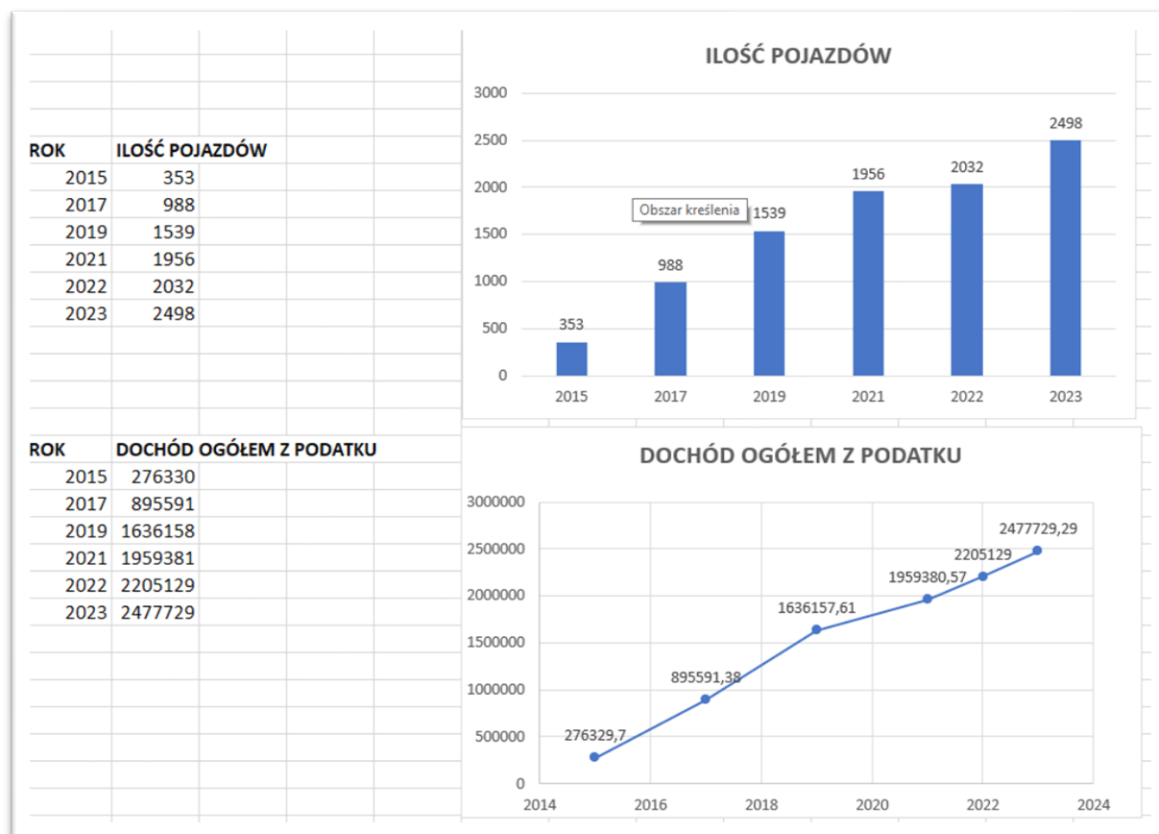

Roczne stawki podatków od nieruchomości w 2023 roku wynosiły:

- od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna – **23,99 zł/1m²** powierzchni,
- od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna – **1,03 zł/1m²** powierzchni,
- od budynków mieszkalnych - 0,89 zł/1m² powierzchni użytkowej,
- od budowli związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą - **2 %** jej wartości,

Stawki podatkowe	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna (zł)	20,83	20,83	21,0	21,0	21,5	22,5	22,5	22,99	23,99
od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna (zł)	0,8	0,8	0,86	0,86	0,93	0,95	0,95	0,99	1,03

Stawki podatków od nieruchomości należały do najniższych w regionie i były wyższe jedynie o 4% w stosunku do 2022 roku, przy czym inflacja była ponad 10%, a stawki podatku od środków transportowych w Jaworze są uchwalone na minimalnym poziomie i są niezmiennie od 2017 roku (natomiast ciężarowe tzw. TIR od 2015 r.).

Te działania sprawiają, że niezwykle ważnym elementem gospodarki podatkowej miasta są firmy transportowe, posiadające w Jaworze swoje siedziby. W 2023 roku na terenie Gminy Jawor zarejestrowanych było 2.498 pojazdy ciężarowe. Wpływy podatku od środków transportowych (łącznie osoby prawne i osoby fizyczne) wynosił 2.477.729,29 zł, dla porównania w 2018 r. – 1.322.068,27 zł.

2.3 Mieszkańcy Jawora w latach 2019-2023

Według danych z Rejestru Mieszkańców Miasta Jawora, w Jaworze mieszka 20.318 osób (stan na 31.12.2023 r.). W okresie ostatnich lat odnotowano spadek liczby ludności miasta. Zaobserwowano utrzymujący się ujemny przyrost naturalny.

Rok	Mieszkańcy Jawora (osoby)	Urodzenia (osoby)	Zgony (osoby)
2019	22.074	170	274
2020	21.646	169	332
2021	21.201	152	323
2022	20.620	112	294
2023	20.318	98	258

2.3.1 Statystyka mieszkańców Jawora wg wieku i płci na dzień 31.12.2023 r., według Rejestru Mieszkańców Miasta Jawora.

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	182	159	341
3	75	75	150
4-5	168	157	325
6	72	79	151
7	93	91	184
8-12	450	442	892

13-15	310	299	609
16-17	175	197	372
18	112	81	193
19-65	6051	-	6051
19-60	-	5426	5426
>65	1891	-	1891
>60	-	3733	3733
ogółem	9579	10739	20318

III. Finanse gminy

3.1 Wykonanie budżetu Gminy Jawor

Uchwalony budżet na 2023 r. po stronie dochodów wyniósł 115.951.206,48 zł i był mniejszy od uchwalonych wydatków o kwotę 26.945.929,10 zł. Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze, źródłem pokrycia uchwalonego deficytu budżetu były przychody z zaciągniętych pożyczek oraz przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych, ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychody z tytułu wolnych środków. W ciągu roku zwiększono budżet po stronie dochodów o kwotę 21.228.725,74 zł. Zmian dokonano dziesięcioma uchwałami Rady Miejskiej w Jaworze oraz podjęto dwadzieścia pięć zarządzeń Burmistrza Miasta Jawora. Budżet po zmianach, po stronie dochodów, zamknął się kwotą 137.179.932,22 zł.

Wydatki, wg uchwały Rady Miejskiej Nr XLV/355/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2023 rok, w kwocie 142.897.135,58 zł zwiększono w trakcie roku budżetowego o kwotę 28.422.140,53 zł. Budżet po zmianach, po stronie wydatków, zamknął się kwotą 171.319.276,11 zł.

3.1.1 Zestawienie dochodów i wydatków planowanych i zrealizowanych w 2023 roku

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	%
Dochody ogółem:	<u>137.179.932,22</u>	<u>129.519.853,00</u>	<u>94,42</u>
w tym:			
• dochody bieżące	110.369.604,81	111.354.207,68	100,89
w tym: na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	572.715,46	436.957,03	76,30
• dochody majątkowe	26.810.327,41	18.165.645,32	67,76
w tym: na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	6.532.613,49	2.248.062,49	34,41
Wydatki ogółem	<u>171.319.276,11</u>	<u>154.422.474,07</u>	<u>92,89</u>
z tego:			
• wydatki bieżące z tego:	107.437.203,38	101.829.843,14	94,78
- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	46.189.275,71	45.323.273,62	98,13
- wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych	35.052.214,68	30.840.411,50	87,98
- świadczenia na rzecz osób fizycznych	10.786.698,59	10.494.528,69	97,29

- dotacje na zadania bieżące	11.164.224,35	11.016.889,24	98,68
- wydatki na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	547.957,05	523.053,23	95,46
- wydatki na obsługę długu publicznego	3.696.833,00	3.631.686,86	98,24
• wydatki majątkowe	63.882.072,73	52.592.630,93	82,33
- z tego:			
-na inwestycje i zakupy inwestycyjne	54.181.072,73	42.892.130,93	79,16
w tym: na programy i projekty z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	29.443.248,83	29.335.472,18	99,63
- zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	9.701.000,00	9.700.500,00	99,99

3.1.2 Dynamika budżetu w latach 2022/2023

Wyszczególnienie	2022	2023	%
Dochody	134.934.293,84	129.519.853,00	95,99
w tym: bieżące	114.482.768,49	111.354.207,68	97,27
majątkowe	20.451.525,35	18.165.645,32	88,82
Wydatki	139.927.124,12	154.422.474,07	110,36

w tym: bieżące	107.276.370,48	101.829.843,14	94,92
majątkowe	32.650.753,64	52.592.630,93	161,08
Wynik (deficyt/nadwyżka)	-4.992.830,28	-24.902.621,07	---

3.1.3 Przychody i rozchody

Zgodnie z uchwałą Nr XLV/355/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2023 rok, zaplanowano następujące przychody:

- ze sprzedaży innych papierów wartościowych na kwotę 6.150.000,00 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na kwotę 12.510.697,45 zł,
- przychody z tytułu wolnych środków na kwotę 5.487.085,63 zł,
- przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach na kwotę 4.745.444,57 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków na kwotę 592.844,05 zł.

Natomiast rozchody zaplanowano w kwocie 3.000.000,00 zł z tytułu wykupu innych papierów wartościowych oraz z w kwocie 88.062,60 zł z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Po dokonanych zmianach, w trakcie roku budżetowego na dzień 31.12.2023 r., planowano:

- przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 6.150.000,00 zł (wykonanie w 100,00% - 6.150.000,00 zł),

- przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, na kwotę 13.431.063,59 zł (wykonanie wyniosło 11.607.222,41 zł),
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach na kwotę 8.368.917,20 zł (wykonanie 8.368.917,20 zł),
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 1.685.080,63 zł (wykonanie 1.685.080,63 zł),
- przychody z tytułu wolnych środków na kwotę 7.044.425,07 zł (wykonanie 8.081.474,20 zł),
- rozchody w 2023 r. zaplanowano w kwocie 3.088.062,60 zł, a wykonano 3.088.062,60 zł w tym z tytułu wykupu obligacji 3.000.000,00 zł oraz spłaty pożyczki 88.062,60 zł.

3.1.4 Dług gminy na 31.12.2023 r.

Stan zobowiązań na 31.12.2023 r.

55.660.050,56 zł

w tym:

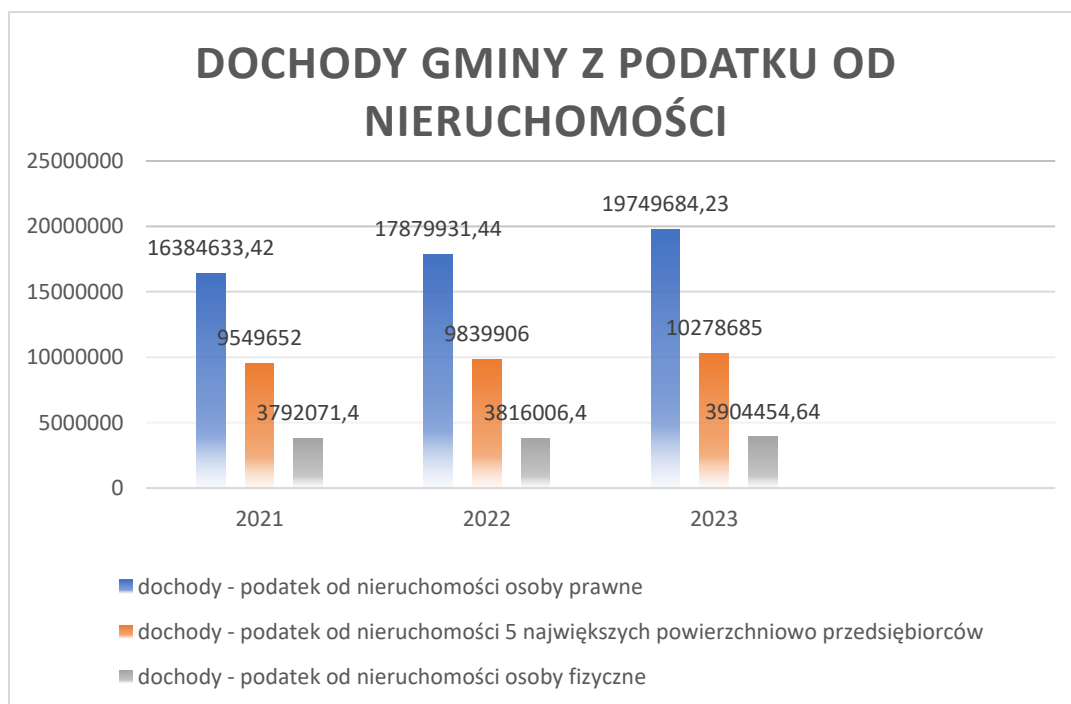
– obligacje	38.340.000,00 zł
– pożyczki	17.320.050,56 zł

Gmina Jawor w 2023 roku udzieliła poręczenia w kwocie 2.304.000,00 zł „Ciepło-Jawor” Sp. z o.o.

3.1.5 Podatki, a dochody w 2023 r. oraz analiza planu dochodów z podatku od nieruchomości od 2014 r. w oparciu o duże podmioty gospodarcze

W 2023 r. źródłem planowanych i wykonanych dochodów był między innymi podatek od nieruchomości. Do budżetu gminy wpłynęło łącznie 23.654.138,87 zł w tym: od osób prawnych 19.749.684,23 zł, natomiast od osób fizycznych 3.904.454,64 zł.

Pomimo utrzymania stawek podatku od nieruchomości na najniższym poziomie w regionie dochody pięciu największych powierzchniowo przedsiębiorców stanowiły aż 43,5 % wpływów z tytułu podatku od nieruchomości i wynosiły 10.278.685 zł.

Analiza planu dochodów z podatku od nieruchomości od 2014 r. w oparciu o duże podmioty gospodarcze i DSAG-S3 Jawor

stawka podatkowa	2014				2015			
	Jawor w PLN	Ustalona przez Ministra – max w PLN	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej) w PLN	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)
od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna	20,83	23,03	8 260 000,00	2 383 996,59	20,83	23,13	8 200 000,00	2 379 332,21
od gruntów związanych z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza i leśna	0,80	0,89		224 732,70	0,80	0,90		220 404,60
od budowli związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą	2,00	2,00		243 355,70	2,00	2,00		240 033,56
od gruntów pozostałych	0,29	0,46		163,56	0,29	0,47		163,60
Od budynków mieszkalnych	0,65	0,74		174,80	0,65	0,75		174,80
od budynków pozostałych	6,93	7,73		54 913,32	6,93	7,77		54 913,32

2016					2017				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor w PLN	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
20,83	22,86	8 329 250,00	2 386 170,43	0,00	21,00	22,66	8 500 000,00	2 280 087,40	0,00
0,80	0,89		250 592,00	0,00	0,86	0,89		259 121,95	470 919,66

2,00	2,00		276 191,56	0,00	2,00	2,00		304 679,33	0,00
0,29	0,47		163,56	0,00	0,35	0,47		197,40	0,00
0,65	0,75		174,80	0,00	0,70	0,75		188,24	0,00
6,93	7,68		54 913,32	0,00	7,00	7,62		55 486,00	0,00

2018					2019				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
21,00	23,10	9 000 000,00	2 528 249,14	4 390,96	21,50	23,47	9 894 193,00	2 663 829,63	6 743,26
0,86	0,91		280 141,72	470 919,66	0,93	0,93		299 955,61	509 250,33
2,00	2,00		358 551,45	843,20	2,00	2,00		403 240,81	843,20
0,35	0,48		197,40	0,00	0,45	0,49		253,80	0,00
0,70	0,77		188,24	0,00	0,75	0,79		201,69	
7,00	7,77		55 468,00	0,00	7,20	7,90		57 052,80	0,00

2020					2021				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul.	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul.	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor

			Kuzienniczej i Wrocławskiej)					Kuzienniczej i Wrocławskiej)	
22,50	23,47	14 000 000,00	2 775 753,26	3 069 326,49	22,50	24,84	14 500 000,00	2 774 808,28	5 090 773,75
0,95	0,95		296 786,86	520 201,95	0,95	0,99		278 309,94	520 201,95
2,00	2,00		415 798,11	1 424 248,32	2,00	2,00		420 974,47	2 109 301,66
0,50	0,50		282,00	0,00	0,50	0,52		282,00	0,00
0,81	0,81		217,83	0,00	0,81	0,85		217,83	0,00
8,05	8,05		63 788,20	0,00	8,05	8,37		63 788,20	0,00

2022					2023				
Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor	Jawor	Ustalona przez Ministra - max	PLANOWANE DOCHODY PODATKOWE	PLANOWANE DOCHODY NAJWIEKSZYCH POWIERZCHNIOWO FIRM (obszar ul. Kuzienniczej i Wrocławskiej)	PLANOWANE DOCHODY DSAG - S3 Jawor
22,99	25,74	17 000 000,00	2 835 237,39	5 226 784,09	23,99	28,78	18 650 000,00	2 960 458,61	5 491 558,58
0,99	1,03		290 590,44	542 105,19	1,03	1,16		298 608,80	564 008,43
2,00	2,00		425 434,99	2 199 594,48	2,00	2,00		509 064,85	2 197 930,04
0,52	0,54		293,28	0,00	0,54	0,61		304,56	0,00
0,81	0,89		217,83	0,00	0,89	1,00		239,34	0,00
8,05	8,68		63 788,20	0,00	8,60	9,71		68 146,40	0,00

3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych

W 2023 roku zaplanowanych było do realizacji przez Gminę Jawor 38 zadań inwestycyjnych.

Wykonanie wyniosło 42.892.130,93 zł przy planowanej kwocie 54.181.072,73 zł.

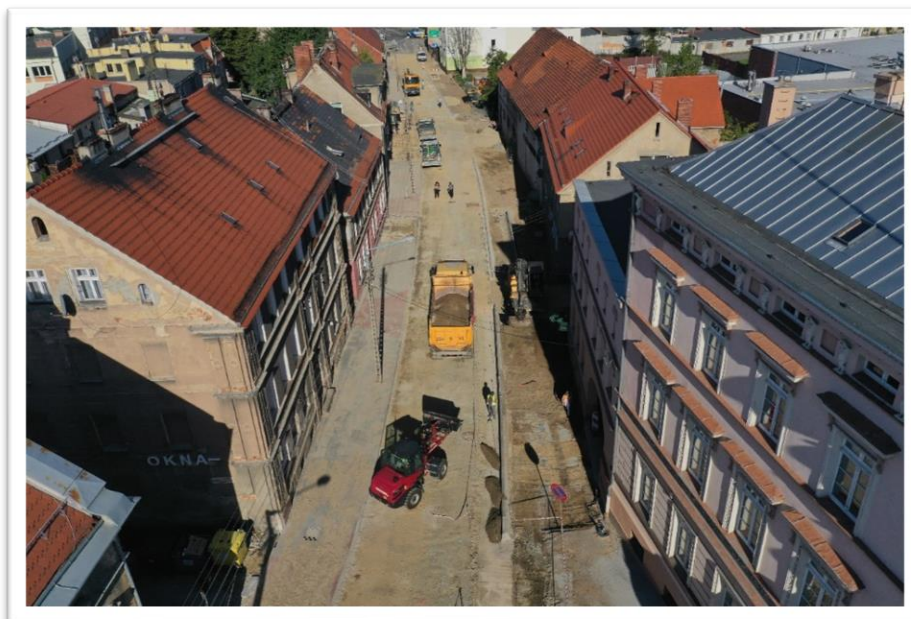
Realizowane były min. następujące zadania:

1. Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach modernizacji ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina w Jaworze

W dniu 25.09.2023 r. podpisano umowę nr OR.032.1.309.2023 z firmą COM-D. W dniu 4.12.2023 r. został podpisany protokół końcowy odbioru robót. Wartość umowy 649.999,96 zł

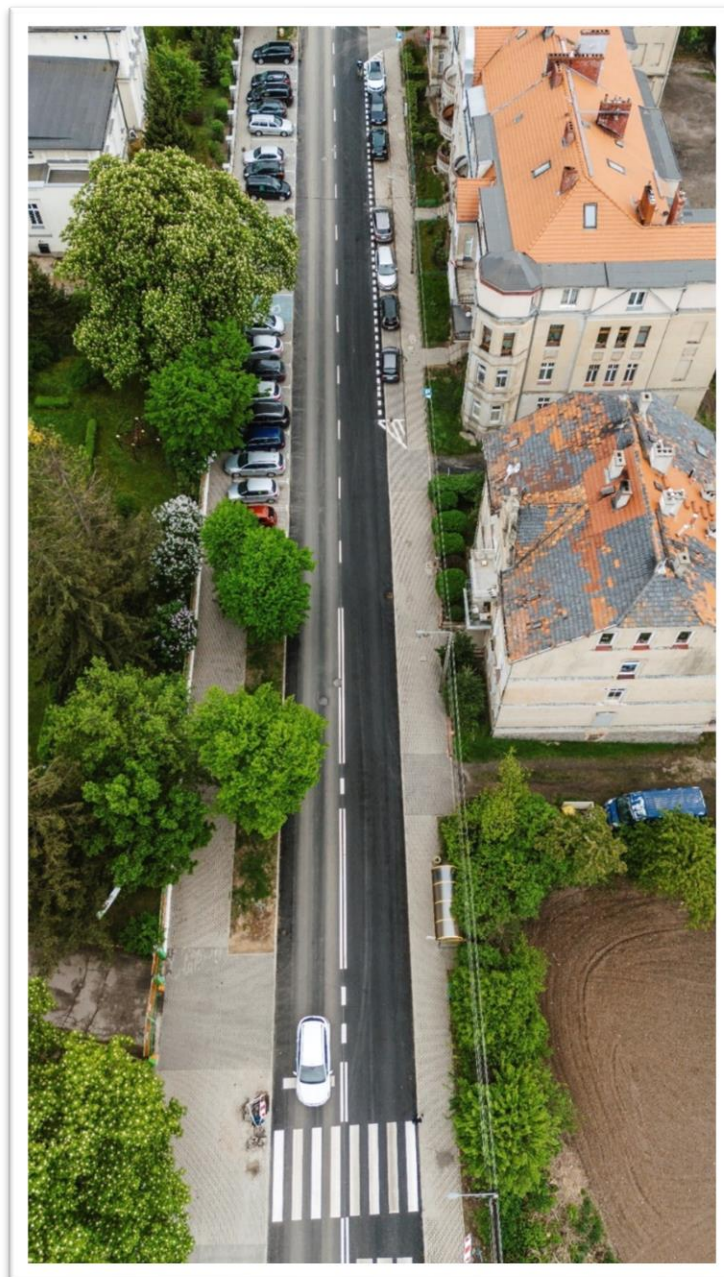
2. Wykonanie sieci wodociągowej w ramach przebudowy ul. Wyszyńskiego w Jaworze

Umowa OR.032.1143.2023 z dnia 16.06.2023 podpisana z firmą DROG-ZIEM. W dniu 10.08.2023 r. został podpisany protokół końcowy odbioru robót. Wartość umowy 249.699,59 zł.

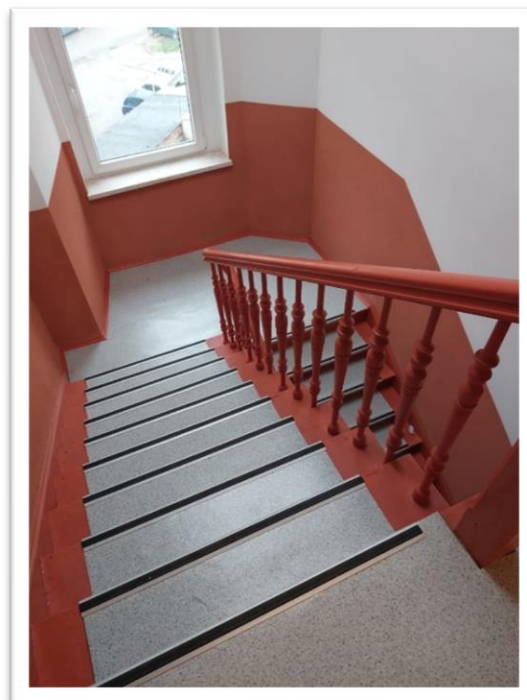
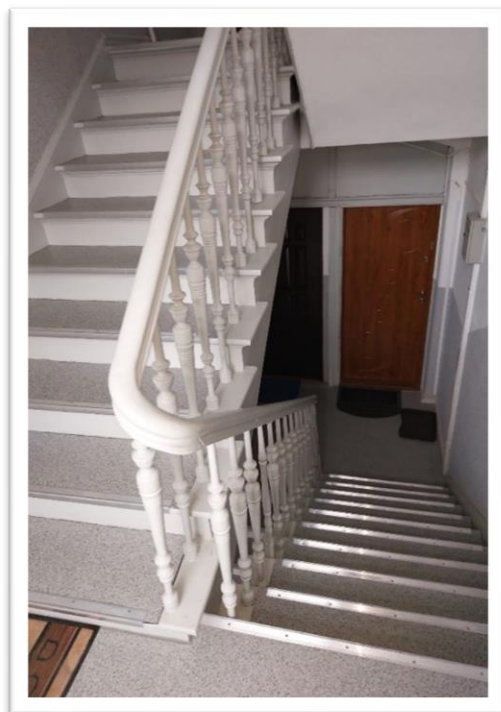
3. Modernizacja ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina w Jaworze

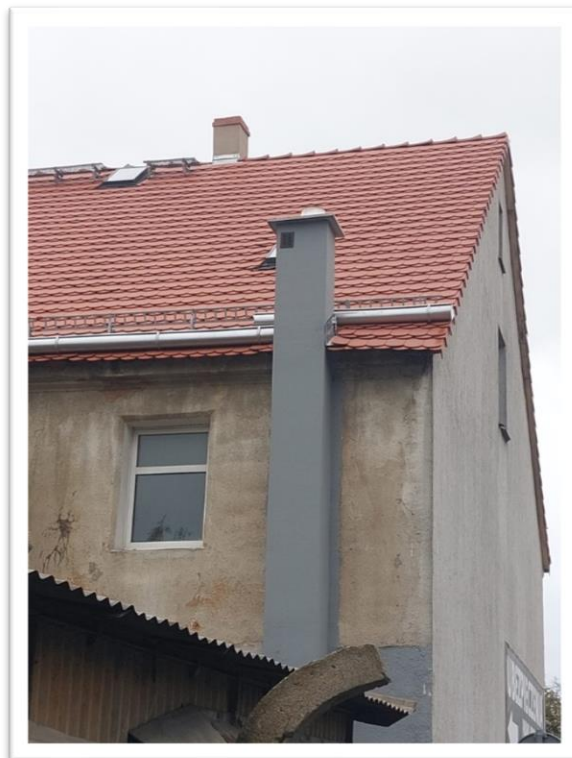
W dniu 06.02.2023 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.52.2023 z Konsorcjum firm P.P.H i U COM-D Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze przy ul. Poniatowskiego 25 – lider Konsorcjum oraz Jeleniogórskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze przy ul. Dworcowej 26 – partner konsorcjum. W ramach zadania zostanie wykonana przebudowa nawierzchni dróg i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1.710.000,00 zł. oraz z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych. Koszty inwestycji w 2023 r. wyniosły 1.947.688,50 zł. Termin zakończenia prac przewidziany na 06.06.2024 r.

4. Modernizacja budynków wykonano 1.152.734,22 zł, w tym:

- Dotacja dla ZLK za wymianę pokrycia dachowego pomieszczenia gospodarczego przy ul. Reja 3c – 19.857,42 zł,
- Dotacja dla ZLK za wymianę pokrycia dachowego przy ul. Staromiejskiej 9 – 8.577,96 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachowego przy ul. Staszica 14 – 39.625,39 zł,
- Dotacja dla ZLK za wymianę pokrycia dachowego przy ul. Legnicka 20-21 – 49.912,48 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Strzegomska 7 – 490.223,01 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę dachu przy ul. Wyszyńskiego 13 – 85.080,73 zł
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycie dachu przy ul. Starojaworska 29 – 46.500,00 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Starojaworskiej 1 – 144.525,63 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Starojaworskiej 121 – 140.181,80 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Staszica 20 – 47.534,21 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Staszica 5 – 36.078,40 zł,
- Dotacja dla ZLK na wymianę pokrycia dachu przy ul. Kolejowej 6a-b – 44.637,19 zł.

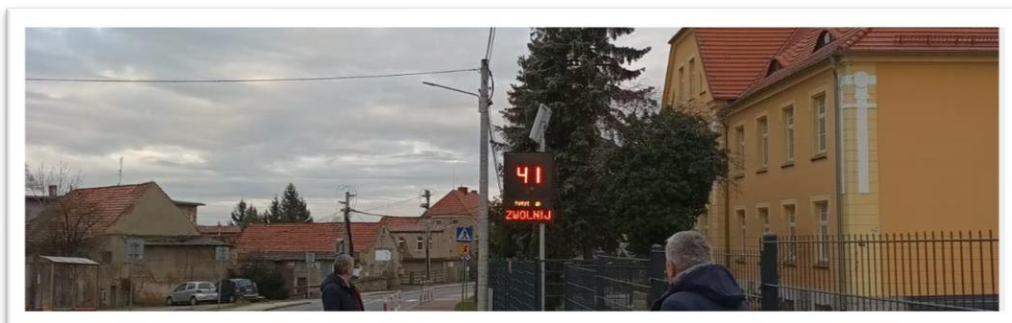

5. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie miasta Jawora

Na realizację przedmiotowego zadania zostały podpisane dwie umowy:

- Umowa nr OR.032.1.323.2023 z dnia 24.10.2023 r. z firmą P.P.H.U. EUROBLASK Mariola Wyrwiak z siedzibą ul. Batoiego 37b,34-120 Andrychów na: „Wykonanie i dostawę czterech mobilnych miasteczek rowerowych”.
- Umowa OR.032.1.342.2023 z dnia 15.11.2023 z Wielobranżowe Przedsiębiorstwo „3D” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Kijowska 20,58-703 Bydgoszcz na „Doposażenie przejść dla pieszych przez montaż pięciu wyświetlaczy prędkości dla placówek szkolnych na terenie gminy Jawor”. Obie umowy zakończone protokołem końcowym w dniu 15.12.2023 r. Zadanie dofinansowane ze środków europejskich. Koszt zadania wyniósł 292.698,00 zł.

6. Rozbudowa Cmentarza Komunalnego

W ramach umowy nr OR.032.1.325.2023 z dnia 25 października 2023 r. zawartej ze Spółką INWESTYCJE wykonano fundamenty pod kolumbarium oraz zamontowano prefabrykaty betonowe z niszami w ilości 37 szt. (15 szt. nisz w każdym prefabrykacie) koszt zadania wyniósł 399.999,00 zł.

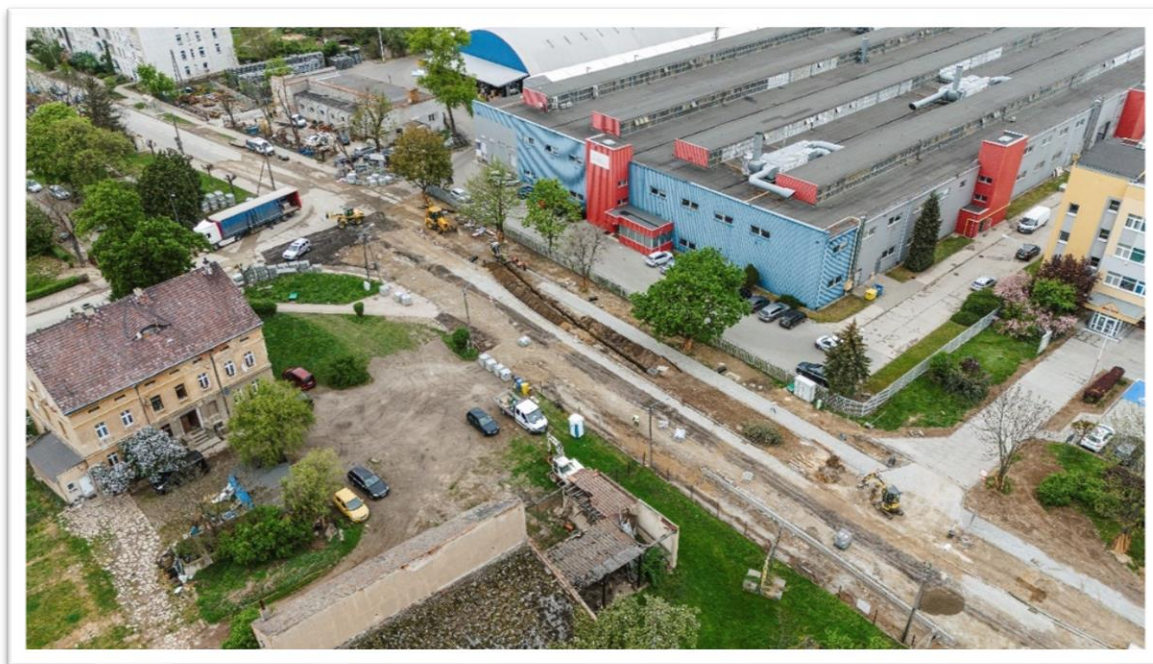
7. Przebudowa ul. Wszyńskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Legnicką do skrzyżowania z ul. Poniatowskiego

W dniu 15.12.2022 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.228.2022 z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Usługowo-Handlowym DROG-ZIEM ze Stanowic na realizację zadania pn.: „Przebudowa ul. Wszyńskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Legnicką do skrzyżowania z ul. Poniatowskiego”. W ramach zadania została wykonana nawierzchnia drogi i chodników wraz z wymianą infrastruktury podziemnej. Zadanie dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 990.000,00 zł. Koszty inwestycji w 2023 r. wyniosły 2.376.360,00 zł. Inwestycja zakończona protokołem końcowym w dniu 16 listopada 2023 r.

8. Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach przebudowy ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Armii Krajowej

W dniu 22.09.2023 r. została podpisana Umowa nr OR032.1.302.2023 z Przedsiębiorstwem Budowlano-Instalacyjnym BIN-POL na realizację zadania oraz zlecono dla Wokan-Projekt Paweł Pabisiak pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego. Inwestycja sfinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 853.620,00 zł. Zadanie zostało zakończone protokołem końcowym w dniu 27.12.2023 r.

9. Przebudowa sieci wodno-kanalizacyjnej i deszczowej przy ul. Piastowskiej w Jaworze

Na realizację przedmiotowego zadania zostały podpisane dwie umowy. Jedna umowa trójstronna nr 27/2023 podpisana ze Starostwem Powiatowym w Jaworze, firmą COM D z o.o. z siedzibą w Jaworze przy ul. Poniatowskiego 25 oraz Gminą Jawor z dnia 16.01.2023 r. wartość umowy 1.796.139,02 oraz Umowa OR.032.1.315.2023 z dnia 28.09.2023 podpisana z firmą COM-D na Przebudowę odcinka kanalizacji deszczowej na ul. Piastowskiej w Jaworze – w kwocie 68.500,00 zł.

Nadzór inwestorski nad zadaniem prowadziła firma Wokan - Projekt Paweł Pabisiak z Jawora koszt 24.000,00 zł. Całkowita wartość zadania wyniosła 1.888.639,02 zł. Zadanie zrealizowane i odebrane protokołem końcowym w dniu 18.10.2023 r.

10. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej

Roboty budowlane dla zadania dotyczącego modernizacji oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą zagospodarowania osadów realizowane na podstawie umowy nr OR.032.1.335.2020 z dnia 26 listopada 2020 r. podpisanej z MIKO-TECH Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 11b, 43-170 Łaziska Górne. Wartość umowy wynosi 58.985.271,15 zł brutto.

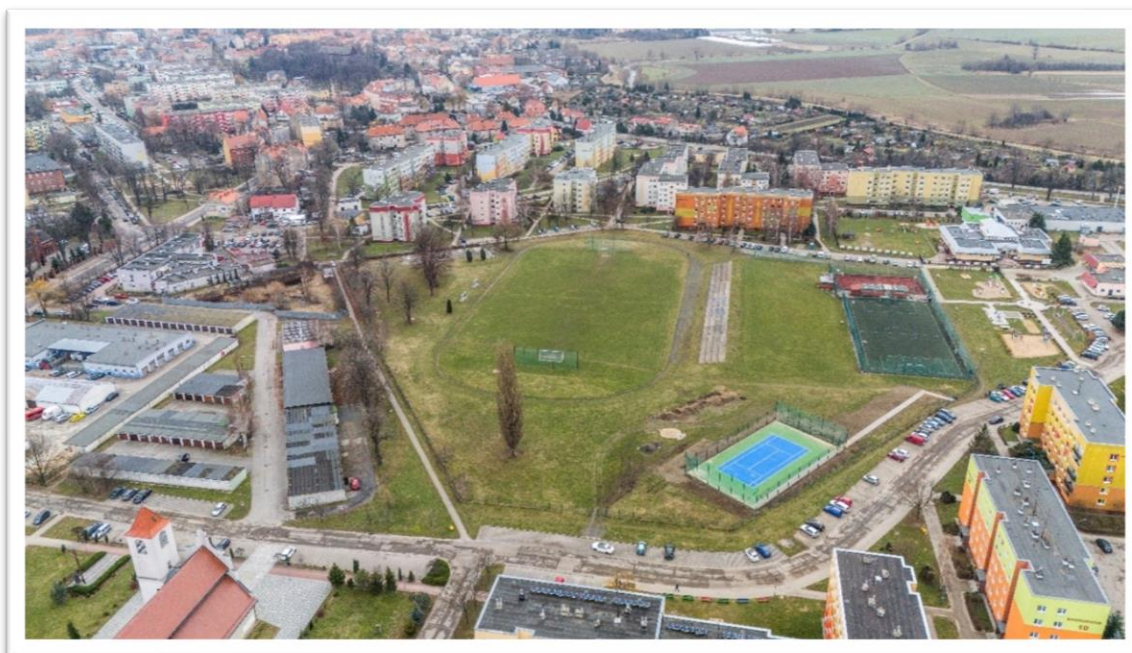
Obowiązki Inżyniera Projektu nad zadaniem na podstawie zawartej w dniu 20 marca 2018 r. umowy nr OR.032.1.78.2018 pełni konsorcjum firm: Biuro

Inwestorskie Janusz Rybka z Wrocławia i ENVI KONSULTING Marek Gazda z Brzegu z terminem realizacji do 31 grudnia 2023 r. Wartość umowy w 2023 roku wyniosła 356.625,00 zł. Inwestycja dofinansowana ze środków europejskich. Łącznie w 2023 roku wydatkowano na powyższe zadanie kwotę 26.474.488,23 zł. Inwestycja zakończona protokołem końcowym w dniu 16 listopad 2023 r.

11. Budowa i modernizacja kompleksów sportowych oraz infrastruktury technicznej na terenie miasta Jawora

W dniu 18 sierpnia 2022 r. została podpisana Umowa nr OR.032.1.181.2022 z Konsorcjum firm Usługi Remontowo-Budowlane Robert Chwalana w Bolkowie przy ul. Wiśniowej 10 – lider konsorcjum oraz Inwestycje Sp. z o.o. z Jawora przy ul. Słowackiego 32 -partner konsorcjum. W ramach zadania zostały wybudowane dwa korty tenisowe wraz z ogrodzeniem oraz małą architekturą na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Jawornik oraz na terenie Osiedla Przyszecze przy Orliku. Na terenie Ośrodka Wypoczynkowego OSIR została wykonana modernizacja budynku administracyjno-socjalnego, oświetlenie, monitoring, nagłośnienie, siedziska na trybunach, zamontowano urządzenie do poboru biletów oraz wykonano ciąg pieszo-jezdny. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych. Koszty inwestycji w 2023 r. wyniosły 3.016.949,64 zł. Zadanie w trakcie procedury odbiorowej.

12. Budowa Słowińskiej strefy wypoczynku - JBO

W dniu 7 lipca 2023 r. Gmina Jawor podpisała ze Spółką INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.190.2023 na wykonanie zadania pn.: „Budowa słowińskiej strefy wypoczynku”. W ramach umowy wykonano utwardzenie terenu, zakupiono i zamontowano wiatę o wymiarach 4mx4m, zakupiono stół wraz z ławkami, zamontowano leżak obrotowy, ławkę modułową oraz tablicę kredową. Wartość umowy 50.000,00 zł. W dniu 8 listopada 2023 r. inwestycja została zakończona i podpisano protokół końcowy odbioru robót.

13. „Budowa tężni Solankowej” – JBO

W 2023 r. w celu realizacji zadania wykonano dokumentację projektową w kwocie 2.000,00 zł, jednak ze względu na zbyt wysokie koszty inwestycji, które przekraczały środki zabezpieczone w budżecie gminy, zadanie nie zostało zrealizowane.

14. „Edukacyjny Plac zabaw-nauka poprzez zabawę” - JBO

W dniu 5 lipca 2023 r. Gmina Jawor podpisała z firmą AVIS z siedzibą w Lublinie przy ul. Turystycznej 106 umowę nr OR.032.1.188.2023 na wykonanie zadania pn.: „Edukacyjny plac zabaw-nauka poprzez zabawę”. W ramach umowy zakupiono i zamontowano urządzenia edukacyjno/zabawowe na placu zabaw. Wartość zadania 19.969,50 zł. W dniu 4 października 2023 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

15. „Modernizacja placu zabaw-wymiana huśtawki na placu zabaw przy ul. Wrocławskiej 14” - JBO

W dniu 5 lipca 2023 r. Gmina Jawor podpisała z firmą Dolpo z siedzibą w Szczecinie przy ul. Andersena 15 umowę nr OR.032.1.189.2023 na wykonanie zadania pn.: „Modernizacja placu zabaw – wymiana huśtawki na placu zabaw przy ul. Wrocławskiej 14”. W ramach umowy zakupiono i zamontowano potrójna huśtawkę na placu zabaw.

Wartość zadania 16.851,00 zł. W dniu 6 października 2023 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

16. „Montaż monitoringu na Osiedlu Słowiańskim” – JBO

W dniu 21 lipca 2023 r. Gmina Jawor podpisała z firmą Alphatec Communication Spółka z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze przy ul. Lipowej 18 umowę nr OR.032.1.197.2023 na wykonanie zadania pn.: „Montaż monitoringu przy Osiedlu Słowiańskim”. W ramach umowy zakupiono i zamontowano dwie kamery stałopozycyjne z osprzętem. Wartość zadania 19.987,50 zł. W dniu 9 sierpnia 2023 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

17. „Montaż samoobsługowych stacji naprawy rowerów” – JBO

W dniu 7 lipca 2023 r. Gmina Jawor podpisała ze Spółką INWESTYCJE umowę nr OR.032.1.191.2023 na wykonanie zadania pn.: „Montaż samoobsługowych stacji naprawy rowerów”. W ramach umowy zakupiono i zamontowano dwie stacje naprawy rowerów z osprzętem. Wartość umowy 20.000,00 zł. W dniu 5 października 2023 r. inwestycja została zakończona i został podpisany protokół końcowy odbioru robót.

3.3 Zadania realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych

3.3.1 Projekty realizowane w roku 2023:

1. „Cyfrowa Gmina”

Projekt „Cyfrowa gmina” jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Dnia 14.03.2022 została podpisana umowa o numerze 4537/2/2022 o powierzenie grantu „Cyfrowa Gmina”. Gmina Jawor pozyskała 100% kwoty planowanych wydatków kwalifikowalnych Projektu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.

Realizacja zadania trwała przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie Umowy. Projekt zakończono w 2023 roku. Łączna kwota realizacji projektu grantowego wyniosła 776.195,41 zł.

Niniejszy projekt przyczynił się do wzmocnienia cyfrowej odporności gminy na zagrożenia, wsparcia w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej oraz rozwój cyfrowy JST.

Zakupy środków trwałych w tym serwer, urządzenie pamięci masowej, komputery i inne urządzenia teleinformatyczne służą podniesieniu poziomu świadczenia e-usług, cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych związanych z funkcjonowaniem Urzędu, a także zabezpieczeniu systemów przed atakami z zewnątrz. Ogranicza to skutki potencjalnych incydentów, w tym straty finansowe wynikające z zagrożeń atakami hakerskimi czy związanych z dezinformacją charakteryzującą ataki hybrydowe. Rozwój systemu telekonferencji pozwala na realizowanie zadań własnych Urzędu, także w sposób zdalny, ułatwia procedowanie spraw w modelu zdalnym, eliminując ryzyka związane ze stanem zagrożenia epidemicznego. Wdrożenie rozwiązań zapewniających równości szans i niedyskryminację osób z niepełnosprawnościami poprzez zwiększenie dostępności urzędowej strony internetowej.

W roku 2023 zrealizowano następujące zadania:

1. Stacje robocze i laptopy z oprogramowaniem
2. Skanery
3. Urządzenia sieciowe:
 - a. switche z osprzętem
 - b. punkty dostępowe AP
 - c. zaporę UTM z obsługą pracy zdalnej
4. Serwer z oprogramowaniem
5. Szafy serwerowe
6. Wykonano połączenie mostowe między budynkami
7. Urządzenie NAS z dyskami – sieciowa pamięć masowa
8. System komunikacji on-line z rekorderem i mikrofonami i transkrypcją
9. Moduł podnoszący bezpieczeństwo serwerowni z czujnikami dymu, temperatury, wilgotności, zalania
10. Podpisy kwalifikowalne dla pracowników
11. Szkolenia dla pracowników

2. „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej”

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś priorytetowa II - Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach, Typ projektów 2.3.1 Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, realizowane w aglomeracjach o wielkości co najmniej 10 000 RLM. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 24.04.2017 r.

W IV kwartale 2023 roku podpisany został Aneks nr 5 do Umowy o dofinansowanie Projektu zwiększający kwotę dofinansowania. Zwiększenie to wynikało z uznania przez NFOŚiGW kwoty (wyliczonej wysokości waloryzacji) należnej wykonawcy robót budowlanych dla zadania „Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą zagospodarowania osadów”. 29 listopada 2023 r. Gmina Jawor zleciła opracowanie scenariusza i produkcję filmu dokumentalnego w ramach promocji Projektu. Wartość zlecenia nr EU.272.3.2023 wyniosła 12 300,00 zł. Zadanie zostało zakończone. W roku 2023 zakończono realizację projektu, rozliczono, projekt został poddany kontroli i uzyskano pozytywną opinię pokontrolną.

Całkowita wartość projektu: 111.216.195,64 zł

Kwota dofinansowania: 57.702.144,07 zł

Zgodnie z SRMJ, cel strategiczny II, kierunek działań 2.1.7.

Nazwa kierunku działań:

Poprawa jakości oraz komfortu życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej.

3. „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+ w Jaworze”

Realizacja zadania na 2023 rok zleconego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”/Klubu “Senior+”. Program prowadzi Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt realizowany w Gminie Jawor za pośrednictwem MOPS. Dzienny Dom Pobytu powstał z dofinansowaniem w roku 2015, przez kolejne lata, tj. od 2016 do 2023 składaliśmy wnioski w Module II na kontynuację w zakresie wsparcia dla funkcjonujących Dziennych Domów. Od 9 lat Gmina skutecznie pozyskuje dofinansowanie na ten cel.

Całkowita wartość zadania: 288 826,00 zł

Dotacja celowa: 76 800,00 zł

Zgodnie z SRMJ, cel strategiczny III, kierunek działań 3.1.3. Nazwa kierunku działań: Poprawa dostępności i jakości oferty pomocy dla osób starszych poprzez zwiększenie miejsc w Dziennym Domu Senior Wigor.

4. „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor”

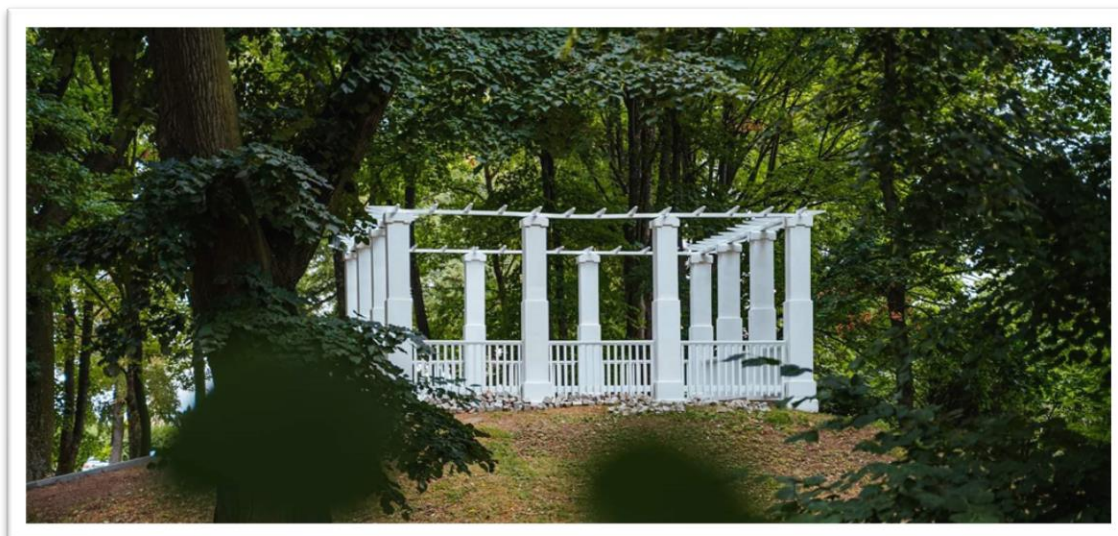
Wniosek złożony w III kwartale 2020 r. w ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. W lipcu 2021 roku Gmina Jawor uzyskała informację o przyznaniu dofinansowania dla przedmiotowego Projektu. Umowa nr MFEOG.07.03.01-01-0092/21-00 została zawarta w dniu 28 grudnia 2021r. Przewidywany okres realizacji: 2021 – 2023. Dofinansowanie wynosi 4 558 907,60 zł, wartość całego projektu to 5 363 420,72 zł. Poziom dofinansowania wynosi 85 % kosztów kwalifikowanych Projektu. Dofinansowanie udzielone jest z MF EOG oraz ze środków budżetu państwa.

Projekt przewiduje więcej terenów zielonych w mieście, nasadzeń, przyjaznej do odpoczynku infrastruktury, tzw. zielonych przystanków czy ogrodów deszczowych. W sumie zaplanowanych jest 12 zadań inwestycyjnych oraz działania edukacyjne.

W kwietniu 2023 r. podpisano Aneks nr 1 do umowy nr OR.032.1.213.2022 na świadczenie usługi w zakresie realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej dla projektu. 16 sierpnia 2023 r. Gmina Jawor zawarła z Wykonawcą umowę nr OR.032.1.306.2023 na wykonanie w ramach Projektu Zadania pn.: „Remont pergoli na dz. Nr 570 obręb 8 Zacisze”. Wartość umowy to 40.100,50 zł.

13 czerwca 2023 r. została podpisana umowa z Wykonawcą nr OR.032.1.142.2023 na pełnienie funkcji Inspektora nadzoru inwestorskiego w branży drogowej (budowlanej), instalacyjnej w zakresie instalacji elektrycznych oraz instalacji sanitarnych przy realizacji przedmiotowego Projektu.

W roku 2023, zawarto z Wykonawcą realizującym zadania inwestycyjne Aneksy wydłużające terminy Umów do 16.12.2023 r.

W ramach projektu w roku 2023 wykonano m.in. broszury edukacyjno-informacyjne oraz przeprowadzono zajęcia edukacyjne obejmujące tematykę

klimatu, jego ochrony, łagodzenia zmian, adaptacji w klasach 4-8 szkół podstawowych. Przeprowadzono także szkolenia pn.: Wsparcie i profesjonalizacja kadry w zakresie nauczania i upowszechniania wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków.

Zorganizowany został również tematyczny Festyn w czasie „Święta Ziemi” (22 kwietnia) na terenie Gminy Jawor dot. ochrony środowiska, ekologii i ochrony klimatu.

Całkowita wartość projektu: 5 590 012,40 zł

Kwota dofinansowania: 4 751 510,53 zł

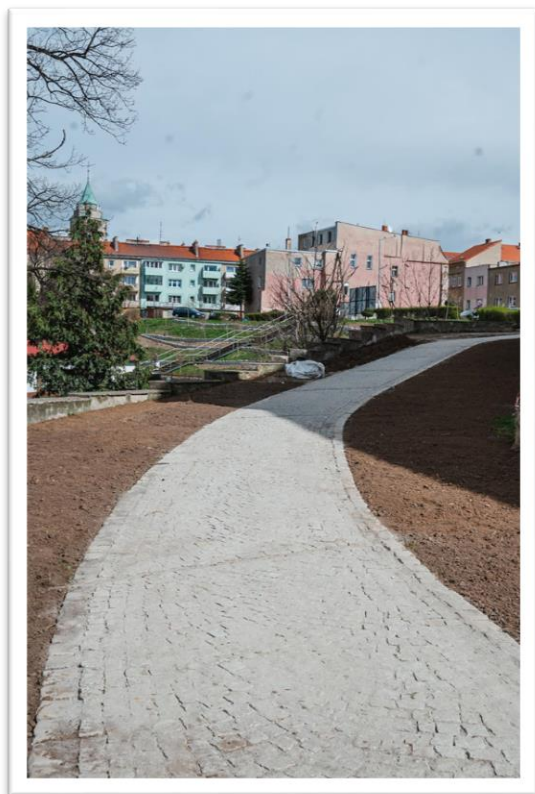

Zgodnie z PGN, rozdział 12 – Plan działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki Gminy Jawor do 2030 r.; tabela, str. 94: Modernizacja sieci wodno-ściekowej i zielono-niebieska infrastruktura w Gminie Jawor i gminach ościennych.

Zgodnie z LPR /aktualizacja nr 2 – Lista B, pozycja nr 8/, rozdz. 4. Wizja oraz cele rewitalizacji 4.2. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym: Wzrost spójności przestrzennej, estetycznej, środowiskowej, technicznej i drogowej.

Zgodnie z SRMJ, Cel strategiczny I, kierunek działań: 1.1.1.

Nazwa kierunku działań: Podnoszenie świadomości mieszkańców Miasta dotyczącej funkcjonowania w przestrzeni wspólnej, a także dbałości o elementy wpływające na poczucie ładu przestrzennego i estetyki miejsca.

5. Podniesienie efektywności kształcenia w zakresie kompetencji kluczowych i wsparcie uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych gminy Jawor (nr konkursu: RPDS.10.02.01-IZ.00-02-424/21)

Wniosek złożony w roku 2021 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Oś priorytetowa 10 Edukacja; Działanie 10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej; Poddziałanie 10.2.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej - nabór horyzontalny.

Wniosek po ocenie KOP spełnił wszystkie kryteria obligatoryjne i został rekomendowany do dofinansowania. Dofinansowanie wynosi 85% całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 23.08.2022 r.

W IV kwartale 2022 r. Gmina Jawor wystąpiła do UMWD o wprowadzenie do projektu istotnych zmian. W związku z powyższym 6 grudnia 2022 r. podpisano Aneks nr RPDS.10.02.01-02-0134/21-01 do umowy o dofinansowanie.

Wydatki poniesione w projekcie w roku 2023 dotyczyły m.in.: wynagrodzenia nauczycieli za prowadzenie zajęć, wycieczek oraz wynagrodzenia personelu zaangażowanego w realizację projektu. Zadanie zostało zakończone.

Kwota zaplanowana na przedmiotowe zadanie w 2023 r. to **241 214,52 zł**. W tym:

- 1/ Szkoła Podstawowa nr 1 – 34 570,10 zł;
- 2/ Szkoła Podstawowa nr 2 - 80 100,98 zł;
- 3/ Szkoła Podstawowa nr 4 - 10 974,99 zł;
- 4/ Szkoła Podstawowa nr 5 - 70 919,57 zł;
- 5/ Gmina Jawor - 44 648,88 zł.

Wykonanie w roku 2023 wyniosło: **216 374,66 zł** , co stanowi 89,70 % planu.

W tym:

- 1/ Szkoła Podstawowa nr 1 – 18 291,72 zł (52,91 % planu);
- 2/ Szkoła Podstawowa nr 2 - 74 126,37 zł (92,54% planu);
- 3/ Szkoła Podstawowa nr 4 - 10 974,98 zł (99,99% planu);
- 4/ Szkoła Podstawowa nr 5 - 68 332,84zł (96,35 % planu);
- 5/ Gmina Jawor - 44 648,75 zł (99,99 % planu).

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

6. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Miasta Jawora

Wniosek został złożony 29.04.2022 r. w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020; Priorytet III: Rozwój sieci drogowej TEN-T i Transportu Multimodalnego; Działanie 3.1: Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T. Realizacja przedmiotowego projektu miała na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprzez doposażenie przejść dla pieszych w wyświetlacze prędkości (5 sztuk) oraz doposażenie szkół podstawowych w mobilne miasteczka rowerowe (4 komplety; rozkładane maty i elementy). Projekt uzyskał dofinansowanie pod koniec 2022 roku. Suma dof.: 289 318,45 zł (85% kosztów kw).

Całkowita wartość projektu: 340 374,65 zł

Kwota dofinansowania: 289 318,45 zł

Zgodnie z SRMJ, Cel strategiczny I, kierunek działań: 1.1.1. oraz cel strategiczny III, kierunek działań 3.1.6.

Nazwa kierunku/ów działań:

Podnoszenie świadomości mieszkańców Miasta dotyczącej funkcjonowania w przestrzeni wspólnej, a także dbałości o elementy wpływające na poczucie ładu przestrzennego i estetyki miejsca. Podniesienie jakości nauczania oraz zwiększenie kreatywności uczniów poprzez rozwój bazy dydaktycznej placówek oświatowych.

7. Zakup elektrycznych autobusów na potrzeby komunikacji publicznej w Jaworze

Wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i wniosek o dofinansowanie w formie pożyczki ze środków NFOŚiGW zostały złożone w IV kwartale 2021 r. w ramach programu priorytetowego nr 6.3 „Zielony transport publiczny”. W wyniku oceny formalnej, jakościowej punktowej, jakościowej dopuszczającej i finansowej wnioski zostały ocenione pozytywnie i zakwalifikowano je do dofinansowania. Wartość ogółem: 10.068.477,00 PLN. Z tego pożyczka do 850.000,00 zł i dotacja 7.793.819,00 zł (77,41% kosztów kwalifikowalnych).

W 2023 r. podpisano umowę o dofinansowanie. Dnia 15 maja 2023 roku upubliczniono ogłoszenie o zamówieniu na dostawę trzy sztuki fabrycznie nowych zeroemisyjnych autobusów elektrycznych niskopodłogowych, przeznaczonych do wykonywania przewozów w publicznej komunikacji miejskiej wraz z trzema mobilnymi ładownikami jednostanowiskowymi z niezbędnym oprogramowaniem i dokumentacją. 29.06.2023 r. postępowanie zostało unieważnione. Oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. 18 lipca 2023 roku ponownie upubliczniono ogłoszenie o zamówieniu na zakup autobusów. 01.12.2023 r. została podpisana umowa z Wykonawcą o nr OR.032.1.333.2023. Wartość umowy to: 10 030 650,00 zł.

8. „Czyste powietrze”

Program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Porozumienie nr 11/GCzP/2020 zostało zawarte 23.12.2020 r. pomiędzy WFOŚiGW a Gminą Jawor na prowadzenie punktu konsultacyjno- informacyjnego. 31 maja 2021 r. zawarto

aneks nr 1/2021 do Porozumienia, a następnie, w dniu 1.06.2022 r. aneks nr 2/2021. 14.09.2022 r. podpisano aneks nr 3. Kolejne aneksy zostały podpisane w następujących terminach: Aneks nr 4/2022 – 4.01.2023 r., Aneks nr 5/2023 - 31.07.2023 r., Aneks nr 6/2023-16.10.2023., Aneks nr 7/2023-16.10.2023 r.

W ramach programu wykonano w roku 2023 rollbaner oraz zakupiono materiały biurowe na potrzeby „Czystego Powietrza”. Wyłacone zostało również wynagrodzenie dla pracownika obsługującego program „Czyste powietrze”. Wykonanie w roku 2023 wyniosło: **29 587,69 zł**, co stanowi **96,20%** planu.

Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Jest to program dotacyjny ze środków krajowych, o budżecie wynoszącym aż 103 mld zł. Okres trwania jest przewidziany na lata 2018-2030.

Gmina realizuje projekt poprzez m.in.: udzielanie informacji zainteresowanym osobom i przedstawianie im korzyści płynących z wzięcia udziału w programie, wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w programie, darmową pomoc w wypełnianiu wniosków, dystrybucję ulotek informacyjnych, przekazywanie Wnioskodawcom informacji dotyczących Programu, w tym określonych w Programie dopuszczalnych warunkach łączenia dofinansowania przedsięwzięć z innymi programami finansowanymi ze środków publicznych oraz z gminnymi programami ograniczania

niskiej emisji, rozsyłanie materiałów informacyjnych do potencjalnych Wnioskodawców Programu zachęcających do złożenia wniosku o dofinansowanie, pomoc Wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy kompletowaniu wymaganych załączników. Ponadto Gmina organizuje spotkania informacyjne z mieszkańcami. W 2023 roku odbyły się dwa takie spotkania, w tym jedno z udziałem Doradcy Energetycznego z WFOŚiGW Wrocław.

Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Jaworze została utworzona zakładka z aktualnymi informacjami na temat Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w której znajdują się również podsumowania kwartałów pod względem liczby złożonych wniosków w całej Gminie Jawor, nie tylko za pośrednictwem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, udostępniane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Odwołanie do zakładki pod linkiem: <https://jawor.pl/dla-mieszkanca/czyste-powietrze/>.

Według informacji udostępnianych co kwartał przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu co do m.in. ilości złożonych wniosków o dofinansowanie z Gminy Jawor, dane wyglądają następująco:

Kwartał	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba zawartych umów o dofinansowanie	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć – zakończonych	Kwota wypłaconej dotacji (zadania zakończone)
I 2023 r.	88	58	28	405 893,74 zł
II 2023 r.	105	76	33	471 493,66 zł
III 2023 r.	116	87	34	482 151,81 zł
IV 2023 r.	129	97	44	584 138,48 zł

Za pośrednictwem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w 2023 roku do WFOŚiGW zostało złożonych 35 wniosków o dofinansowanie oraz 24 wnioski o płatność (przedsięwzięcia zrealizowane, zakończone) o wysokości wyliczonego dofinansowania ogółem 330 600,76 zł. Przeprowadzono łącznie 683 konsultacje z mieszkańcami, zainteresowanymi Programem „Czyste Powietrze”.

Rok 2023 to ogrom pozytywnych zmian w programie „Czyste Powietrze”, zachęcających do złożenia wniosku, montowania ekologicznych źródeł ciepła i przeprowadzania termomodernizacji budynku. Najważniejsze zmiany to przede wszystkim możliwość uzyskania dotacji nawet do 136 200,00 zł, zwiększenie wartości progów dochodowych kwalifikujących do otrzymania dofinansowania, a także wprowadzenie możliwości uzyskania dotacji na kocioł na paliwo stałe w przypadku, gdy budynek jest podłączony do sieci dystrybucji gazu. W ramach oferty bankowej nastąpiło również zwiększenie kwoty kredytu objętej gwarancją bankową. Program został uproszczony w zakresie procesu obsługi i rozliczeń. (<https://www.czystepowietrze.gov.pl/zmiany-w-programie-czyste-powietrze-3/>)

W programie „Czyste Powietrze” można otrzymać dofinansowanie na: wymianę starych nieefektywnych pieców na paliwo stałe na nowe ekologiczne źródła ciepła (tj. pompa ciepła, kocioł gazowy kondensacyjny, ogrzewanie elektryczne), modernizację centralnego ogrzewania, wymianę okien, drzwi i bramy garażowej, ocieplenie przegród budowlanych, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła, fotowoltaikę czy kolektory słoneczne.

Program „Czyste Powietrze” oraz prowadzony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Gminie Jawor przyczynia się do poprawy jakości powietrza w naszym mieście. Coraz więcej mieszkańców decyduje się na wymianę swoich starych, nieefektywnych pieców na ekologiczne źródła ciepła oraz przeprowadzenie termomodernizacji budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię użytkową, poprawę efektywności energetycznej domów, a tym samym zmniejszenie

rachunków za prąd. Dzięki współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu możemy pomagać mieszkańcom Gminy Jawor w ograniczaniu smogu i tworzeniu czystego, świeżego powietrza.

9. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w roku 2023 zostały dofinansowane następujące inwestycje:

1. Modernizacja ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina w Jaworze w kwocie 1.710.000,00 zł,
2. Wykonanie sieci wodociągowej w ramach przebudowy ul. Wszyńskiego w Jaworze w kwocie 249.700,00 zł,
3. Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach modernizacji ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina w kwocie 550.000,00 zł
4. Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach przebudowy ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Armii Krajowej w kwocie 853.620,00 zł

10. Wykaz inwestycji zrealizowanych, realizowanych i planowanych do realizacji ze środków unijnych w latach 2018 - 2023

Nazwa projektu/zadania	Data zawarcia umowy o dofinansowanie/D ecyzji/Uchwały	Całkowita wartość projektu/zadania	Kwota dofinansowania	Wkład własny	% dofinansowania	Źródło dofinansowania (fundusze unijne, środki z ministerstwa, NFOSiGW, itp.)	Uwagi (w trakcie realizacji, zakończony)	Projekt realizowany w latach:
2018								
Rozwój zielonych terenów Jawora jako element systemu wymiany i regeneracji powietrza w gminie (12 skwerów na terenie miasta)	22.12.2016	918 970,67	624 607,17	294 363,50	85,00	POIiŚ 2014-2020	zakończony	2016-2018
Rozwój e-usług Gmin z terenu Powiatu Jaworskiego	14.04.2017	3 537 180,22	2 872 755,60	664 424,62	85,00	RPO WD 2014-2020, Jawor: 1488090,04 zł, wsparcie 1201196,06 zł, środki własne: 286 893,98 zł	zakończony	2017-2018 (Projekt dot. Gminy Jawor, Gminy Wądroże Wielkie i Gminy Mściwojów)
Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej	24.04.2017	111 216 195,64	57 702 144,07	53 514 051,57	63,75	POIiŚ 2014-2020	zakończony	2017-2023
Przebudowa ulicy Cukrowniczej wraz z towarzyszącą infrastrukturą łączącą się z drogą krajową	19.07.2017	10 921 135,07	9 259 937,54	1 661 197,53	85,00	RPO WD 2014-2020	zakończony	2017-2018
Szkolenie uczniów, doskonalenie nauczycieli-sukcesem szkół w Gminie Jawor	12.10.2017	1 113 544,73	1 057 867,42	55 677,31	95,00	RPO WD 2014-2020 (85% ze środków europejskich a 10 % stanowi dotacja celowa z budżetu państwa)	zakończony	2017-2019
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Jawor	23.11.2017	3 590 795,35	1 891 237,21	1 699 558,14	85,00	RPO WD 2014-2020	zakończony	2017-2019

Dokumentacja techniczna w ramach projektu "CLIMATIC TOWN- Energetyczna Rewitalizacja Miast" Inwestycja: Rewitalizacja Ratusza w Jaworze	08.02.2018	100 000,00	100 000,00	0,00	100,00	Program Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020	W ramach projektu Gmina otrzymała dokumentację o wartości dof.	2018-2019
Wspólne góry-wspólna jazda	2018	94 395,23	84 955,67	9 439,56	90,00	Program Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020 Fundusz Mikroprojektów Nisa-Nysa	zakończony	2018-2019
Lokalny Animator Sportu	05.03.2018	22 416,00	9 900,00	12 516,00	ok.50,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2018
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	06.04.2018	250 287,00	79 200,00	171 087,00	31,64	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2015-2020 Edycja 2018	zakończony	2018
Modernizacja infrastruktury rekreacyjnej na zbiorniku wodnym Jawornik w Jaworze	08.05.2018	130 000,00	49 000,00	81 000,00	37,69	Dotacja celowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach otwartego konkursu "Dolnośląski Fundusz Odrzański 2018"	zakończony	2018
Nowa grupa przedszkolna i rozszerzona oferta edukacyjna w gminie Jawor	17.07.2018	426 013,21	362 111,22	63 901,99	85,00	RPO WD 2014-2020	zakończony	2018-2019
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018	06.11.2018	62 292,72	36 686,00	25 606,72	33,00	dotacja z budżetu państwa oraz z Funduszu Pracy	zakończony	2018
		132 383 225,84	74 130 401,90	58 252 823,94				
2019								
WiFi4EU	2019	59 050,71	59 050,71	0,00	100,00	Komisja Europejska Instrument "Łącząc Europę" (CEF)-WiFi4EU	zakończony	2019-2020
"OSA" w Gminie Jawor	16.09.2019	107 777,77	50 000,00	57 777,77	46,39	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2019

Strategia rozwoju elektromobilności na terenie Gminy Jawor na lata 2019-2035	09.12.2019	16 399,59	16 399,59	0,00	100,00	NFOŚiGW/Program Priorytetowy Gepard II-transport niskoemisyjny	zakończony	2019-2020
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019	14.11.2019	76 151,32	35 484,00	40 667,32	40,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2019
Lokalny Animator Sportu	24.01.2019	23 601,60	10 800,00	12 801,60	ok.50,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2019
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	17.06.2019	246 949,00	72 000,00	174 949,00	29,16	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2015-2020 Edycja 2019	zakończony	2019
„Aktywna tablica”	lipiec rok 2019	17 500,00	14 000,00	3 500,00	80,00	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – dotacja z budżetu państwa	zakończony	2019
		547 429,99	257 734,30	289 695,69				
2020								
Modernizacja systemów grzewczych oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii w celu zwalczania emisji kominowej na terenie Gminy Jawor	19.02.2020	3 934 283,84	2 945 146,94	989 136,90	85,00	RPO WD 2014-2020 (w tym również środki BO)	zakończony	2020-2022
Promocja oferty inwestycyjnej Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej S3-Jawor oraz Gminy Jawor na rynkach krajowych i międzynarodowych	25.05.2020	686 706,80	583 178,03	103 528,77	85,00	RPO WD 2014-2020	zakończony	2020-2022
Czyste powietrze	23.12.2020	35 000,00	35 000,00	0,00	100,00	Obecnie WFOŚiGW przyznaje 35000,00 zł na rok	realizowany w latach 2020-2024	2020-2024

Program asystent rodziny na rok 2020	05.10.2020	11 976,04	3 400,00	8 576,04	20,00	Fundusz Pracy	zakończony	2020
Wsparcie na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, w ramach projektu wykonano:	Uchwała nr 102 Rady Ministrów 23.07.2020 r.	6 681 605,89	5 290 543,00	2 391 062,89		Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych edycja I	zakończony	2020-2022
Zakup autobusu Mercedes Benz Coneto 12 m		994 999,89	808 943,00	186 056,89	81,30		zakończony	2020
Fontanna w Parku Miejskim		490 695,00	490 000,00	695,00	99,86		zakończony	2020
Budowa boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 1		1 049 621,00	1 049 000,00	621,00	99,94		zakończony	2020-2021
Zakup autobusu Mercedes Benz Conecto G 18 m		1 476 000,00	645 000,00	831 000,00	43,70		zakończony	2021
Budowa ul. Rzeckiego w Jaworze		561 808,00	561 507,00	301,00	99,95		zakończony	2021
Budowa boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Jaworze		1 289 037,00	1 000 000,00	1 289 037,00	77,58		zakończony	2021
Modernizacja Skate Parku na Jaworniku		96 801,00	96 801,00	0,00	100,00		zakończony	2021
Plac zabaw na Jaworniku		89 292,00	89 292,00	0,00	100,00		zakończony	2021
Przebudowa ul. Kasprowicza w Jaworze		633 352,00	550 000,00	83 352,00	86,84		zakończony	2022
Wsparcie na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, w ramach projektu:	Uchwała nr 102 Rady Ministrów 23.07.2020 r.	14 238 599,23	10 979 819,59	3 258 779,64	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych edycja IIb	w trakcie realizacji	2020-2024
Wykonanie sieci wodociągowej w ramach przebudowy ul. Wszyńskiego		251 160,19	249 699,59	1 460,60	99,42		zakończony	2023

Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach modernizacji ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina - sieci na Chopina		657 068,77	550 000,00	107 068,77	83,71		zakończony	2023-2024
Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ramach przebudowy ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do ul. Armii Krajowej		854 598,81	853 620,00	978,81	99,89		zakończony	2023
Modernizacja ul. Strzegomskiej, Kościuszki i Chopina		6 687 742,75	6 450 000,00	237 742,75	96,45	Rządowy Fundusz Inwestycji L. Rządowy Fun. Polski Ład Prog. Inw. Strategicznych	w trakcie realizacji	2023-2024
Przebudowa ul. Wrocławskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do (z) skrzyżowania z ul. Armii Krajowej w Jaworze		5 788 028,71	2 876 500,00	2 911 528,71	49,70	Rządowy Fundusz Inwestycji L. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	w trakcie realizacji	2023-2024
Lokalny Animator Sportu	25.06.2020	22 595,00	10 800,00	11 795,00	ok.50,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2020
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	16.06.2020	251 538,87	61 901,08	189 637,79	24,61	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2015-2020 Edycja 2020	zakończony	2020
Rządowy program „Posiłek w Szkole”	01.07.2020	199 672,46	159 728,00	39 944,46	80,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2020
"Zdalna Szkoła" oraz "Zdalna Szkoła +"	2020	132 033,27	132 033,27	0,00	100,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1. 1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” -	zakończony	2020
		26 061 978,13	20 069 516,64	6 992 461,49				

2021								
EKO Jawor (etap I) zielona ścieżka edukacyjna w parku miejskim	14.06.2021	134 932,60	78 589,75	56 342,85	59,00	WFOŚiGW	zakończony	2020
Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor	28.12.2021	5 590 012,40	4 751 510,53	838 501,87	85,00	Program "Środowisko, Energia i Zmiany klimatu" Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, w tym 4.038.783,94 EOG i 712.726,59 Budżet Państwa	w trakcie realizacji	2021-2024
Program "Opieka 75+" na rok 2021	19.04.2021	93 570,00	46 785,00	46 785,00	50,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2021
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2021	07.06.2021	78 336,00	78 336,00	0,00	0,00	Fundusz Solidarnościowy	zakończony	2021
Budowa zespołu wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z przebudową istniejącego budynku na potrzeby mieszkaniowo-usługowe TBS w Jaworze przy ul. Mickiewicza 45 – etap I i II	06.05.2021, 05.2023, 06.2023	32 526 768,00	19 296 883,63	1 000 871,64	pozostała część środków - TBS oraz najemcy lokali	dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa oraz z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez BGK Rządowego Programu Budownictwa Komunalnego	w trakcie realizacji	2021-2025
Lokalny Animator Sportu	02.03.2021	28 147,25	7 007,25	21 140,00	24,89	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2021
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	16.07.2021	307 055,79	85 440,00	221 615,79	27,83	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025 Edycja 2021	zakończony	2021
Program „Posiłek w Szkole”	25.06.2021	127 654,97	102 123,97	25 531,00	80,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2021
Laboratoria przyszłości	2021	481 500,00	481 500,00	0,00	100,00	Wsparcie bezpośrednie z budżetu państwa. Program realizowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	zakończony	2021-2022

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025	2021-2023	41 834,47	33 000,00	8 834,47	80,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2021-2023
		39 409 811,48	24 961 176,13	2 219 622,62				
2022								
Cyfrowa Gmina	14.03.2022	778 099,48	631 053,18	147 046,30	81,10	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 (100% wydatków kwalifikowalnych netto (81,10% - niekwalifikowalność VAT)	zakończony	2022-2023
Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym-Granty PPRG	23.03.2022	542 817,45	542 817,45	0,00	100,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	zakończony	2022
Podniesienie efektywności kształcenia w zakresie kompetencji kluczowych i wsparcie uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych gminy Jawor	23.08.2022	366 508,12	312 055,91	54 452,21	85,00	RPO WD 2014-2020	zakończony	2022-2023
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2022	21.02.2022	63 801,00	63 801,00	0,00	100,00	Fundusz Solidarnościowy	zakończony	2022
Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej, technicznej drogowej, elektroenergetycznej i wodno-kanalizacyjnej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności gospodarczej-S3 Jawor	wstępna promesa 01.12.2022 r.	88 296 600,00	86 291 600,00	2 005 000,00	97,73	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji	2023-2025
Budowa i modernizacja kompleksów sportowych oraz infrastruktury technicznej na terenie miasta Jawora	Promesa z dnia 25.08.2022 r.	5 261 949,64	4 490 000,00	771 949,64	85,33	Polski Ład	w trakcie odbioru	2022-2023

Przebudowa ul. Wyszyńskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Legnicką do skrzyżowania z ul. Poniatowskiego	Umowa z dnia 22.11.2022 r. z Wojewodą Dolnośląskim	2 377 356,30	990 000,00	1 387 356,30	41,64	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	zakończony	2022-2023
Program asystent rodziny na rok 2022	28.12.2022	7 230,00	3 000,00	4 230,00	20,00	Fundusz Pracy	zakończony	2022
Lokalny Animator Sportu	17.03.2022	32 790,04	10 800,00	21 990,04	32,94	Ministerstwo Sportu i Turystyki	zakończony	2022
Program "Opieka 75+" na rok 2022	05.05.2022	59 546,00	29 773,00	29 773,00	50,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2022
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	10.05.2022	268 651,00	77 760,00	190 891,00	28,94	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025 Edycja 2022	zakończony	2022
"Poznaj Polskę" przedsięwzięcie Ministerstwa Edukacji i Nauki	edycja 2022	18 150,00	14 520,00	3 630,00	80,00	dofinansowanie z budżetu państwa	zakończony	2022
		98 073 499,03	93 457 180,54	4 616 318,49				
2023								
Zakup elektrycznych autobusów na potrzeby komunikacji publicznej w Jaworze	15.03.2023	10 068 477,00	7 793 819,00	2 274 658,00	77,41	NFOŚiGW/Program Priorytetowy 6.3 "Zielony transport publiczny"	w trakcie realizacji	2023-2024
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Miasta Jawor	04.04.2023	340 374,65	289 318,45	51 056,20	85,00	POiŚ	zakończony	2023
Program "Opieka 75+" na rok 2023	27.06.2023	74 656,20	37 328,10	37 328,10	60,00	dotacja z budżetu państwa	zakończony	2023
Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2023	08.03.2023	32 986,80	32 986,80	0,00	1 000,00	Fundusz Solidarnościowy	zakończony	2023

Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej kanału Młynówka na odcinku od ul. Dworcowej do wylotu rzeki Nysa Szalona przy ul. Dąbrowskiego	Wstępna promesa 11.10.2023 r.	7 400 000,00	6 280 000,00	1 120 000,00	84,86	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji	planowana wartość inwestycji
Budowa/modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej, elektroenergetycznej na terenie Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej -S 3 Jawor	Wstępna Promesa 09.10.2023 r.	58 500 000,00	57 300 000,00	1 200 000,00	97,95	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji	w trakcie przetargu
Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+"	23.05.2023	288 826,00	76 800,00	212 026,00	26,59	Program Wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025 Edycja 2023	zakończony	2023
„Aktywna tablica”	31.08.2023	43 207,20	34 486,61	8 720,59	79,82	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno - komunikacyjnych na lata 2020-2024 – dotacja z budżetu państwa	zakończony	2023
"Poznaj Polskę" przedsięwzięcie Ministerstwa Edukacji i Nauki	edycja 2023	45 670,30	36 536,00	9 134,00	80,00	dofinansowanie z budżetu państwa	zakończony	2023
Program wspierania rodziny "Asystent rodziny w 2023 r."	22.12.2023	20 585,36	15 747,79	4 837,57	76,50	Fundusz Pracy	zakończony	2022
		76 814 783,51	71 897 022,75	4 917 760,46				
RAZEM		373 290 727,98	284 773 032,26	77 288 682,69				

3.4 Realizacja budżetu obywatelskiego

Budżet obywatelski to mechanizm partycypacyjny, w ramach którego mieszkańcy miasta mają prawo zgłaszać projekty do realizacji z wydzielonej części budżetu, a następnie wybierać w trybie głosowania te projekty, które przeszły pozytywnie proces weryfikacji. Podstawowe regulacje związane z budżetem obywatelskim określone zostały w ustawie o samorządzie gminnym (art. 5a), który mówi, że Budżet Obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, a zasady i wymagania co do realizacji zadań publicznych w ramach budżetu obywatelskiego określa Rada Miejska w Jaworze w drodze uchwały.

Na realizację projektów w ramach budżetu obywatelskiego w 2023 r. zaplanowano kwotę 200.000,00 zł. Zgłoszonych zostało 13 projektów i wszystkie zostały zweryfikowane pozytywnie. W drodze głosowania mieszkańców wybrano siedem projektów:

- Monitoring przy Osiedlu Słowiańskim,
- Wymiana huśtawki na placu zabaw przy ul. Wrocławskiej 14,
- Edukacyjny plac zabaw – nauka poprzez zabawę,
- Wieki skwar to ważna sprawa, w cieniu bezpieczniejsza jest zabawa,
- Samoobsługowe stacje naprawy rowerów,
- Budowa tężni solankowej – nie wykonano,
- Słowiańska strefa wypoczynku.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1 Prawo własności gruntów

Gmina Jawor jest właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 287,6 ha, na które składają się grunty zabudowane, grunty niezabudowane, użytki rolne, tereny zielone i różne oraz grunty pod drogami.

Ponadto Gmina Jawor posiada w użytkowaniu wieczystym grunty stanowiące własność Skarbu Państwa oraz innych jednostek samorządowych.

Sprzedano: w drodze przetargu ograniczonego cztery działki niezabudowane, w drodze bezprzetargowej trzy działki niezabudowane, w drodze przetargu nieograniczonego jeden lokal mieszkalny oraz komunalne lokale mieszkalne na rzecz

ich dotychczasowych najemców wraz z udziałem w gruncie z uwzględnieniem bonifikat na łączną kwotę 3.461.064,80 zł.

4.2 Udziały w spółkach

Gmina posiada udziały w spółkach i akcje w następujących podmiotach:

1. **Inwestycje sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze** - założyciel Gmina Jawor - posiada 4882 udziałów o wartości 1.000 zł każdy udział, co stanowi łączną wartość 4.882.000 zł.
2. **Towarzystwo Budownictwa Społecznego „TBS” Spółka z o.o. z/s w Kamiennej Górze**, Gmina Jawor posiada 31392 udziałów po 500 zł każdy, co stanowi łączną wartość 15.696.000 zł, pokryte wkładem pieniężnym w kwocie 13.540.700 zł i aportem w postaci prawa własności nieruchomości o łącznej wartości 2.155.300 zł.
3. **„Ciepło-Jawor” spółka z o.o.** - Gmina Jawor posiada 1065 udziałów o wartości 10.000 zł każdy udział, co stanowi łączną wartość 10.650.000 zł, pokryte wkładem pieniężnym w kwocie 1.180.000 zł oraz wkładem niepieniężnym w postaci aportu rzeczowego, to jest prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz własności środków trwałych i nietrwałych.
4. **Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości S.A. Kamienna Góra** - Gmina Jawor ma 5931 akcji imiennych o wartości 593.100 zł, pokryte wkładem niepieniężnym w postaci prawa własności działek gruntu położonych w Jaworze oraz prawem użytkowania wieczystego.
5. Gmina Jawor posiada 2164 udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki pod firmą **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” sp. z o.o. w Lubawce**, o łącznej wartości 1.082.000 zł.

4.3 Zagospodarowanie przestrzenne

Cały obszar miasta posiada aktualne plany zagospodarowania przestrzennego. W 2023 r. Rada Miejska w Jaworze podjęła uchwały:

- Nr LIV/407/2023 z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora,
- Nr LIV/408/2023 z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora w obrębie ul. Cukrowniczej, Starego Jawora i Osiedla Słowiańskiego,

- Nr LV/415/2023 z dnia 20 września 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora w obrębie ulic Mickiewicza, Myśluborskiej i drogi nad Jawornikiem.

Obowiązujące plany miejscowe są udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego w Jaworze w zakładce Planowanie Przestrzenne – Kategoria – Elektroniczne plany miejscowe (<https://mapa.inspire-hub.pl/#/jawor>).

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1 Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021–2027

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jawora na lata 2021 – 2027, została przyjęta Uchwałą nr XXI/186/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 23 grudnia 2020 r.

Misją strategii jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Jawor poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. W celu realizacji misji wyznaczono dziewięć obszarów: ubóstwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, osoby starsze, ochrona macierzyństwa, problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc, uzależnienia i przyporządkowano im działania, które pozwolą osiągnąć zamierzony cel główny każdego z nich.

Niniejszy raport przedstawia dane za 2023 r. Bazę informacji statystycznych stanowią dane uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze.

Celem raportu jest określenie stopnia realizacji celów głównych i działań wyznaczonych w dziewięciu obszarach, co zostało przedstawione w poniższych tabelach (2023 rok).

Obszar: UBÓSTWO

CEL GŁÓWNY: Zmniejszenie skali ubóstwa w rodzinach

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych,
- zintensyfikowanie pracy socjalnej,
- ustabilizowanie sytuacji materialnej w rodzinach,

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- przeciwdziałanie pauperyzacji mieszkańców.

Działania dla obszaru: UBÓSTWO

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	278	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Edukowanie rodzin w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	- liczba rodzin objętych pracą socjalną	187	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Organizowanie kursów oraz szkoleń w celu podwyższenia lub zmiany kwalifikacji osób bezrobotnych	-liczba kursów i szkoleń -Liczba uczestników	14 rodzajów 94	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
4.	Świadczenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz osób i rodzin dotkniętych ubóstwem	- liczba przyznanych świadczeń	5377	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

Obszar: BEZDOMNOŚĆ

CEL GŁÓWNY: Poprawa jakości życia osób dotkniętych problemem bezdomności

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- niwelowanie negatywnych skutków psychospołecznych związanych z bezdomnością,
- współpraca w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy,
- przeciwdziałania zjawisku bezdomności.

Działania dla obszaru: BEZDOMNOŚĆ

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	35	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	- liczba programów	0	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego lub komunalnego z zasobów gminy	- liczba osób objętych pracą socjalną	4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
4.	Pomoc osobom bezdomnym uzależnionym od środków psychoaktywnych w uzyskaniu terapii odwykowej stacjonarnej lub w Ośrodku Odwykowym	- liczba osób objętych pracą socjalną	6	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
5.	Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym	- liczba osób skierowanych do ośrodków dla osób bezdomnych - liczba kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi	19 -2 kontrakty socjalne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

Obszar: BEZROBOCIE

CEL GŁÓWNY: Minimalizacja negatywnych skutków długotrwałego pozostawania bez pracy oraz zmniejszenia poziomu bezrobocia

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych,
- zmniejszenie skali wykluczenia społecznego,
- współpraca międzyinstytucjonalna oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie ograniczenia zjawiska bezrobocia.

Działania dla obszaru: BEZROBOCIE

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	189	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Organizowanie kursów oraz szkoleń w celu podwyższenia lub zmiany kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych	-liczba kursów, szkoleń -liczba uczestników	14 rodzajów 94, w tym 39 osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
3.	Motywowanie bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia i usamodzielnienia się	-liczba osób objętych pracą socjalną -liczba kontraktów socjalnych	189 10	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

Obszar: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, DŁUGOTRWAŁA I CIĘŻKA CHOROBA**CEL GŁÓWNY:** Zintegrowany system wsparcia dla osób niepełnosprawnych**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- zapewnienie kompleksowej pomocy i usług dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,

- wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych
- rozwijanie infrastruktury dla nowych form wsparcia w placówkach dziennych lub całodobowych,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez aktywizację społeczną.

Działania dla obszaru: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, DŁUGOTRWAŁA I CIĘŻKA CHOROBA

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych – świadczenia pieniężne	- liczba przyznanych Świadczeń: zasiłek stały, dożywianie, zasiłek okresowy, zasiłek celowy - liczba wydanych posiłków	2752 19225	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	252	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Motywowanie osób niepełnosprawnych, bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia	-liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły zatrudnienie	2 osoby niepełnosprawne	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze
4.	Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	- liczba osób, które otrzymały pomoc w formie usług -liczba świadczeń: usługi opiekuńcze podstawowe specjalistyczne usługi opiekuńcze	96 18101 8443	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

Obszar: OSOBY STARSZE

CEL GŁÓWNY: Wspieranie osób starszych w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- wzrost aktywności społecznej osób starszych poprzez zwiększenie dostępu do placówek wsparcia,
- rozwijanie nowych form wsparcia seniorów w formach dziennych lub całodobowych,
- rozwijanie infrastruktury dla nowych form wsparcia seniorów w placówkach dziennych lub całodobowych,
- zapewnienie kompleksowej pomocy i usług dostosowanych do potrzeb osób starszych,
- wsparcie rodzin w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi w celu usprawnienia ich funkcjonowania w środowisku.

Działania dla obszaru: OSOBY STARSZE

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	42607	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	319	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez ich uczestnictwo w zorganizowanych formach wsparcia klubowego, dziennego lub całodobowego Senior + i Sala Dziennego Pobytu	- liczba uczestników	19 osób 5 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
4.	Udzielanie pomocy w formie usług opiekuńczych dla samotnych osób starszych	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie usług opiekuńczych	104 (w tym 8 osób z programu Opieka 75+)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

Obszar: OCHRONA MACIERZYŃSTWA**CEL GŁÓWNY:** Kompleksowy system wsparcia związany z ochroną macierzyństwa**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- wszechstronne profilaktyczne działania na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa,
- upowszechnianie i ochrona praw dziecka,
- realizacja aktualnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jawor oraz opracowywanie nowych programów,
- promowanie dostępnych instrumentów wsparcia rodziny.

Działania dla obszaru: OCHRONA MACIERZYŃSTWA

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	176	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	8	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej, pozwalającej kobietom na powrót na rynek pracy, tj. odpowiednia ilość miejsc w przedszkolach I żłobkach	-liczna miejsc w żłobkach	155	Urząd Miejski w Jaworze
		-liczba miejsc w przedszkolach	612	

Obszar: PROBLEMY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE**CEL GŁÓWNY:** Skuteczne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

- pomoc rodzinom zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie asystenta rodziny,
- realizacja aktualnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jawor oraz opracowywanie nowych programów,
- profilaktyczne działania na rzecz rodzin oraz propagowanie wartości rodziny.

Działania dla obszaru: PROBLEMY OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	477	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin objętych wsparciem	18	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Prowadzenie placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży	- liczba uczestników w świetlicy środowiskowej z elementami socjoterapii	Od I do VI –16 dzieci Od IX do XII – 10 dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Świetlica Środowiskowa z Elementami Socjoterapii
4.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	24	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
5.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez przyznawanie stypendiów socjalnych	- liczba osób, które otrzymały stypendium	29	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

6.	Udzielanie pomocy rodzinom w przewyżczeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi	- liczba rodzin objętych pomocą asystenta		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
		-liczba rodzin objętych monitoringiem przez pracowników socjalnych z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi	18	
			85	
		-liczba osób uczestniczących w warsztatach dla rodziców podnoszących kompetencje wychowawcze	16	Poradnia Rodzinna
		-liczba osób, które skorzystały z pomocy pedagogicznej	19	Poradnia Rodzinna
7.	Prowadzenie kół zainteresowań mających na celu rozwijanie dzieci młodzieży.	-liczba kół zainteresowań działających na terenie Gminy Jawor	13	Jaworski Ośrodek Kultury

Obszar: PRZEMOC

CEL GŁÓWNY: Przeciwdziałanie zjawisku przemocy oraz ochrona osób jej doświadczających

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych problemem przemocy i dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy,
- realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych, zmierzających do ograniczenia zagrożenia przemocą w rodzinie,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Jawor,

- system interwencji kryzysowej.

Działania dla obszaru: PRZEMOC

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Zapewnienie podstawowych potrzeb materialno-bytowych	- liczba przyznanych świadczeń	57	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
2.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	88	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z przeciwdziałaniem przemocy	-liczba szkoleń -liczba uczestników	2 10	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie (od IX 2023 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej)
4.	Kampanie informacyjne i edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-liczba kampanii informacyjnych i edukacyjnych	3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie (od IX 2023 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej)
5.	Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach prowadzonej procedury Niebieskie Karty	-liczba prowadzonych grup roboczych i grup diagnostyczno-pomocowych NK w tym: -liczba powołanych	85	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (od IX 2023 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds.

	grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych	57	Przeciwdziałania Przemocy Domowej)
	-liczba instytucji Współpracujących	12	

Obszar: UZALEŻNIENIA

CEL GŁÓWNY: Zapobieganie i rozwiązywanie problemów uzależnień

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- efektywna profilaktyka w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
- zintensyfikowanie istniejącego systemu wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- profesjonalna pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych,
- promocja zdrowego stylu życia i form spędzania czasu wolnego.

Działania dla obszaru: UZALEŻNIENIA

L.P	DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	DANE ILOŚCIOWE	REALIZATORZY
1.	Świadczenie profesjonalnej pracy socjalnej	- liczba osób, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej	82	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze
3.	Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem	- liczba grup - liczba spotkań - liczba uczestników	1 grupa 43 spotkań 26 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Poradnia Rodzinna

4.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego ds. uzależnień	- liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia	177	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze Poradnia Rodzinna
5.	Świadczenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz rodzin z problemem uzależnienia	- liczba przyznanych świadczeń	1511	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworze

5.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2023 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022-2025, został przyjęty uchwałą nr XXXIII/289/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 30 marca 2022 roku. Program w 2023 roku był realizowany przy współpracy z jednostkami miejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Realizowane zadania to:

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych

- 1) wsparcie finansowe jaworskich środowisk abstynenckich;
- 2) prowadzenie spraw o zobowiązanie do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- 1) współfinansowanie Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze;

3. Rozwiązywanie problemów narkomanii

- 1) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami narkotykowymi w Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

4. Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii

- 1) realizacja programów profilaktycznych, szkoleń prowadzonych przez Gminę Jawor.

- 2) dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych w zakresie zakupu organizacji popołudniowych zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży, zakupu niezbędnych materiałów są stale poprawiane, a świetlice sukcesywnie doposaża się w pomoce i sprzęt do prowadzenia zajęć;
- 3) organizacja czasu wolnego w okresie wakacji i ferii szkolnych;
- 4) organizacja szkoleń grup zawodowych.
- 5) organizacja imprez sportowych oraz turystyczno-krajoznawczych, rajdów, konkursów, w tym także uwzględniającej problematykę profilaktyki uzależnień.

5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) prowadzenie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego;
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 3) udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) prowadzenie kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 roku wydatkowano ogółem kwotę 635 228,56 zł.

5.3 Program osłonowy „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2019-2023”.

Program „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2019- 2023” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;
- poprawy stanu zdrowia dzieci;
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu udziela się wsparcia dzieciom uczęszczającym do żłobków i przedszkoli, zamieszkującym na terenie miasta Jawora.

Uchwalenie programu osłonowego „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2019-2023” gwarantuje całodzienne wyżywienie dzieciom uczęszczającym do żłobków i przedszkoli, objętym pomocą w formie jednego posiłku, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 przyjętego Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (M.P. z 2018 poz. 1007). Następuje to z uwzględnieniem podwyższonych kwot kryterium dochodowego, do wysokości których nie żąda się zwrotu wydatków za udzielony posiłek do 150%, obowiązującego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej na podstawie Uchwały Nr IV/32/2019 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 16 stycznia 2019 r. opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego poz. 484. Jest to program uzupełniający do rządowego programu dożywiania, zapewniający całodzienne wyżywienie dzieci z rodzin najuboższych.

W roku 2023 wydatkowano 6.453,28 zł na wyżywienie dzieci w ramach programu osłonowego.

5.4 Program „Jaworska Karta Dużej Rodziny”

Program „Jaworska Karta Dużej Rodziny” został przyjęty przez Radę Miejską w Jaworze uchwałą Nr XXI/116/2016 z dnia 3 lutego 2016 r., zmieniony uchwałą Nr XXXIX/239/2017 z dnia 12 kwietnia 2017 r., uchwałą Nr XLVII/315/2018 z dnia 21 marca 2018 r. oraz uchwałą Nr XIV/138/2020 z dnia 20 maja 2020 r. i obowiązuje od 1 marca 2016 r.

Jego celem jest wsparcie rodzin wielodzietnych (troje lub więcej dzieci) w realizacji ich funkcji, zapewnieniu optymalnych warunków do godnego życia, zaspokajaniu różnorodnych potrzeb i zrównoważonego rozwoju, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, przy wykorzystaniu systemu ulg i zwolnień na usługi i dobra oferowane przez jednostki organizacyjne Gminy Jawor, a także przez partnerów programu: przedsiębiorców i inne instytucje.

W roku 2023 do programu zgłosiły się dwie nowe rodziny oraz jedna rodzina zgłaszająca kolejne dziecko. Łącznie w 2023 roku wydano 15 kart potwierdzających prawo do ulg, w tym pięć kart będących duplikatem.

Od początku obowiązywania programu zgłosiło się 120 rodzin, wydano 610 kart, w tym dla rodzin z trojgiem dzieci: 102, z czworgiem dzieci: 17, z pięciorgiem dzieci: 1 oraz z sześciorgiem dzieci: 1.

W programie uczestniczą jednostki gminne, oferując ulgi w podanym zakresie:

1. Jaworski Ośrodek Kultury - 20% zniżki na bilety wstępu na koncerty i spektakle (koszt realizacji programu – 0 zł)
2. Ośrodek Sportu i Rekreacji - 50% zniżki na bilety wstępu na Krytą Pływalnię „Słowianka” (koszt realizacji programu – 1364,50 zł, liczba osób korzystająca z ulg – 221).
3. Muzeum Regionalne - 50% zniżki na bilety wstępu i koncerty (koszt realizacji programu – 0 zł).
4. Przychodnia Rejonowa w Jaworze – 50% zniżki/ulgi na badanie poziomu cukru, EKG i iniekcje; 10% zniżki/ulgi na wizyty u lekarza specjalisty i badania laboratoryjne; 5% zniżki/ulgi na badania USG; jeden raz w roku kompleksowe badania pediatryczne dla dzieci w Przychodni Rejonowej w Jaworze wraz z pakietem badań laboratoryjnych, tj. morfologia i mocz (koszt realizacji programu – 422,75 zł, liczba rodzin korzystająca z ulg – 8).

W programie, obok gminnych jednostek, uczestniczą prywatni przedsiębiorcy, którzy wyrazili swoją chęć przystąpienia do programu i wspierania jaworskich rodzin wielodzietnych. Wykaz wszystkich partnerów znajduje się na stronie internetowej miasta (www.jawor.pl) zakładce „Jaworska Karta Dużej Rodziny”. W zakładce zamieszczono ponadto program, deklarację współpracy podmiotu będącego partnerem działań wspierających rodziny wielodzietne, a także wnioski o wydanie Jaworskiej Karty Dużej Rodziny. Na bieżąco wszelkie informacje o programie udzielane są w Biurze Obsługi Klienta u Koordynatora Programu.

5.5 Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku

W 2023 r. współpraca Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi opierała się, jak co roku przede wszystkim na przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca odbywała się w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy, w oparciu o podstawowe zasady: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

W roku 2023 obowiązywał także uchwalony dnia 10 listopada 2022 r. (Uchwała Nr XLII/336/2022) Program Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi

oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023.

Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego odbywało się w formie wsparcia lub powierzenia realizacji zadań wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji, w ramach otwartych konkursów ofert oraz w trybie pozakonkursowym.

5.5.1 Tryb konkursowy

Na realizację zadań publicznych w roku 2023 r. Burmistrz Miasta Jawora ogłosił dwa otwarte konkursy ofert:

- 1) Zarządzeniem nr 991.2022 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 21 grudnia 2022 r. – ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w roku 2023 z zakresu:
 - a) ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień – 65.000,00 zł,
 - b) rodziny – 603.800,00 zł,
 - c) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 750.000,00 zł,
 - d) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego – 18.000,00 zł,
 - e) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 60.000,00 zł,
 - f) wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych – 20.000,00 zł.

- 2) Zarządzeniem Nr 1104.2023 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 15 maja 2023 r. – ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w roku 2023 z zakresu:
 - a) ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień – 7.000,00 zł
 - b) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 15.000,00 zł,

W przypadku zadań zleczanych w formie wsparcia wysokość dotacji nie mogła przekroczyć 90% całkowitych kosztów zadania. Podmiot występujący z ofertą o przyznanie dotacji zobowiązany był do posiadania co najmniej 10% wkładu osobowego bądź wkładu finansowego własnego lub z innych źródeł.

W ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r.:

- ✓ wpłynęło łącznie 40 ofert,
- ✓ Burmistrz Miasta Jawora podpisał 34 umowy na wsparcie realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

5.5.2 Tryb pozakonkursowy

Art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadza możliwość zlecenia zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Na podstawie złożonych ofert przez organizacje, spełniających łącznie następujące warunki tj:

- a) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10.000,00 zł,
- b) realizacja zadania publicznego w okresie nie dłuższym niż 90 dni,

Burmistrz Miasta Jawora uznając celowość zadań, zlecił z pominięciem otwartego konkursu ofert realizację 18 zadań publicznych na które przeznaczono łącznie 99.000,00 zł.

Liczbowe łączne zestawienie podpisanych umów oraz środków przekazanych beneficjentom w okresie sprawozdawczym:

	Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia		Razem
	w ramach konkursu	poza konkursem	
Liczba ofert złożonych w 2023 roku - ogółem	40	22	62
Liczba podpisanych umów w 2023 roku – ogółem	34	18	52
Wysokość przekazanych w 2023 roku środków na podstawie podpisanych umów (w zł)	1.381.800,00	99.000,00	1.480.800,00

Zestawienie wysokości dotacji udzielonych na podstawie umów, w okresie sprawozdawczym w poszczególnych obszarach współpracy zarówno w trybie konkursowym jak i pozakonkursowym:

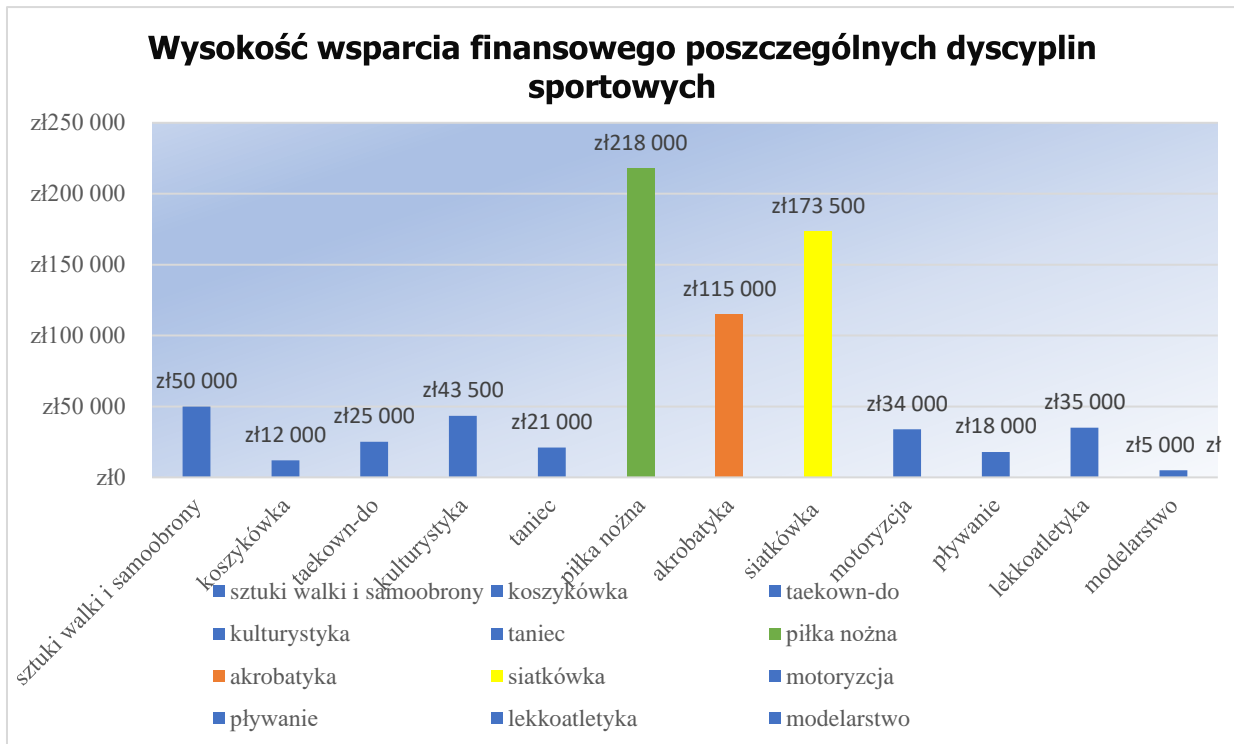
Lp.	Obszar współpracy	Wysokość środków przekazanych w (zł)	Udział (%)
1.	Ochrony i promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień	65.000,00	4,39
2.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	750.000,00	50,65
3.	Wypoczynek dzieci i młodzieży	58.000,00	3,92
4.	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	18.000,00	1,21
5.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	58.500,00	3,95
6.	Rodzina	531.300,00	35,88
RAZEM		1.480.800,00	100

Tabela. Finansowanie poszczególnych sfer zadań publicznych przez Gminę Jawor w 2023 r.

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

Z wykresu kołowego wynika, iż rozwój i dofinansowanie sportu stanowi większą część środków przeznaczonych na organizacje pozarządowe. Należy tu podkreślić, iż Gmina Jawor zrealizowała szereg inwestycji sportowych, gdzie tym samym stowarzyszenia sportowe mogą w pełni korzystać z powstających udogodnień rekreacji sportowej, mając tym samym możliwość dalszego rozwoju. Jak obrazuje poniższa tabela przodującymi dyscyplinami sportowymi są: piłka nożna, siatkówka oraz akrobatyka. Gmina Jawor dofinansowała łącznie 12 dyscyplin sportowych.

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

Jednocześnie należy dodać, iż z prowadzonej na przestrzeni lat analizy wynika, iż nakłady finansowe na wsparcie organizacji pozarządowych z roku na rok wzrastają, co obrazuje poniższa tabela:

Tabela. Wysokość wsparcia finansowego organizacji pozarządowych w latach 2020-2023

Rok	Wysokość wsparcia finansowego w zł
2020	1.375.857,00
2021	1.460.860,00
2022	1.464.420,00
2023	1.480.800,00

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

W przedsięwzięciach realizowanych w 2023 roku przez organizacje pozarządowe uczestniczyły głównie dzieci i młodzież z terenu Jawora. Realizując zadania z zakresu kultury fizycznej zapewniono rozwój fizyczny dzieci i młodzieży poprzez: organizację zajęć pozalekcyjnych, organizację zawodów i turniejów sportowych w różnych dyscyplinach sportu tj. lekkoatletyka, pływanie, piłka nożna, koszykówka, sztuki walki i samoobrony, akrobatyka sportowa i skoki na trampolinie, kulturystyka, sporty motoryzacyjne oraz piłka siatkowa dziewcząt i chłopców. Podczas zajęć świetlicowych o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym, uczestnikom przekazano pozytywne wzorce zachowania i propagowania zdrowego trybu życia bez nałogów. Nie zapomniano także o imprezach kulturalnych, turystycznych i krajoznawczych w wyniku których dzieci i młodzież oraz mieszkańcy miasta Jawora poznawali walory turystyki i krajoznawstwa, poszerzyły wiedzę z zakresu historii oraz zakątków naszego regionu, a także mieli możliwość spędzenia czasu wolnego poznając piękno przyrody. Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz wakacji letnich zapewniła dzieciom aktywny wypoczynek, możliwość korzystania z uroków okolicy podczas codziennych zabaw na świeżym powietrzu. Podczas wypoczynku organizowano także zabawy integracyjne, gry zespołowe, pokazy talentów oraz wspólne oglądanie filmów, dyskoteki czy też karaoke. Uczestnicy wypoczynku nauczyli się jak aktywnie i ciekawie spędzać wolny czas, a programy integracyjno-kulturalne przyczyniły się do podniesienia umiejętności i kompetencji społecznych w tym zdolności komunikacyjnych, zarządzania czasem oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów, współpracy z rówieśnikami i osobami dorosłymi.

W związku z powyższym na bazie dotychczasowego doświadczenia oraz z informacji uzyskanych ze sprawozdań można stwierdzić, że aktywnie działające organizacje pozarządowe potrafią odpowiadać na wiele potrzeb społeczności lokalnej. Gmina Jawor

w dalszym ciągu deklaruje chęć rozwijania współpracy z organizacjami pozarządowymi poprzez podejmowanie i realizację dotychczasowych, jak i nowych projektów.

5.6 Gmina Jawor - członkiem Aglomeracji Wałbrzyskiej i ZIT AW

Członkowie Aglomeracji Wałbrzyskiej cały rok pracowali aktywnie na rzecz nowej perspektywy finansowej. Gminy przygotowywały dane do Diagnozy ZIT AW oraz Strategii ZIT AW oraz propozycje projektów na niektóre działania w ramach FEDŚ oraz Mobilność z Feniks-a.

FEDŚ – Fundusze Europejskie Dolnego Śląska

Feniks – Mobilność (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko)

Styczeń

Podpisano Porozumienie Międzygminne dotyczącego sporządzenia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” (Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP). Ten strategiczny dokument jest warunkiem ubiegania się o dofinansowanie ze środków programu FEDŚ 2021-2027 jak i programu krajowego FENIKS.

Realizacja **SUMP** ma na celu wypracowanie spójnej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego koncepcji systemu transportowego wraz z wyznaczaniem kierunków działań i kreowania przyszłej współpracy dla zrównoważonego rozwoju w dziedzinie mobilności i służyć może do pozyskiwania funduszy unijnych. W maju 2024 r. Rady Gmin ZIT AW podejmą uchwały o przyjęciu SUMP-u, a w czerwcu br. będzie można już składać pierwsze wnioski o dofinansowanie na działania dotyczące mobilności.

Luty

Opublikowano harmonogram naborów dla FEDS 2021-2027, w którym gmina Jawor weźmie udział. Gmina przygotowuje wniosek o dofinansowanie na termomodernizację budynku użyteczności publicznej tj. Ratusza Miejskiego.

Ogłoszono również pierwsze konkursy **w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (tzw. Feniks).**

Gmina Jawor również weźmie udział w konkursie, w bieżącym roku przygotowywane są wnioski o dofinansowanie na, m.in. budowę Centrum Przesiadkowego w Jaworze oraz rewitalizację terenów zielonych i obszarów wodnych przy Jaworniku.

Marzec

W Centrum Nauki i sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego, które dotyczyło:

- a) Omówienia prac nad przygotowaniem listy projektów niekonkurencyjnych do Strategii ZIT AW w zakresie FEDS 2021-2027 (EFRR, EFS+, FST) oraz Feniks 2021-2027,
- b) Zaprezentowano projekt Strategii ZIT AW 2021-2027,
- c) Zaopiniowano plan finansowy IPAW AW na rok 2023,
- d) Zaopiniowano roczne sprawozdanie z realizacji ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej za rok 2022.

Maj

Dla członków Aglomeracji Wałbrzyskiej odbyło się Webinarium pt. **„Czym jest dobry SUMP? Przykłady i dobre praktyki z Polski i z innych krajów”**.

Celem webinarium "Czym jest dobry SUMP?" było przedstawienie informacji od naukowców, konsultantów i lokalnych ekspertów na temat najlepszych praktyk w zakresie opracowywania i wdrażania Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej z czterech państw członkowskich UE. Jego celem było podkreślenie kluczowych działań i podejścia, które przyczynią się do wdrażania skutecznych planów, od kompleksowej analizy lokalnych potrzeb po silną spójność z innymi politykami/strategiami.

Zaprezentowano m.in: Plan zrównoważonej mobilności miejskiej regionu miejskiego Lublany (Słowenia): wskazówki i wnioski dotyczące integracji polityki mobilności regionalnej przez doradcę dyrektora ds. polityki spójności, Agencja Rozwoju Regionalnego regionu miejskiego Lublany oraz SUMP z Belgii.

Czerwiec

27.06.2023 r. w Urzędzie Miejskim w Jaworze rozpoczęły się Konsultacje **Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027**.

Do konsultacji zostały zaproszone następujące organizacje z terenu Aglomeracji Wałbrzyskiej:

1. Władze regionalne, lokalne i miejskie, inne instytucje publiczne.
2. Partnerów społeczno-gospodarczych/partnerów społeczno-ekonomicznych,
3. Podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie takie jak: partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty

odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

4. Organizacje badawcze i uniwersytety. 5. Inne właściwe zainteresowane strony.

Lipiec

W ramach ZIT AW gminy skierowały pismo na ręce Pani Minister FiPR Małgorzaty Jarosińskiej-Jedynak w sprawie wykorzystania przez ZIT AW alokacji przyznanej w formie koperty finansowej w wysokości 225 000 000 PLN w trybie niekonkurencyjnym w ramach Programu FEnIKS - Priorytet FENX.03 Transport miejski - na zakup taboru autobusowego. Pismo zawierało zastrzeżenia co do usunięcia zapisów SZOP-u zakup przez gminy Aglomeracji Wałbrzyskiej autobusów, co było niesprawiedliwym zapisem dla Subregionu, w którym transport publiczny nie jest dostatecznie rozwinięty i odpowiadający potrzebom mieszkańców AW.

Ponadto gminy AW otrzymały również w lipcu odpowiedź z Ministerstwa na pytanie w sprawie braku możliwości uznania podatku VAT dot. usług w programie FENIKS za wydatek kwalifikowalny. Odpowiedź nie było finansowo korzystna dla gmin i w związku z powyższym gminy AW poniosą koszty wkładu własnego w wysokości 15 % w ramach FENIKS w projekcie dot. opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego (SUMP).

Sierpień

W dniu 16 sierpnia odbyło się na spotkanie informacyjno-szkoleniowe w sprawie projektów z zakresu mobilności miejskiej w tym: FENIKS - FST, CP 2 EFRR. Zaprezentowano założenia programowe

Ponadto wszystkie gminy AW w nawiązaniu do informacji Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie braku możliwości zakupu taboru autobusowego w ramach programu (FENiKS) Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 Działanie 3.1 Transport miejski A, musiały uaktualnić fiszki projektowe. Aktualizacja fiszek polegała na wyłączeniu z zakresu projektu zakupu taboru (autobusów, busów). Fiszki obejmować mogły realizację inwestycji infrastrukturalnych np. węzłów przesiadkowych (w tym parkingów P&R poza centrami miast), miejskich systemów ITS, informacji pasażerskiej, poprawy funkcjonowania transportu publicznego na obszarze funkcjonalnym miasta, wspierania integracji transportowej. Gmina Jawor zaktualizowała fiszkę projektową na potrzeby programowe.

Wrzesień

We wrześniu ogłoszono sprawozdanie z konsultacji społecznych projektu strategii zintegrowanych inwestycji terytorialnych aglomeracji wałbrzyskiej na lata 2021-2027.

Rozpoczęcie procesu konsultacji społecznych projektu Strategii ZIT AW zostało poprzedzone roboczymi uzgodnieniami treści dokumentu z Radą Aglomeracji Wałbrzyskiej oraz gminami tworzącymi Aglomerację Wałbrzyską.

Projekt Strategii ZIT AW, skierowany do konsultacji społecznych, uzyskał w dniu 16 czerwca 2023 r. akceptację Komitetu Sterującego. Zaproszenie do udziału w procesie konsultacji społecznych zostało opublikowane na stronach (BIP) wszystkich gmin tworzących Aglomerację Wałbrzyską oraz na stronie www Instytucji Pośredniczącej Aglomeracji Wałbrzyskiej. W trakcie konsultacji społecznych zorganizowano 5 spotkań konsultacyjnych.

W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono 15 uwag/opinii, z których 14 zostało częściowo uwzględnionych i jedna nie została uwzględniona.

Listopad

8 listopada odbyło się webinarium dla członków AW "System oceny i ewaluacji Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP)", na którym przedstawiono informacje od przedstawicieli jednostek koordynujących ten proces – Ministerstwa Infrastruktury oraz Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Spotkanie będzie poświęcone założeniom oceny jakości SUMP na poziomie krajowym oraz wnioskowi z dotychczas przeprowadzonych ocen.

Jego celem było zapoznanie z procesem i formularzem oceny SUMP oraz zaprezentowanie sposobów uniknięcia niejasności zapisów w dokumentach, które przyczynią się do podniesienia jakości opracowywanych planów. Dodatkowo, została przedstawiona baza danych, w której mieszczą się dane o ocenionych SUMP-ach.

Ponadto w listopadzie odbyło się spotkanie Komitetu Sterującego, w którego skład wchodzi burmistrzowie, wójtowie i prezydenci miast Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Tematyka posiedzenia to:

- a) Podsumowanie prac związanych z opracowaniem Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych AW na lata 2021-2027,
- b) Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021 -2027.

Grudzień

W grudniu ukazał się kolejno we wszystkich gminach AW na stronach miejskich www: „Raport Diagnostyczno-Strategiczny stanu istniejącego oraz sytuacji mobilnościowej SUMP” do szczegółowego zapoznania się przez mieszkańców.

Ogólne informacje z IPAW:

IPAW (Instytucja Pośrednicząca Aglomeracji Wałbrzyskiej) działająca w imieniu ZIT AW zorganizowała dla członków gmin AW wiele spotkań informacyjno – szkoleniowych, dotyczących m.in.:

- a) przygotowania wniosków o płatność (SL2014);
- b) warsztaty dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz dla przedsiębiorców w zakresie najczęściej popełnianych błędów wynikających z realizacji postępowań o zamówienie zgodnie z ustawą PZP oraz zasadą konkurencyjności.

5.7 Program ochrony środowiska

Program ochrony środowiska Rada Miejska w Jaworze przyjęła Uchwałą nr LIV/405/2023 z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie: przyjęcia "Programu Ochrony Środowiska dla miasta Jawora na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030"

W 2023 roku w ramach programu ochrony środowiska Gmina Jawor realizowała zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i klimatu oraz modernizacji terenów zielonych.

5.8 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest reguluje Uchwała XII/123/2020 w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Jawora na lata 2020 – 2032”. Program wskazuje cele i zadania, a także ramy prawne w odniesieniu do zagadnień gospodarowania azbestem, jak również aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Jawor oraz stopień pilności prac w świetle ocen stanu technicznego obiektów z wbudowanym azbestem.

W 2023 r. w ramach środków budżetowych usunięto oraz unieszkodliwiono 1,188 Mg wyrobów zawierających azbest.

5.9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2023 roku

„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2023 roku” został uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze nr LII/395/2023 z dnia 30.05.2023 r. Wysokość środków finansowych na realizację zadań związanych z zapobieganiem bezdomności zwierząt w roku 2023 wyniosła 131.400,00 zł.

5.10 Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Jawora do roku 2030

Plan został przyjęty uchwałą nr XXXI/276/2021 z dnia 17 grudnia 2021 roku. Opracowanie Miejskiego Planu Adaptacji (MPA) do zmian klimatu wynika ze Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), wskazującego na potrzebę podejmowania w miastach działań mitygacyjnych i adaptacyjnych. SPA 2020 realizuje z kolei postanowienia Białej Księgi p.n. „Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania” opublikowanej w 2009 roku. Biała Księga ukierunkowuje przygotowanie państw członkowskich Unii Europejskiej do skuteczniejszego reagowania na skutki zmian klimatu. W dokumencie wskazano m.in. „wspieranie strategii zwiększających zdolność adaptacji do zmian klimatu z punktu widzenia zdrowia, infrastruktury oraz produkcyjnych funkcji gruntów, m.in. poprzez poprawę w zakresie zarządzania zasobami wodnymi i ekosystemami”.

Miejski Plan Adaptacji jest powiązany również z licznymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego. Projekt Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności wśród wyzwań rozwojowych w kontekście sześciu europejskich filarów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności wskazuje Zieloną transformację (Filar I). W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), w obszarze środowiska wskazano działania służące przystosowaniu się do skutków suszy, przeciwdziałaniu skutków powodzi oraz ochronie zasobów wodnych. Jednym z działań jest także „rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych, w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi oraz wspomagania procesów adaptacji do zmian klimatu”. MPA zawiera działania pokrywające się z działaniami SOR.

W Polityce Ekologicznej Państwa 2030 (PEP), stanowiącej doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), jako jeden z celów głównych w obszarze środowiska wskazano Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. MPA jest spójny z zapisami PEP odnoszącymi się

do poprawy jakości środowiska i odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu. Inne dokumenty, z którymi Plan jest spójny to: Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030, Krajowa Polityka Miejska 2023, liczne programy regionalne.

Plan Adaptacji ma na celu podniesienie odporności miasta na negatywne skutki zmian klimatu związane przede wszystkim z przewidywanym wzrostem temperatury, wzrostem częstości występowania fal upałów oraz deszczy nawalnych w perspektywie roku 2030. Cel ten może zostać osiągnięty dzięki realizacji działań nakierowanych z jednej strony na ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, a z drugiej poprzez przystosowanie miasta do nowych warunków klimatycznych.

5.11 Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Jawor na lata 2021-2036

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przygotowana została w oparciu o art. 7, ust. 1 pkt 3 Ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 18 i 19 Ustawy Prawo energetyczne. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Aktualizacja została przyjęta Uchwałą nr XXV/213/2021 z dnia 7 maja 2021 r.

Opracowanie zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- zakres współpracy z innymi gminami.

5.12 Plan gospodarki niskoemisyjnej - Gmina Jawor (PGN)

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Jawor na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030” został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworze nr XXIV/208/2021 z dnia 31 marca 2021 r.

Celem opracowania „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Jawor” było wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.:

1. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
2. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Planowane działania zmierzają do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy ochrony powietrza (POP). W Programie ochrony powietrza dla stref województwa dolnośląskiego stwierdzono przekroczenia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w gminie. Opracowanie bazy danych, zawierającej wyselekcjonowane i usystematyzowane informacje, pozwoliło na ocenę gospodarki energią w gminie oraz w jej poszczególnych sektorach i obiektach. Określenie wielkości emisji dwutlenku węgla na obszarze Gminy Jawor umożliwiło określenie długoterminowej strategii oraz zaplanowanie działań, zmierzających do ograniczenia wielkości emisji, a także do wskazania możliwych źródeł finansowania zadań.

Dla każdego z planowanych działań wskazano zakres odpowiedzialności, harmonogram w odniesieniu do lat, oszacowano koszty realizacji przedsięwzięć, wskazano możliwe źródła finansowania i przyjęto wskaźniki monitorowania realizacji założonych celów. W ramach *Planu* wspierane będą wszelkie działania, mające na celu zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, podejmowane zarówno przez Gminę Jawor, a także spółki gminne, miejskie/gminne jednostki organizacyjne, mieszkańców Jawora oraz jednostki usługowe i przemysłowe działające na terenie gminy.

W Planie wskazane zostały potencjalne źródła finansowania zadań realizowanych w ramach dążenia do gospodarki niskoemisyjnej, tj. środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, funduszy przewidzianych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego, Programu LIFE, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz funduszy własnych Gminy Jawor.

Ponadto wskazane jest podjęcie działań, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie efektywnego gospodarowania energią, zwłaszcza w trakcie akcji informacyjnych i edukacyjnych. Ważne jest dokonanie wyboru grupy docelowej ww. akcji.

Monitoring Planu powinien być prowadzony z wykorzystaniem dostępnych i nowych danych, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami dla oceny wdrażania działań programowych. Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Jawor obejmuje całość obszaru administracyjnego Gminy Jawor.

5.13 Strategia rozwoju Miasta Jawora na lata 2021-2031

Strategia została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej nr XXXI/274/2021 z dnia 17 grudnia 2021 roku. Strategia Rozwoju miasta Jawora na lata 2021-2031 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania miastem. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2031 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz samorządowych, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Na potrzeby opracowania Strategii wizja Miasta Jawor zdefiniowana została w następujący sposób:

- „Jawor w 2031 roku jest bezpiecznym miastem dobrobytu gospodarczego, gdzie historia łączy się z nowoczesnością i dbałością o środowisko naturalne.
- Wielopokoleniowość Miasta stanowi jego atut, który przekłada się na poczucie tolerancji i szacunku, a mieszkańcy Jawora są społecznością zintegrowaną, przedsiębiorczą i gotową do uznania Jawora za miejsce idealne do życia i wypoczynku”.

Misja Miasta Jawor zdefiniowana została następująco:

- „Jawor nowoczesnym i komfortowym miejscem otwartym na dobrą energię”.

Misja również precyzyjnie wskazuje cel działania Miasta Jawor oraz precyzuje kluczowe obszary Strategii.

Miasto Jawor na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji,
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych,

- program jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju miasta Jawora na lata 2021-2031. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz jednostek organizacyjnych Miasta.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem jaworskim oraz województwem dolnośląskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów na obszarze miasta Jawora, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

5.14 Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jawor na lata 2023-2033

Rok 2023 był rokiem przełomowym, w którym zakończono realizację LPR i rozpoczęto realizację GPR na lata 2023-2033.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Jawor na lata 2016-2023 został przyjęty Uchwałą nr XXXII/186/2016 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 21 listopada 2016 r.

Z uwagi na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk i istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Miasta Jawora procesem rewitalizacji na terenie miasta został objęty 1 obszar rewitalizacji zlokalizowany w centralnej, historycznej części miasta i rozciągający się na południe. Nadrzędnym celem strategicznym Lokalnego Programu

Rewitalizacji Miasta Jawora 2014-2023 jest zrównoważony rozwój historycznej i zielonej części Jawora dla podniesienia jakości zamieszkania, pracy i odpoczynku na obszarze rewitalizowanym.

Dokument pod nazwą „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Jawora na lata 2016-2023” został poddany aktualizacji w lutym 2017 roku. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w marcu 2017 wydał pozytywną opinię co do zgodności LPR z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji w perspektywie finansowej 2014-2020. Następnie, Rada Miejska w Jaworze uchwałą nr XXXVII/228/2017 z dnia 28 lutego 2017 roku przyjęła aktualizację list projektów planowanych do realizacji (lista A i lista B). Aktualizacja stanowiła element niezbędny przy aplikowaniu o dofinansowanie w ramach konkursu ogłoszonego przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego, działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów. Na podstawie powyższego dokumentu Gmina Jawor aplikowała w przedmiotowym konkursie składając wniosek projektowy pn.: „Zintegrowane inwestycje rewitalizacyjne Gminy Jawor – etap I”. Kolejną aktualizację wprowadzono uchwałą nr XVI/149/2020 z dnia 7 sierpnia 2020 roku, dodając zadanie nr 8 na listę B (szczegóły poniżej).

Obecnie, na liście A znajdują się wnioski gminne, takie jak: „Przebudowa basenu letniego” (zadanie zrealizowane), „Rewitalizacja budynków mieszkalnych”, „Rewitalizacja podwórek w celu likwidacji wykluczenia społecznego”. Oprócz tego lista obejmuje 372 wnioski zgłoszone przez mieszkańców zainteresowanych rewitalizacją obiektów, którymi zarządzają jako wspólnoty mieszkaniowe i wnioski te dotyczą remontów budynków mieszkalnych. Również oczekujemy na ogłoszenia konkursowe w zakresie rewitalizacji budynków mieszkalnych.

Na liście B znajduje się osiem wniosków z obszaru rewitalizacji społecznej. Są to propozycje działań do podjęcia przez Gminę we współpracy z partnerami społecznymi: „Aktywizacja zawodowa Jaworzan pod kątem potrzeb rynku pracy w związku z rozwojem DSAG”, „Rozwój usług asystenckich i bytowych oraz innych usług deinstytucjonalizacji opieki społecznej”, „Włączenie społeczne poprzez przeciwdziałanie wyuczonej bezradności”, „Włączenie zdrowotne poprzez promocję aktywnego stylu życia”, „Przebudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczej”, „Rewitalizacja Zamku Piastowskiego w celu nadania funkcji społecznych”, „Rewitalizacja Parku i terenów zielonych”. Ostatnie zagadnienie zostało zrealizowane w roku 2017 i 2018 w postaci projektu pod tytułem: „Rozwój zielonych terenów Jawora jako element systemu wymiany i regeneracji powietrza w gminie”, z kolei w roku 2020 zrealizowano projekt „Eko Jawor (etap 1) – zielona ścieżka edukacyjna w parku miejskim”. Ósmym wnioskiem na liście B jest projekt z zakresu adaptacji do zmian klimatu pt. „Adaptacja do zmian klimatycznych poprzez budowę zielono-niebieskiej infrastruktury w Gminie Jawor”. Jest to projekt obejmujący zakresem aktywizację społeczną i edukacyjną mieszkańców obszarów zrewitalizowanych w oparciu o rozwój

tw. zielono-niebieskiej infrastruktury miejskiej. W 2021 uzyskano dofinansowanie dla projektu ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu (obszar programowy: łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków). Gmina realizuje tu 11 zadań dotyczących rewitalizacji podwórek w centrum miasta Jawora, co ma na celu likwidację wykluczenia społecznego. Przedsięwzięcie w sposób kompleksowy rozwiązuje problemy środowiskowe, przestrzenne oraz infrastrukturalne w zakresie niedoborów terenów zielonych, powierzchni biologicznie czynnych, infrastruktury obejmującej wykorzystanie wód opadowych, powierzchni przepuszczalnych. W ramach projektu zaplanowano wdrożenie działań adaptacyjnych, mitygacyjnych oraz działania edukacyjno-informacyjne podnoszące świadomość społeczną w zakresie ochrony, zmian i łagodzenia zmian klimatu. Kampania edukacyjno-informacyjna uzupełnia działania infrastrukturalne. Celem projektu jest wzmocnienie odporności miasta Jawora na negatywne skutki wynikające ze zmiany klimatu.

W zakresie usług asystenckich i promocji aktywnego stylu życia zrealizowane zostały projekty w ramach programów: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” oraz „Senior+”.

W dniu 31.10.2023 roku przyjęto Gminny Program Rewitalizacji na lata 2023-2033 uchwałą nr LVI/431/2023

Zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji określone zostały w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej realizacja w zakresie właściwości stanowią zadania własne gminy. Proces rewitalizacji prowadzony jest na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji, w związku z czym Rada Miejska w Jaworze przyjęła uchwałę nr L/382/23 z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2023 - 2033.

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych (diagnoza została opracowana zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku). Tak przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. To na nich ostatecznie zdefiniowano katalog działań, które – konsekwentnie wdrażane i realizowane – będą prowadziły do sukcesywnego wychodzenia z sytuacji kryzysowej lub przynajmniej minimalizowania jej skutków. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach winny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych, ale również z innych środków publicznych oraz prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji, także różnych środków, w tym właśnie zarówno publicznych,

jak i prywatnych pozwoleń w sposób kompleksowy rozwiązać wszystkie zdiagnozowane w dokumencie problemy.

Gminny Program Rewitalizacji współtworzony był przy udziale interesariuszy rewitalizacji w postaci uczestnictwa w warsztatach rewitalizacyjnych oraz spacerze z wizją lokalną. Po ukończeniu prac nad projektem, został on szeroko konsultowany w dniach od 28 lipca do 28 sierpnia 2023 r. Uwagi można było zgłaszać w formie papierowej, w postaci odpowiedzi na ankiety oraz podczas spotkania konsultacyjnego, które przeprowadzono dnia 21 sierpnia 2023 r. W trakcie konsultacji nie wpłynęły uwagi do projektu w żadnej z powyższych form.

Ostatnim etapem było opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji przez instytucje wskazane w art. 17, ust. 2, pkt 4 ustawy o rewitalizacji: Zarząd Powiatu Jaworskiego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewodę Dolnośląskiego, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze, Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną w Jaworze, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223), Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Dolnośląskiego Wojewódzkiego konserwatora zabytków, właściwy organ nadzoru górniczego, właściwy organ administracji geologicznej, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie we Wrocławiu, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Zgodnie z opinią przedstawioną w piśmie z dn. 6 września 2023 r. nr sprawy WSI.410.2.64.2023.KM Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także zgodnie z pismem otrzymanym w dniu 14 sierpnia 2023 roku z Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej we Wrocławiu (numer sprawy ZNS.9022.4.69.2023.DG), uzgodnione zostało odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

GPR w zakresie działań do realizacji stanowi kontynuację LPR.

VI. Realizacja uchwał rady gminy

Do zadań Burmistrza Miasta Jawor, który jest organem wykonawczym Gminy Jawor należy m.in. wykonanie uchwał Rady Miejskiej w Jaworze (zgodnie z art. 30 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym).

Podjęte przez Radę Miejską uchwały zostały przekazane wg właściwości do organów nadzoru jakimi są Wojewoda Dolnośląski oraz Regionalna Izba

Obrachunkowa. Ponadto wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Jawor. Uchwały stanowiące akty prawa miejscowego zostały ponadto opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Liczba sesji Rady Miejskiej w Jaworze w kadencji 2018-2024 – 61.

Liczba Interpelacji złożonych w kadencji 2018-2024 – 526.

Liczba odbytych posiedzeń stałych komisji rady 363 + 4 posiedzenia doraźnej Komisji Kapituły - 367 posiedzeń wszystkich komisji.

Sposób wykonania uchwał skierowanych do realizacji Burmistrzowi Miasta Jawora zawiera poniższa tabela.

Lp.	numer uchwały i data podjęcia	w sprawie	sposób realizacji
1.	XLVII/360/2023 10 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana.
2.	XLVII/361/2023 10 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
3.	XLVII/362/2023 10 stycznia 2023 r.	w sprawie udzielenia upoważnienia Burmistrzowi Miasta Jawora	Uchwała zrealizowana.
4.	XLVIII/363/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana.
5.	XLVIII/364/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana.
6.	XLVIII/365/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz pozbywania się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych	Uchwała przyjęta i wdrożona. Uchwała, która potrzebna do wykonywania inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych, realizowana przez Referat GK – Ochrona Środowiska
7.	XLVIII/366/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XX/174/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów	Uchwała przyjęta i wdrożona, zadanie bieżące referatu GO, w realizacji.
8.	XLVIII/367/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XX/175/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jawor	Uchwała przyjęta i wdrożona, zadanie bieżące referatu GO, w realizacji.
9.	XLVIII/368/2023 24 stycznia 2023 r.	w sprawie przystąpienia Gminy Jawor do porozumienia międzygminnego dotyczącego sporządzenia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” (Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP)	Uchwała przyjęta do realizacji Uchwała będzie podejmowana w maju 2024. Niezbędna do wykonywania prac związanych z mobilnością i zakupem autobusów (Centrum przesiadkowe ze Strategią Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej. Dokument potrzebny

			realizacji do projektów w perspektywie finansowej 2021 - 2027.
10.	XLIX/369/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
11.	XLIX/370/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
12.	XLIX/371/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie desygnowania przedstawiciela do składu Powiatowej Rady Rynku Pracy w Jaworze	Zrealizowana. Rada Miejska w Jaworze wybrała Pana Marcina Jankowskiego do składu Powiatowej Rady Rynku Pracy w Jaworze.
13.	XLIX/372/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Dla Miasta Jawora za lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023” za okres 2016-2021	Uchwała zrealizowana.
14.	XLIX/373/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie uzgodnienia zakresu zabiegów pielęgnacyjno-konserwatorskich w koronach drzew stanowiących pomniki przyrody w granicach administracyjnych miasta Jawora	Zrealizowano przez firmę ARBO-SPEC Krystian Komarnicki - umowa nr OR.032.1.117.2023 z dnia 30.05.2023 r.
15.	XLIX/374/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany liczby drzew wchodzących w skład pomnika przyrody - Alei Dębowej w granicach administracyjnych miasta Jawora	Zrealizowano przez Zarząd Lokalami Komunalnymi w Jaworze
16.	XLIX/375/2023 28 lutego 2023 r.	zmieniająca uchwałę nr IV/32/2019 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 oraz określenie w sprawie zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania za udzielony posiłek albo świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	Przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS.
17.	XLIX/376/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 3.03.2023 r. – poz. 1606 i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
18.	XLIX/377/2023 28 lutego 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jawor	Uchwała ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Doln. dnia 3 marca 2023 r., poz. 1606. Uchwała zrealizowana w roku 2023.
19.	XLIX/378/2023 28 lutego 2023 r.	w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Jawora	Podstawą sporządzenia GPR było wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Jawora. Ustanawiano, prawo pierwokupu przez miasto Jawor, wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z podjętą uchwałą, wszystkie nieruchomości położone na obszarze rewitalizacji są weryfikowane pod względem ewentualnego prawa pierwokupu przez miasto Jawor.
20.	L/379/2023 30 marca 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana

21.	L/380/2023 30 marca 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
22.	L/381/2023 30 marca 2023 r.	w sprawie poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa	W oparciu o uchwałę podpisano porozumienie z Powiatem Jaworskim, w którym wyznaczono Powiat Jaworski jako Inkasenta opłaty skarbowej. Porozumienie obowiązuje do 31.12.2024 r. Zadania wynikające z Porozumienia realizowane są na bieżąco.
23.	L/382/2023 30 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2023-2033	Zgodnie z podjętą uchwałą Gmina Jawor przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Jawora na lata 2023-2033 . W miesiącu październiku 2023 r zostały zakończone prace nad przygotowaniem dokumentu.
24.	L/385/2023 30 marca 2023 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego	Uchwała zmieniona uchwałą LVII/434/2023 z 30 listopada 2023 r.
25.	LI/386/2023 27 kwietnia 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
26.	LII/390/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Przychodni Rejonowej w Jaworze za 2022 rok	Uchwała zrealizowana
27.	LII/391/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
28.	LII/392/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
29.	LII/393/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie określenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla samorządowego zakładu budżetowego	W trakcie realizacji
30.	LII/394/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie zwolnienia samorządowego zakładu budżetowego - Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze z obowiązku wpłaty nadwyżki środków obrotowych do budżetu Gminy Jawor oraz przeznaczenia ich na cele statutowe	Uchwała zrealizowana w roku 2023.
31.	LII/395/2023 30 maja 2023 r.	w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Jawor w 2023 roku"	Uchwała ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Doln. dnia 5 czerwca 2023 r., poz. 3621. Uchwała zrealizowana w roku 2023.
32.	LII/396/2023 30 maja 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania Stypendiów Burmistrza Miasta Jawora dla uzdolnionych uczniów	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 5.06.2023 r. – poz. 3622 i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
33.	LIII/397/2023 13 czerwca 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
34.	LIII/398/2023 13 czerwca 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie wraz ze spółką Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze spółki pod nazwą Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze i objęcia w niej udziału	Uchwała w trakcie realizacji.
35.	LIV/401/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana

36.	LIV/402/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
37.	LIV/403/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	Uchwała zrealizowana
38.	LIV/405/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie przyjęcia "Programu Ochrony Środowiska dla miasta Jawora na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030"	Realizowana na bieżąco.
39.	LIV/406/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie przyjęcia rocznego Raportu o stanie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jawora na lata 2016-2023	W raporcie o stanie realizacji LPR Miasta Jawora ujęte będą najważniejsze informacje dotyczące przedmiotowego dokumentu za rok 2023. W miesiącu kwietniu zgromadzone zostaną dane wskaźnikowe przyjęte dla LPRMJ na podstawie danych statystycznych podsumowujących okres styczeń-grudzień 2023 i danych pozyskanych z jednostek podległych.
40.	LIV/407/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora	Uchwała obowiązuje.
41.	LIV/408/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora w obrębie ul. Cukrowniczej, Starego Jawora i Osiedla Słowiańskiego	Uchwała obowiązuje.
42.	LIV/409/2023 31 lipca 2023 r.	w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Jaworze	Realizowana na bieżąco.
43.	LV/410/2023 20 września 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
44.	LV/411/2023 20 września 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
45.	LV/415/2023 20 września 2023 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jawora w obrębie ulic Mickiewicza, Myśluborskiej i Drogi nad Jawornikiem "	Uchwała obowiązuje.
46.	LV/416/2023 20 września 2023 r.	zmieniająca uchwałę Nr LII/250/14 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Jawor	Uchwała nie została opublikowana w dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, stwierdzono nieważność uchwały;
47.	LV/417/2023 20 września 2023 r.	w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jaworze	Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego Nr NK-N.4131.36.6.2023.GD1 z 24.10.2023 r. stwierdzające nieważność; brak publikacji w dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego;
48.	LVI/418/2023 31 października 2023 r.	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
49.	LVI/419/2023 31 października 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana

50.	LVI/420/2023 31 października 2023 r.	w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz wprowadzenia zwolnień w tym podatku	Uchwała obowiązuje od 01.01.2024 r., została opublikowana w dniu 12.12.2023 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego rocznik 2022 poz. 6798.
51.	LVI/421/2023 31 października 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM KZN Izerskie Pogórze Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Uchwała zrealizowana. Rada Miejska w Jaworze wyraziła zgodę na utworzenie przez Gminę Spółki.
52.	LVI/422/2023 31 października 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej	Uchwała zrealizowana. Wniosek do Prezesa KZN został wysłany w dniu 10.11.2023 r.
53.	LVI/423/2023 31 października 2023 r.	w sprawie zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego	Uchwała zrealizowana. Uchwała określa zasady obowiązujące w tym zakresie w Gminie.
54.	LVI/424/2023 31 października 2023 r.	w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do opracowania Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024 - 2034 na terenie Gminy Jawor	Uchwała przyjęta i wdrożona. Uchwała, która potrzebna do wykonywania prac związanych ze Strategią Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej i realizacji projektów nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027.
55.	LVI/431/2023 31 października 2023 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2023 – 2033	Niniejszą uchwałą został przyjęty Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Jawora na lata 2023 – 2033 i trwa jego realizacja zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9.10.2015 o rewitalizacji (wersja od 29.02.2024 do 31.12.2025).
56.	LVII/432/2023 30 listopada 2023	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r.	Uchwała zrealizowana
57.	LVII/433/2023 30 listopada 2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
58.	LVII/434/2023 30 listopada 2023	zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego	Uchwała realizowana w latach 2024/2025.
59.	LVII/435/2023 30 listopada 2023	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jawor na lata 2024-2026	Przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS
60.	LVII/436/2023 30 listopada 2023	w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Jawor z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r. i została poddana do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jaworze oraz Biuletynie Informacji Publicznej.
61.	LVII/438/2023 30 listopada 2023	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Jawor	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 15.12.2023 r. – poz. 6933 i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

62.	LVIII/439/2023 20 grudnia 2023	w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała w trakcie realizacji
63.	LVIII/440/2023 20 grudnia 2023	w sprawie budżetu Gminy Jawor na 2024 rok	Uchwała w trakcie realizacji
64.	LVIII/441/2023 20 grudnia 2023	w sprawie zmiany budżetu Gminy Jawor na 2023 r	Uchwała zrealizowana
65.	LVIII/442/2023 20 grudnia 2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jawor	Uchwała zrealizowana
66.	LVIII/443/2023 20 grudnia 2023	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku trybu przetargowego i zawarcie umowy dzierżawy na cele zbieżne z działalnością statutową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze	Zrealizowano.
67.	LVIII/444/2023 20 grudnia 2023	w sprawie przyjęcia i realizacji programu osłonowego „pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci w żłobkach i przedszkolach na lata 2024- 2028”	Przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS
68.	LVIII/445/2023 20 grudnia 2023	w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028	Przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS
69.	LVIII/446/2023 20 grudnia 2023	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „ Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 oraz określenie w sprawie zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania za udzielony posiłek albo świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	Przekazana do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Realizowana na bieżąco przez MOPS

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

7.1 Udział gminy w związkach międzygminnych, stowarzyszeniach w 2023 roku

Nazwa związku/stowarzyszenia	Data przystąpienia	Nr uchwały o przystąpieniu	Krótki opis/charakterystyka	Działania zrealizowane w 2023 roku przez Gminę Jawor
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Nysa”	16.03.1995 r.	XI/51/95	<p>Utworzone zostało w 1991 r., obejmuje trzy obszary przygraniczne położone w środkowej Europie, u styku granic Polski Czech i Niemiec. Celem stowarzyszenia jest poprawa standardu życia mieszkańców przygranicza, rozwój gospodarczy, poprawa stanu środowiska przyrodniczego tzw. „czarnego trójkąta Europy”.</p>	<p>Kontynuacja wieloletniej współpracy ze Stowarzyszeniem.</p> <p>Udział w sprawozdawczej Konferencji Krajowej Euroregionu Nysa, na której m.in. zatwierdzono sprawozdanie z działalności Euroregionu Nysa za rok 2022, poruszono również kwestię planu finansowego na rok 2023.</p> <p>W ramach przynależności do Euroregionu Nysa wszystkie instytucje i organizacje z terenu Miasta Jawora mogą ubiegać się o wsparcie Funduszu Mikroprojektu Polska – Czechy i Polska – Saksonia.</p>

<p>Dolnośląska Organizacja Turystyczna</p>	<p>31.12.2003 r.</p>	<p>XXI/139/03</p>	<p>Utworzona w 2000 r. przez władze samorządowe Dolnego Śląska.</p> <p>Podstawowym celem jest wspieranie rozwoju turystyki, promocja Dolnego Śląska jako regionu atrakcyjnego turystycznie, prowadzenie informacji turystycznej regionie, inicjowanie, opiniowanie i wspomaganie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej, doskonalenie kadr w zakresie planowania i realizacji imprez turystycznych, doskonalenie kadr, prowadzenie badań marketingowych w zakresie turystyki oraz ich analiza.</p>	<p>W 2023 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do DOT.</p> <p>Udział w Zwyczajnym Walnym Zebraniu Sprawozdawczym oraz w posiedzeniu Zarządu Stowarzyszenia, na którym przyjęto projekt budżetu na rok 2023.</p> <p>Współorganizacja wizyty studyjnej zarządu DOT w Geoparku Kraina Wygasłych Wulkanów oraz organizacja wizyty dziennikarzy z Niemiec, którzy zwiedzili w Jaworze m.in. Kościół Pokoju i Muzeum Regionalne.</p> <p>Zgłoszenie „Święta Chleba i Piernika” do konkursu na najlepszy produkt turystyczny – Certyfikat POT w 2023 r.</p> <p>Przekazano materiały promocyjne Gminy Jawor na Targi Touristik&Caravaning w Lipsku.</p>
<p>Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Liga Miejsc Światowego Dziedzictwa w Polsce”</p>	<p>29.04.2005 r.</p>	<p>XLVIII/252/0 5</p>	<p>Powstało w 2005 roku w Zamościu; zrzesza ponad połowę przedstawicieli polskich dóbr UNESCO i liczne organizacje, które wspólnie dbają o ochronę, promocję polskich obiektów wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO.</p>	<p>W 2023 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do LOT „Liga Miejsc Światowego Dziedzictwa w Polsce” (w tym wystosowano deklarację poparcia starań Torunia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury).</p> <p>Udział w spotkaniach sprawozdawczych, na których m.in. zajmowano się sprawami organizacyjnymi Stowarzyszenia oraz kwestiami promocyjnymi.</p> <p>Zatwierdzono sprawozdanie z działalności za rok 2022, a także poruszono również kwestię planu finansowego na rok 2023.</p>

<p>Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Księstwo Świdnicko – Jaworskie”</p>	<p>25.04.2007 r.</p>	<p>VIII/44/07</p>	<p>Powstało w 2007 roku w celu kultywowania dziejów historycznych Świdnicy, Jawora, Świebodzic, Bolkowa, Żarowa, Jaworzyny Śląskiej, Strzegomia, Dobromierza, Stoszowic i wiele instytucji z obszaru turystyki i kultury. Celem Stowarzyszenia jest odbudowa zerwanych więzi pomiędzy miastami i gminami leżącymi na terytorium średniowiecznego Księstwa Świdnicko-Jaworskiego poprzez wspólną promocję turystyczną i przedsięwzięcia kulturalne.</p>	<p>W 2023 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do LOT „Księstwo Świdnicko-Jaworskie”, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współudział w tworzeniu ulotek turystycznych, kalendarzy i innych materiałów reklamowych, - udział w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia LOT, na którym m.in.: zatwierdzono sprawozdanie z działalności LOT oraz sprawozdanie finansowe za 2022 r. oraz przyjęto plan finansowy Księstwa na rok 2023 - wspólny udział na Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu.
<p>Stowarzyszenie Kaczawskie</p>	<p>27.03.2013 r.</p>	<p>XXXVII/189/ 13</p>	<p>Organizacja społeczna działająca na obszarze Gór i Podgórze Kaczawskiego, czyli krainy wygasłych wulkanów; działa na rzecz promocji i zrównoważonego rozwoju naszego regionu.</p> <p>Celem organizacji jest budowanie trwałej, partnerskiej współpracy pomiędzy ludźmi, instytucjami i przedsiębiorcami. Stowarzyszenie zajmuje się edukacją ekologiczną (w szczególności na temat georóżnorodności i bioróżnorodności Gór i Pogórza Kaczawskiego), promocją zrównoważonej turystyki i lokalnej wytwórczości (rękodzieła i produktów spożywczych).</p>	<p>Gmina Jawor jest członkiem wspierającym działania Stowarzyszenia Kaczawskiego.</p> <p>Dzięki przynależności Gminy, grupy nieformalne oraz organizacje formalne i stowarzyszenia z terenu miasta Jawora mogą korzystać m.in. z punktu konsultacyjnego dla potencjalnych beneficjentów oraz możliwości wnioskowania o tzw. małe granty.</p> <p>Gmina Jawor aktywnie wspierała działania Stowarzyszenia w procesie tworzenia Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów.</p> <p>Udział w Walnym Zgromadzeniu, na którym zatwierdzono sprawozdania roczne z działalności oraz finansów za 2022 r.</p>

<p>Związek Miast Polskich</p>	<p>06.03.2019 r.</p>	<p>V/52/2019</p>	<p>Związek Miast Polskich to ogólnopolska organizacja samorządowa, która reprezentuje interesy dużych i małych miast, wspiera samorządność lokalną i decentralizację, dąży do lepszego rozwoju miast polskich. Zadania te realizuje poprzez lobbing legislacyjny, wsparcie eksperckie, wymianę doświadczeń, promocję miast, współpracę zagraniczną oraz działalność informacyjną i wydawniczą.</p> <p>Związek istnieje od 1917 roku i już w okresie międzywojennym szczylił się wieloma osiągnięciami. Po II wojnie światowej działalność ZMP została uniemożliwiona. W wolnych wyborach lokalnych (27 maja 1990 r.) pojawiła się inicjatywa odtworzenia Związku.</p> <p>W styczniu 1991 roku odbył się w Poznaniu – statutowej siedzibie Związku – jego Kongres Restytucyjny. Obecnie do Związku należy 356 miast.</p>	<p>W 2023 r. Gmina Jawor realizowała działania związane z przynależnością do ZMP, m.in. poprzez wystosowanie propozycji tematów pracy Komisji Turystyki ZNP (w tym stworzenie narodowego produktu turystycznego pn. „Szlakiem Polskich Miast i Miejsc UNESCO”).</p>
--------------------------------------	----------------------	------------------	---	---

7.2 Współpraca międzynarodowa

Jawor od lat angażuje się w intensywną współpracę partnerską z innymi miastami, zarówno w Polsce, jak i za granicą. Wspólne działania koncentrują się na wymianie kulturalnej, naukowej i gospodarczej, co przyczynia się do rozwoju Jawora oraz pozytywnie wpływa na jego mieszkańców.

W roku 2023 działalność władz miasta nadal koncentrowała się na niesieniu pomocy objętej wojną Ukrainie. W związku z zaostrzeniem działań wojennych konieczna była organizacja zbiorów darów, które docierały na granicę, by zostać przekazane bezpośrednio do miast partnerskich – Berdyczowa i Złotonoszy. W mieście prężnie działa Punkt Pomocy Humanitarnej, który stał się domem tymczasowym dla uchodźców wojennych. Jego mieszkańcy otrzymują niezbędne wsparcie dla łatwiejszej adaptacji do życia w nowych warunkach.

Współpraca partnerska Jawora to także okazja do prezentowania się na arenie międzynarodowej. Miasta partnerskie Jawora cyklicznie uczestniczą w imprezie „Święto Chleba i Piernika”, gdzie prezentują swój dorobek artystyczny. Dzięki temu mieszkańcy Jawora mają możliwość poznania innych kultur i tradycji oraz nawiązania nowych kontaktów.

7.2.1 Turnov (Czechy)

Turnov to blisko 15-tysięczne miasto założone ok. 1250 r. Położone jest nad rzeką Izerą, w sercu krainy geograficznej zwanej Czeskim Rajem. Miasto Turnov słynie na całym świecie z kamieni szlachejnych i półszlachejnych oraz biżuterii z czeskim granatem, a także szklanych imitacji kamieni naturalnych.

W 1884 r. otwarto tam szkołę rzemiosła artystycznego, ukierunkowaną na obróbkę kamienia, metali i wyrób biżuterii.

Umowa o partnerskiej współpracy z miastem Turnov w Czechach została podpisana 11 listopada 1999 r. Współpraca pomiędzy miastami od początku jej trwania jest bardzo intensywna, realizowana głównie na płaszczyźnie kulturowej, społecznej oraz sportowej.

Delegacje z miasta Turnov uczestniczyły w najważniejszych imprezach i uroczystościach miejskich w Jaworze, takich jak obchody świąt państwowych (Narodowego Święta Niepodległości, Bieg ku Wolności oraz Święcie Chleba i Piernika). Przedstawiciele Jawora także licznie brali udział w najważniejszych wydarzeniach po stronie czeskiej.

W roku 2023 delegacja z naszego miasta brała udział w spotkaniu z nowymi władzami Turnova. Celem wizyty w Czechach było zapewnienie o kontynuacji współpracy między miastami i wyrażenie chęci do realizacji kolejnych wspólnych projektów.

7.2.2 Niesky (Niemcy)

Niesky to niewielkie miasto położone w południowo-wschodniej części Niemiec, oddalone od Jawora o 124 km. Liczy ok. 10 tysięcy mieszkańców. Charakterystycznym elementem miasta są objęte ochroną drewniane domy z lat 30-tych. W sektorze gospodarczym Niesky dominuje produkcja wagonów i konstrukcji stalowych.

Umowa o partnerskiej współpracy pomiędzy Jaworem a Niesky została podpisana 11 listopada 2001 r. Współpraca pomiędzy miastami koncentruje się głównie na wymianie doświadczeń w zakresie kultury i sportu m.in. poprzez przygotowywanie wspólnych wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Funduszu Mikroprojektów Interreg Polska -Saksonia.

Podczas Świąta Chleba i Piernika gościliśmy w Jaworze przedstawicieli Rady Miejskiej z naszego miasta partnerskiego.

7.2.3 Berdyczów (Ukraina)

Berdyczów jest miastem położonym w zachodniej części Ukrainy, w obwodzie żytomierskim, liczy ok. 75 tys. mieszkańców. W mieście dominuje przemysł maszynowy (m.in. obrabiarki), spożywczy, obuwniczy, meblarski. Głównymi zabytkami są: ufortyfikowany zespół klasztorny Karmelitów Bosych (fundacja J. Tyszkiewicza ok. 1630 r.), kilkakrotnie przebudowany w XVIII w. przez Zawiszów i Radziwiłłów, z późnobarokowym kościołem z poł. XVIII w. (największe sanktuarium maryjne Ukrainy z otoczonym kultem obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem), pałac Radziwiłłów z XVIII/XIX w., cerkiew prawosławna z XIX w.

Współpraca pomiędzy miastami realizowana jest głównie na płaszczyźnie społeczno-kulturowej, poprzez wymiany mieszkańców miast, prezentację dorobków artystycznych i lokalnego rzemiosła podczas ważniejszych wydarzeń kulturowych (Święto Chleba i Piernika w Jaworze, Dni Kultury Polskiej w Berdyczowie).

Umowa o współpracy partnerskiej pomiędzy Jaworem a Berdyczowem została podpisana 31 sierpnia 2003 r. W październiku 2021 r. dokonano aktualizacji zapisów tejże umowy w związku z wyborem nowego mera Berdyczowa.

Ze względu na intensyfikację działań wojennych na terenie Ukrainy, artyści z Berdyczowa nie mogli uczestniczyć w 2023 r. w Świącie Chleba i Piernika.

Grupa młodych adeptów futbolu z Berdyczowa podczas czerwcowego pobytu w Jaworze, wzięła udział w towarzyskim meczu piłkarskim z Jaworzanką 1946, prezentując swoje umiejętności i pokazując ducha sportowej rywalizacji.

7.2.4 Niepołomice (Polska)

Niepołomice położone są 25 km na wschód od centrum Krakowa, w zachodniej części Kotliny Sandomierskiej. Obecnie to jedna z najprężniej rozwijających się gmin w Polsce. Dzięki korzystnej lokalizacji, dobrej infrastrukturze i działaniom lokalnego samorządu, stały się miejscem, w którym swoje inwestycje ulokowało ponad 60 dużych firm. Niepołomice są miejscem aktywnego wypoczynku.

Umowa o współpracy partnerskiej między Jaworem a Niepołomicami została

podpisana 11 listopada 2006 r. Współpraca ta realizowana jest w wielu dziedzinach, poprzez udział zespołów muzycznych i tanecznych oraz delegacji oficjalnych w najważniejszych wydarzeniach kulturalnych, obchodach świąt i rocznic państwowych oraz imprezach sportowych.

Partnerstwo koncertuje się ponadto na wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń między miastami oraz współpracy jednostek organizacyjnych podległych gminie, w tym muzeum (wymiana muzealiów).

Przedstawiciele Niepołomic corocznie biorą udział w Świącie Chleba i Piernika.

7.2.5 Roseto degli Abruzzi (Włochy)

Roseto degli Abruzzi to niewielkie miasteczko nadmorskie położone w regionie Abruzzo (Abruzja), blisko miast Teramo i Ascoli. W okolicy znajduje się bardzo dużo atrakcyjnych turystycznie miejsc, takich jak: Park Narodowy Abruzzo, góry Gran Sasso, wiele zabytkowych miasteczek, wśród których jest m.in. Atri i San Benedetto del Tronto.

Umowa o partnerskiej współpracy została podpisana 29 października 2003 r. Celem współpracy między Jaworem i Roseto jest stworzenie odpowiedniego klimatu dla przyjaznych i bezpośrednich kontaktów między mieszkańcami obu miast, w zakresie lepszego wzajemnego poznania się - głównie wśród młodzieży. Współpraca partnerska koncertuje się na wymianie doświadczeń w zakresie kultury, wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń między miastami.

7.2.6 Złotonosza (Ukraina)

W 2021 roku Jawor podpisał porozumienie o współpracy z miastem Złotonosza w Ukrainie, w następstwie podpisanego w 2019 roku listu intencyjnego o chęci wzajemnego poznania. Celem porozumienia jest doprowadzenie do partnerskiej współpracy i stworzenie odpowiednich warunków społecznościom obu miast do podejmowania w przyszłości wspólnych przedsięwzięć, w obszarze m.in. edukacji, kultury, turystyki i innych projektów.

W 2023 roku, mimo trwających działań wojennych na terenie Ukrainy, przedstawiciele Złotonoszy uczestniczyli w Świącie Chleba i Piernika. Występ sceniczny solistek wywołał wiele pozytywnych emocji wśród Ukraińców, którzy tymczasowo znaleźli schronienie w naszym mieście. Wizyta gości ze Złotonoszy była okazją do rozmów o trudnej rzeczywistości wojennej, w której znalazła się nie tylko Ukraina, ale i cały świat.

Berdyczów oraz Złotonosza podpisały listy o współpracy, dzięki czemu nasze potrójne partnerstwo stało się silniejsze, szczególnie teraz w trudnych okolicznościach wojny.

7.2.7 Strassen (Luksemburg)

Miasto położone jest na zachodnim krańcu stolicy Luksemburga i zajmuje 12 miejsce pod względem liczby mieszkańców w Wielkim Księstwie. Jednakże

pod względem powierzchni jest jednym z najmniejszych miast w kraju, zajmując jedynie 10,71 km².

Gmina Strassen ma wiele do zaoferowania do swoim mieszkańcom oraz turystom. Składa się ze 105 różnych narodowości, co czyni miasto niezwykle zróżnicowanym i interesującym pod względem kulturowym. W Strassen znajduje się wiele ciekawych miejsc, w tym muzea, galerie sztuki oraz piękne parki, które przyciągają turystów z całego kraju.

Strassen to miasto partnerskie Jawora, z którym podpisano umowę o współpracy 24 września 2022 roku. Współpraca między miastami pozwala na wymianę doświadczeń oraz wiedzy w wielu dziedzinach. Obie gminy mogą uczyć się od siebie i wzajemnie wspierać w rozwiązywaniu problemów. Dzięki temu umowa o współpracy partnerskiej jest korzystna dla mieszkańców obu miast, którzy zyskali nowe możliwości i szanse na rozwój.

W 2023 r. rozegrane zostały Siatkarskie Mecze Przyjaźni między Jaworem a Strassen. Klub Sportowy "Olimpia" w Jaworze i Jaworski Klub Sportowy SPARTAKUS zdobyły 1 miejsca podczas Youth Cup Strassen 2023. Sportowa rywalizacja i wspólna pasja połączyły nasze miasta.

VIII. Część analityczna

8.1. Oświata i edukacja

Gmina Jawor jako jednostka samorządu terytorialnego jest organem prowadzącym dla publicznych placówek oświatowych; realizuje zadania z zakresu nadzoru nad ich działalnością w obszarze spraw finansowych, administracyjnych i organizacyjnych. W roku 2023 gmina prowadziła 7 jednostek oświatowych tj. 4 szkoły podstawowe oraz 3 przedszkola publiczne zapewniając bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki. W samorządowych przedszkolach i szkołach łącznie uczyło się 2 149 dzieci.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Gmina konsekwentnie dążyła do zapewnienia warunków nauczania na jak najwyższym poziomie, poprzez możliwość kształcenia w dobrze wyposażonych budynkach, przez nauczycieli o wysokich kompetencjach, wspierając innowacyjne programy edukacyjne i wychowawcze, zapewniała także dostęp do bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, szerokiej bazy sportowej. Zmodernizowano szkolne boiska sportowe, wykonano remonty bieżące oraz zakupiono wyposażenie szkół i przedszkoli.

Każdego roku Gmina Jawor, chcąc utrzymać najwyższe standardy edukacyjne, dopłaca do realizacji zadań oświatowych środki z dochodów własnych – Jawor otrzymuje

z budżetu państwa subwencję oświatową oraz dotację na wychowanie przedszkolne w wysokości nie wystarczającej na finansowanie wydatków bieżących.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Obowiązkiem Gminy jest zapewnienie każdemu dziecku w wieku przedszkolnym (3-6 lat, w szczególnie uzasadnionych przypadkach 2,5 roku) miejsca w publicznym przedszkolu samorządowym bądź niesamorządowym. W mieście Jawor działały trzy publiczne przedszkola oraz trzy niepubliczne przedszkola, wg stanu na wrzesień 2023 r. w miejskich przedszkolach opieką i wychowaniem objętych zostało 612 dzieci w 25 oddziałach, średnia liczba dzieci na publiczny oddział przedszkolny wynosiła 24,48.

Tabela. Struktura przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę Jawor

Lp.	Przedszkole Publiczne	rok szkolny 2022/2023			rok szkolny 2023/2024		
		Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	121	5	24,2	125	5	25
2.	Przedszkole Publiczne z Oddziałami Zamiejscowymi przy ul. Dmowskiego 5	292	12	24,33	298	12	24,83
3.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka w Jaworze	195	8	24,37	189	8	23,62
Razem		608	25	24,32	612	25	24,48

Źródło: SIO stan (na 30 września 2022 r.) oraz (na 30 września 2023 r.)

Ponadto w przedszkolach niepublicznych opieką i wychowaniem objęto 127 dzieci w 9 oddziałach, średnia liczba dzieci na oddział wynosiła 14,11.

Tabela. Struktura przedszkoli niepublicznych

Lp.	Przedszkole niepubliczne	rok szkolny 2022/2023			rok szkolny 2023/2024		
		Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Przedszkole Niepubliczne „PRYMUSEK”	72	3	24,0	55	3	18,3
2.	Przedszkole Niepubliczne „Mój Mały Świat”	40	3	13,33	40	4	10,0
3.	Przedszkole Niepubliczne Montessori „KANGUREK”	36	2	18,0	32	2	16,0
Razem		148	8	18,5	127	9	14,11

Źródło: SIO (stan na 30 września 2022 r.) oraz (na 30 września 2023 r.)

Analizując powyższą tabelę w odniesieniu do roku szkolnego 2023/2024 w stosunku do roku 2022/2023, zauważa się nieznaczne zwiększenie liczby dzieci w oddziałach przedszkoli publicznych (wzrost o 4 dzieci) oraz spadek liczby dzieci w oddziałach przedszkoli niepublicznych o 21 wychowanków (w roku szkolnym 2023/024 jest 127 dzieci w 2022/2023 roku było 148 dzieci).

SZKOŁY PODSTAWOWE

Sieć szkolna obejmowała 4 szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Jawor. We wrześniu 2023 r. w szkołach podstawowych uczyło się 1530 uczniów w 70 oddziałach – to o 122 uczniów oraz 7 oddziałów mniej niż w roku minionym (w roku 2022/2023 było to 1652 uczniów w 77 oddziałach).

Tabela. Struktura szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Jawor

Lp.	Oddziały w szkołach podstawowych Gminy Jawor	rok szkolny 2022/2023			rok szkolny 2023/2024		
		Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale
1.	Klasa I	218	9	24,22	223	10	22,3
2.	Klasa II	214	9	23,77	218	9	24,22

3.	Klasa III	176	9	19,55	217	9	24,11
4.	Klasa IV	216	11	19,64	165	9	18,33
5.	Klasa V	195	9	21,66	217	10	21,7
6.	Klasa VI	195	9	21,66	193	9	21,44
7.	Klasa VII	98	5	19,6	195	9	21,66
8.	Klasa VIII	340	16	21,25	102	5	20,4
Razem:		1652	77	21,45	1530	70	21,85

Źródło: SIO, (stan na 30 września 2022 r.) oraz (stan 30 września 2023 r.)

KSZTAŁCENIE OBCOKRAJOWCÓW

Ogółem w roku szkolnym 2023/2024 do jaworskich przedszkoli i szkół uczęszczało 141 obcokrajowców, w tym 120 uczniów będących obywatelami Ukrainy.

Od 24 lutego 2022 roku, dnia wybuchu wojny w Ukrainie, do Jawora napłynęła znaczna liczba uchodźców wojennych, w tym dzieci i młodzieży. Do szkół i przedszkoli w roku 2021/2022 przyjęto łącznie 143 uczniów z czego 96 uczniów do szkół podstawowych i 47 dzieci do jaworskich przedszkoli. W roku szkolnym 2023/2024 liczba uczniów uległa zmniejszeniu, w szkołach i przedszkolach uczyło się łącznie 120 uczniów (w szczególności: 88 uczniów w szkołach oraz 32 dzieci w publicznych przedszkolach). Uczniowie będący uchodźcami z Ukrainy uczęszczali do oddziałów wraz z innymi uczniami, stosownie do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy przydzielono im dodatkowe godziny języka polskiego w wymiarze nie niższym niż 6 godzin tygodniowo, łącznie przydzielono 42 dodatkowe godziny nauki języka polskiego.

Ponadto w roku szkolnym 2023/2024 do samorządowych przedszkoli i szkół uczęszczało 21 uczniów obcokrajowców z takich krajów jak: Armenia, Białoruś, Kenia, Niemcy. Dla tych uczniów stosownie do rozporządzenia z 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, organizowane były dodatkowe godziny języka polskiego w wymiarze 2 godzin lekcyjnych tygodniowo.

EDUKACJA SZKOLNA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI

Wczesne wspomaganie rozwoju to specjalistyczne zajęcia, których celem jest wspieranie rozwoju dziecka we wszystkich sferach jego funkcjonowania. Zajęcia w ramach WWR prowadzone są przez różnych specjalistów, bo zarówno przez psychologów, jak i pedagogów oraz przez logopedów. Dokładny wybór zajęć uzależniony jest od potrzeb dziecka.

Wczesne wspomaganie rozwoju przysługuje tym dzieciom, u których stwierdzone zostało opóźnienie rozwoju:

- zaburzenia ze spektrum autyzmu,
- niepełnosprawność intelektualną,
- opóźnienie rozwoju mowy,
- opóźnienie rozwoju ruchowego,
- znaczne wady wzroku,
- deficyty słuchu.

Warto podkreślić, że dzieci korzystają z WWR od momentu stwierdzenia u nich nieprawidłowości rozwojowych do chwili rozpoczęcia przez nie nauki w szkole. Ważne jest to, aby oddziaływania terapeutyczne wdrażać możliwie jak najwcześniej: im szybciej zostaną one rozpoczęte, tym większe stają się szanse na to, że uda się zniwelować deficyty rozwojowe u dziecka.

W jaworskich jednostkach oświatowych realizowano programy mające na celu zminimalizowanie trudności rozwojowych dzieci lub ich całkowite wyeliminowanie, w szczególności należą do nich:

- program wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolu Niepublicznym „Mój Mały Świat”, w którym objętych zostało 47 dzieci (wg. stanu SIO na 30.09.2023 r.);
- w przedszkolach publicznych i niepublicznych realizowane są także zajęcia wynikające z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego indywidualnie rozpisane dla konkretnego dziecka (IPET):
 - Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków” – ruchowa, w tym afazja – 1 dziecko;
 - Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym – ruchowa, w tym afazja – 1 dziecko, z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera – 2 dzieci, słabowidzący – 1 dziecko;

- Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka w Jaworze- ruchowa w tym afazja – 2 dzieci, z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera – 1 dzieci, słabosłyszący – 1 dziecko;
 - Niepubliczne Przedszkole „Mój Mały Świat” – ruchowa w tym afazja – 2 dzieci, z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera – 11 dzieci;
 - Niepubliczne Przedszkole Montessori - „Kangurek” w Jaworze – z autyzmem w tym z Zespołem Aspergera – 1 dziecko.
- objęcie nauczaniem 28 uczniów z jaworskich szkół, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (głównie z autyzmem i zespołem Aspergera, zaburzonym zachowaniem, niepełnosprawnością intelektualną, słabo słyszących i słabowidzących).

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń, musi do niego przystąpić, aby zakończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzony w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego.

W roku szkolnym 2022/2023 egzamin ósmoklasisty przeprowadzony został w terminie od 14 do 16 maja 2023 r., w czterech jaworskich szkołach podstawowych do egzaminu przystąpiło łącznie 329 ósmoklasistów.

Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty pozwala stwierdzić, że najwyższy wzrost o 6,63 punktów procentowych dotyczył egzaminu z języka polskiego, wyniósł 60,75% (54,12% w 2022 roku), pozostałe wyniki wykazują tendencję spadkową tj. średni wynik z matematyki wyniósł 40,84% (46,76 w 2022 r.), a średni wynik z języka angielskiego wyniósł 62,36% (66,75% w roku 2022).

Poniższa tabela przedstawia średnie wyniki egzaminów uczniów jaworskich szkół samorządowych w porównaniu z wynikami całego powiatu jaworskiego oraz województwa dolnośląskiego.

Tabela. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku

PRZEDMIOT	JAWOR	POWIAT JAWORSKI	WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE
Język polski	60,75	62,29	66
matematyka	40,84	43,04	53
Język angielski	62,36	60,06	67

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, Centralna Komisja Egzaminacyjna

8.1.1. Baza do działalności oświatowej

Szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez Gminę Jawor funkcjonowały w 10 budynkach. Stan bazy lokalowej obrazuje poniższa tabela.

Tabela. Stan bazy lokalowej oświaty w roku 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE		POMIESZCZENIA (ilość)											
		SALE LEKCYJNE	PRACOWNIE		SALE SPORTOWE	ŚWIETLICA	KUCHNIA I STOŁÓWKA	BIBLIOTEKA	GABINETY				
			komputera	językowa					Profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	psychologa	pedagoga	logopedy	Pracownia stymulacji sensorycznej
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego	35	2	1	2	3	5	1	1	1	1	1	1
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	12	1	0	1	1	9	2	1	1	1	-	-
3.	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza	7	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka	24	2	2	4	3	2	1	1	1	1	1	-
Razem szkoły		78	6	4	8	8	17	5	3	3	3	2	1
1.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	5	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1	-

2.	Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym	15	-	-	-	-	4	-	-	-	-	--	
3.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka	8	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1
Razem przedszkola		28	-	-	-	-	12	-	-	-	-	1	1
Ogółem		106	6	4	8	8	29	5	3	3	3	3	2

Źródło: SIO, stan na 30 września 2023 r.

Tabela. Baza materialna i wyposażenie szkół i placówek - komputery i dostęp do Internetu

Lp.	Placówki oświatowe	komputery wykorzystywane do celów dydaktycznych – z dostępem do internetu	komputery wykorzystywane do celów dydaktycznych - przenośne	z tego w bibliotece szkolnej - z dostępem do internetu	z tego w bibliotece szkolnej - przenośne	z tego – dostępne dla uczniów (ogółem)	z tego – dostępne dla uczniów (ogółem) – z dostępem do internetu	z tego – dostępne dla uczniów - przenośne	Pozostałe komputery w szkole – (ogółem)	pozostałe komputery w szkole – (ogółem) z dostępem do internetu	pozostałe komputery przenośne
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego	192	86	5	0	102	102	46	73	34	40
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	57	34	2	1	55	21	34	8	8	0

3.	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza	34	30	5	1	23	23	19	7	7	3
4.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka	113	106	2	0	51	51	1	12	12	4
	Razem:	396	256	14	2	231	197	100	100	61	47
5.	Przedszkole Publiczne nr 2 „Akademia Krasnoludków”	9	9	0	0	0	0	0	6	6	2
6.	Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Zamiejscowym	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Przedszkole Publiczne nr 8 im. Kubusia Puchatka	9	8	0	0	9	0	8	3	0	0
	Razem:	24	18	0	0	9	0	8	9	6	2
	Ogółem:	420	274	14	2	240	197	108	109	67	49

Źródło: SIO, stan na 31 grudnia 2023 r.

8.1.2. Kadra i system doskonalenia zawodowego

Średnie zatrudnienie kadry pedagogicznej oraz pracowników administracji i obsługi w szkołach podstawowych i przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Jawor w 2023 r. prezentują poniższe tabele.

KADRA PEDAGOGICZNA

Zadania dydaktyczno-wychowawcze w roku 2023 realizowane były przez pracowników pedagogicznych zatrudnionych w łącznym wymiarze 263,55 etatów przeliczeniowych. Natomiast struktura zatrudnienia nauczycieli zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego, kształtowało się w sposób następujący: największy odsetek tj. 59,72% wśród zatrudnionych stanowili nauczyciele dyplomowani, najmniej liczną grupą byli nauczyciele początkujący 13,28%.

Poziom zatrudnienia w placówkach oświatowych z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego przedstawia się następująco:

Tabela. Struktura zatrudnienia nauczycieli z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego

Rok szkolny	Liczba etatów			Zatrudnienie ogółem [liczba etatów]
	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	
2023/2024	35,02	71,13	157,40	263,55
UDZIAŁ %	13,28%	26,99%	59,72%	

Źródło: dane wg SIO stan na 30 września 2023 r.

PRACOWNICY I ETATY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Tabela. Stan zatrudnienia kadry pedagogicznej i pracowników administracji i obsługi w szkołach roku 2023

LICZBA PRACOWNIKÓW OGÓŁEM	258
- w tym nauczycieli	197
- w tym pracowników administracji i obsługi	61
LICZBA PRACOWNIKÓW NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH	17

- w tym nauczycieli	11
- w tym pracowników administracji i obsługi	6
LICZBA ETATÓW PRZELICZENIOWYCH	268,686
- w tym nauczycieli	208,13
- w tym pracowników administracji i obsługi	60,556

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia – arkusze organizacyjne

PRACOWNICY I ETATY W PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLACH

Tabela. Stan zatrudnienia kadry pedagogicznej i pracowników administracji i obsługi w przedszkolach w roku 2023

LICZBA PRACOWNIKÓW OGÓŁEM	108
- w tym nauczycieli	57
- w tym pracowników administracji i obsługi	51
LICZBA PRACOWNIKÓW NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH	6
- w tym nauczycieli	3
- w tym pracowników administracji i obsługi	3
LICZBA ETATÓW PRZELICZENIOWYCH	104,751
- w tym nauczycieli	55,42
- w tym pracowników administracji i obsługi	49,331

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia – arkusze organizacyjne

W 2023 r. w Gminie Jawor przeprowadzono cztery egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego dla:

egzaminy w sierpniu:

- 5 nauczycieli wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 4 w Jaworze,
- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 8 w Jaworze,

- 1 nauczyciel religii – Szkoła Podstawowa Nr 5 w Jaworze,
- 1 nauczyciel języka polskiego – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jaworze,
- 4 nauczyciel współorganizujący proces kształcenia – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jaworze,
- 1 nauczyciel wychowania fizycznego – Szkoła Podstawowa Nr 4 w Jaworze,
- 1 nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - Szkoła Podstawowa Nr 2 w Jaworze,
- 1 nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej - Szkoła Podstawowa Nr 5 w Jaworze.

egzamin w listopadzie:

- 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego – Przedszkole Publiczne Nr 2 w Jaworze.

Wszyscy nauczyciele zdali egzamin przed Komisją i tym samym uzyskali stopień nauczyciela mianowanego.

8.1.3. Doskonalenie zawodowe

Jednym z najistotniejszych elementów rozwoju systemów edukacyjnych i podnoszenia jakości kształcenia jest doskonalenie nauczycieli, które nie tylko stanowi podstawę ich zawodowego rozwoju, ale ma także ogromny wpływ na osiągnięcia przez uczniów sukcesy. Doskonalenie nauczycieli jest niezbędne dla podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz zapewnienie stałego rozwoju zawodowego. Może być realizowane przez różnego rodzaju formy, w tym m.in. kursy kwalifikacyjne, szkolenia zawodowe, studia podyplomowe, konferencje metodyczne, seminaria, warsztaty, a także działania samokształceniowe.

Finansowanie doskonalenia zawodowego jest zapewnione przez ustawodawcę. Organy prowadzące szkoły przeznaczają środki na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych rocznych wydatków na wynagrodzenie osobowe nauczycieli.

Na podstawie złożonych przez dyrektora wniosków organ prowadzący do 31 stycznia określa plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok. Plan doskonalenia na rok 2023 stanowi zarządzenie nr 1018.2023 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia na rok 2023 planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Jawor.

Nakłady na kształcenie i doskonalenie zawodowe w roku 2023 w szkołach podstawowych i przedszkolach przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli – finansowanie w latach 2019-2023

Rok	Dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach podstawowych	Dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli w publicznych przedszkolach
2019	72.063,01	18.171,00
2020	77.628,53	22.063,90
2021	82.630,92	23.503,39
2022	82.269,77	22.781,92
2023	105.748,37	27.140,70

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

W ramach samodzielnych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, dyrektorzy placówek oświatowych mieli możliwość zawierania z nauczycielami umów o dofinansowaniu kosztów kształcenia na studiach wyższych i podyplomowych. Pozostali nauczyciele korzystali z innych form doskonalenia, min. warsztatów szkoleniowych, kursów kwalifikacyjnych, szkoleń informatycznych. System doskonalenia zawodowego wśród nauczycieli pośrednio wspierany był przez obowiązujący system awansów zawodowych.

8.1.4. Stan realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół

Gmina Jawor w roku 2023 zrealizowała szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie przedszkolom i szkołom prowadzonym przez gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników, wydatki rzeczowe związane z eksploatacją utrzymaniem budynków oświatowych, funkcjonowaniem świetlic i stołówek szkolnych, a także środków finansowych w formie dotacji do działających w gminie niepublicznych przedszkoli.

W szkołach podstawowych tworzone były klasy sportowe:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 - klasa sportowa o profilu pływackim,
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 – klasa sportowa o profilu siatkarskim,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 5 – klasa sportowa o profilu akrobatyka sportowa.

Zabezpieczane były środki finansowe dla uczniów gminnych szkół (2 godz./m-c) na korzystanie z basenu krytego „Słowianka”. Ponadto gmina finansowała zatrudnienie psychologów w szkołach oraz zapewniła pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Realizując obowiązki określone w art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów z niepełnosprawnością.

Dowożono dwóch uczniów z niepełnosprawnością do szkół specjalistycznych tj. ucznia z obwodu Szkoły Podstawowej nr 1 oraz ucznia ze Szkoły Podstawowej nr 5:

1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Dar Losu” w Legnicy,
2. Zespół Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich w Legnicy.

Wydatkowano na ten cel 29.803,15 zł.

Ponadto stosownie do art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zapewniono 8 uczniom z niepełnosprawnością przewóz do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w ramach realizacji obowiązku szkolnego, samochodem dostosowanym do przewozu dzieci z niepełnosprawnościami. Koszt dowozu to 53.574,57 zł.

Finansowanie zadań oświatowych w 2023 r.

Prowadzenie i utrzymanie placówek oświatowych jest zadaniem własnym gminy, na którą miasto otrzymuje subwencję oświatową oraz dotację przedszkolną. W 2023 roku wydatki bieżące poniesione na jaworskie publiczne szkoły i przedszkola opiewały na kwotę 35.491.365,84 zł, natomiast kwota subwencji oświatowej oraz dotacji przedszkolnej uzyskana przez miasto wyniosła 17.017.573,21 zł. Pokryła ona nieco 47,95% wydatków przeznaczonych na edukację szkolną i przedszkolną.

Tabela. Wydatki na oświatę w roku 2023 w (zł)

Rok	Szkoły Publiczne	Przedszkola Publiczne	Przedszkola Niepubliczne	Żłobki Niepubliczne	RAZEM
2023	25.984.929,78	9.506.436,06	2.527.784,95	531.300,00	38.550.450,79

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

Tabela. Dochody z przeznaczeniem na oświatę w roku 2023 w (zł)

Rok	Subwencja oświatowa	Dotacja przedszkolna	Środki z Funduszu Pomocy	Wpływy z not z innych gmin	RAZEM
2023	16.170.500,00	847.073,21	1.535.672,00	909.043,02	19.462.288,23

Źródło: Dane Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia

8.1.5. Program dla uzdolnionych uczniów

Na stypendia dla uzdolnionych uczniów wydatkowano łącznie 54.000,00 zł. Stypendia rozpatrywano zgodnie z uchwałą nr VII/75/2019 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie zasad udzielania Stypendiów Burmistrza Miasta Jawora dla uzdolnionych uczniów oraz zgodnie z uchwałą nr LII/396/2023 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 30 maja 2023 zmieniającej uchwałę w sprawie zasad udzielania Stypendiów Burmistrza Miasta Jawora dla uzdolnionych uczniów.

Przyznano Stypendia Burmistrza Miasta Jawora za wyniki w nauce w kwocie 52.000,00 zł dla 130 uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Gminy Jawor, którzy osiągnęli w roku szkolnym 2022/2023 w klasyfikacji rocznej odpowiednio:

- 1) średnia ocen w szkole podstawowej w kl. IV-VI – nie mniej niż 5,6,
- 2) średnia ocen w szkole podstawowej w kl. VII-VIII – nie mniej niż 5,5,

Przyznano Stypendia Burmistrza Miasta Jawora za szczególne osiągnięcia naukowe w kwocie 2.000,00 zł dla 3 uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Gminy Jawor, którzy w roku szkolnym 2022/2023 byli laureatami konkursów lub zajęli od I-III miejsca w olimpiadach/konkursach przedmiotowych na szczeblu co najmniej wojewódzkim.

8.1.6. Stypendia sportowe

W 2023 roku Gmina Jawor wsparła zawodników stypendiami, nagrodami oraz wyróżnieniami na ten cel wydatkowano kwotę 57.150,00 zł.

Stypendia rozpatrywano zgodnie z uchwałą nr XII/41/11 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród

i wyróżnień oraz uchwałą XXX/179/2016 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 września 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień

Przyznano stypendia sportowe 49 zawodnikom za wysokie osiągnięcia sportowe w 2022 roku, w łącznej kwocie 43.650,00 zł, na okres od 5 do 7 miesięcy, począwszy od dnia 1 maja 2023 r., w miesięcznej kwocie od 100 zł do 250 zł.

8.1.7. Realizacja programów na rzecz wyrównywania szans młodzieży

W roku 2023 realizowano programy, których celem było zapewnienie równych szans rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży. W zakresie tych działań realizowano:

- **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa** realizowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2021 r. *w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”* Główne założenia programu to wsparcie organów prowadzących szkoły i biblioteki poprzez wyposażenie ich w nowości wydawnicze, zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych oraz realizacja działań promujących czytelnictwo. W 2023 r. na wniosek miasta do Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego w Jaworze zakupione zostały nowości wydawnicze oraz elementy wyposażenia do biblioteki na łączną kwotę 15.582,60 zł, w tym 12.000,00 zł stanowiła otrzymana dotacja, a 3.582,60 zł stanowił wkład własny gminy.
- Program zapewniający uczniom prawo do **bezpłatnego dostępu do podręczników**, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Środki dotacji celowej otrzymanej w 2023 roku przeznaczono na sfinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych uczęszczających do klas I – VIII. Na realizację zadania otrzymano dotację celową w kwocie 187.842,86 zł, z czego wydatkowano środki w kwocie 181.681,04 zł.
- Rządowy program **„Aktywna Tablica”** zrealizowany w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024. Wsparciem została objęta Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jaworze w wysokości 35.000,00 zł, a koszt zadania wyniósł 43.848,94 zł. W ramach

programu zakupiono pomoce dydaktyczne oraz narzędzia do terapii psychoneurologicznej, procesów komunikacji w tym zaburzeń przetwarzania słuchowego, oraz pomoce i narzędzia do terapii dla uczniów mających problemy w edukacji szkolnej.

- Rządowy program **„Wyprawka szkolna”** zrealizowany w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025. Realizacja programu pomocy uczniom w 2023 r. obejmowała pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego. Pomoc udzielana była uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W okresie od IX do XII 2023 r. na powyższą pomoc wydatkowano środki w wysokości 8.145,18 zł. Programem objęto 27 uczniów uczęszczających do jaworskich szkół.
- Gmina Jawor pozyskała środki w ramach Przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą **„Poznaj Polskę”** – edycja 2023 i otrzymała dofinansowanie na realizację wycieczek szkolnych dla klas I-III oraz IV-VIII w wysokości 36.536,00 zł. Ogólny koszt przedsięwzięcia wynosił 45.670,30 zł w tym 20% stanowił deklarowany wkład własny Gminy Jawor tj. 9.134,30 zł. W ramach powyższego przedsięwzięcia zorganizowano wycieczki związane z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra Edukacji i Nauki. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego w Jaworze (wartość dofinansowania 10.000 zł) zorganizowała dwudniową wycieczkę dla uczniów klas IV-VIII do Ojcowskiego Parku Narodowego oraz do Krakowa. Natomiast Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego otrzymała wsparcie w wysokości 26.536,00 zł, które pozwoliło zorganizować dwa wyjazdy tj. wycieczki trzydniowe dla uczniów z klas IV-VIII. Pierwszy wyjazd odbył się do Krakowa, Oświęcimia i Wadowic natomiast druga wycieczka pozwoliła na zwiedzanie Warszawy. Powyższy program ma na celu uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki.

8.1.8 Środki z funduszu pomocy na uczniów będących obywatelami Ukrainy

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie w naszych szkołach i przedszkolach pojawiły się ukraińskie dzieci i uczniowie, którzy przybyli do naszego miasta. Na organizację ich nauki z Funduszu Pomocy w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Gmina Jawor otrzymała środki finansowe w wysokości 1.535.672,00 zł w celu wsparcia w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy.

W związku z dużą zmiennością liczby uczniów wykazywanych w Systemie Informacji Oświatowej subwencja została ustalona w sposób średniomiesięczny tj. liczba osobodni dzielona przez liczbę dni w okresie.

Tabela. Średniomiesięczna liczebność uczniów z Ukrainy w poszczególnych wagach subwencyjnych.

Szkoła/przedszkole	24.02.- 31.03.2022	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Szkoła Podstawowa nr 1	7,53	36,57	35,13	30,07	29,00	31,00	43,00	41,19	41,67	39,61
Szkoła Podstawowa nr 2	4,56	14,00	14,29	15,00	15,00	15,00	22,25	22,55	23,00	24,00
Szkoła Podstawowa nr 4	1,50	11,27	13,65	12,67	12,00	12,00	8,40	6,61	6,00	6,00
Szkoła Podstawowa nr 5	3,92	19,03	22,00	22,07	22,00	22,00	21,70	23,00	23,07	24,55
Przedszkole Publiczne nr 2	0	1,70	1,00	1,00	8,00	9,00	6,00	6,00	6,30	6,94
Przedszkole Publiczne nr 4	1,69	10,17	11,55	11,03	11,90	10,90	9,13	10,00	8,33	9,00
Przedszkole Publiczne nr 8	1,11	5,8	7,32	9,00	9,00	9,00	21,00	21,39	21,53	23,42

Źródło: System Informacji Oświatowej

Ponadto w roku szkolnym 2022/2023 Gmina Jawor otrzymała środki z Funduszu Pomocy na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Otrzymano dotację w wysokości 16.757.00 zł, z czego wydatkowano 13.290,81 zł, tym samym zapewniono dostęp do podręczników lub materiałów ćwiczeniowych dla 49 uczniów będących obywatelami Ukrainy.

8.1.9 Art. 30 a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Zgodnie z art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Jawor za rok 2023. W rezultacie dokonanej analizy wynika,

iż we strukturach zatrudnienia: nauczyciel początkujący, mianowany oraz dyplomowany w szkołach i przedszkolach dla których Gmina Jawor jest organem prowadzącym średnie wynagrodzenia nauczycieli o których mowa w art. 30 ust. 3 KN zostały przekroczone. Nie wypłacono dodatków wyrównawczych.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach.

Tabela. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach i przedszkolach, dla których Gmina Jawor jest organem prowadzącym

Nauczyciele, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Wskaźniki, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy	Średnia liczba etatów nauczycieli	Suma iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku podlegającym analizie na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy	Kwota różnicy
		od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia	od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia			
nauczyciel początkujący	120%	4 777,86	47,30	2 711 913,34	3 195 028,86	483 115,52
nauczyciel mianowany	144%	5 733,43	43,61	3 000 418,59	3 416 226,83	415 808,24
nauczyciel dyplomowany	184%	7 326,05	131,92	11 597 430,19	12 971 906,63	1 374 476,44

8.2 Polityka społeczna

8.2.8 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest budżetową jednostką organizacyjną Gminy, utworzoną na mocy uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Jaworze XII/63/90 z dnia 26 IV 1990r. Realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej, kierując się ustaleniem Burmistrza Miasta oraz zadania z zakresu administracji rządowej, kierując się ustaleniami przekazanym przez wojewodę. Ośrodkiem kieruje dyrektor. Zadania Ośrodka określa statut przyjęty Uchwałą XVII/155/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 11.09.2020 z późn. zm. Wydatki pokrywane są częściowo z budżetu państwa, a częściowo ze środków własnych gminy. MOPS w Jaworze jest jednym z podstawowych podmiotów polityki społecznej w Gminie, który wykonuje nie tylko zadania wynikające z ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, ale także zadania wynikające z innych ustaw przekazanych do realizacji przez organy Gminy, (Radę Miejską, Burmistrza), na rzecz mieszkańców naszego miasta, tj.:

- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o systemie oświaty – stypendia szkolne,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o udzieleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Karty Dużej Rodziny,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Na dzień 31 grudzień 2023 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze zatrudnionych było na umowę o pracę 64 osoby.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie w/w sytuacjom, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

W 2023 roku przyznano decyzją świadczenie 669 osobom. Świadczenia pieniężne przyznano 457 osobom natomiast niepieniężne 260 osobom.

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	669	591	938
w tym:			
świadczenia pieniężne	457	446	769
świadczenia niepieniężne	260	232	382

Najczęstszym powodem przyznania pomocy było: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, a także niepełnosprawność.

Powody przyznania pomocy:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN
UBÓSTWO	261
SIEROCTWO	0
BEZDOMNOŚĆ	48
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	34
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	23
BEZROBOCIE	241

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	173
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	391
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	45
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	28
RODZINY WIELODZIETNE	3
PRZEMOC DOMOWA	5
ALKOHOLIZM	88
NARKOMANIA	28
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11
ZDARZENIE LOSOWE	12
SYTUACJA KRYZYSOWA	21

W roku 2023 łączne wydatki na pomoc wypłacaną przez MOPS dla naszych mieszkańców w ramach zadań własnych, dotacji na zadania własne oraz w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, funduszu pomocy, funduszu przeciwdziałania COVID-19 wyniosły:

Wyszczególnienie	Wydatki za rok 2023
Zwalczanie narkomani - prowadzenie terapii uzależnień	30.256,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi - Działalność Poradni Rodzinnej oraz Świetlicy Środowiskowej	193.333,69
Oplata za pobyt w domu pomocy społecznej	1.917.587,83
Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze świadczenia w formie pieniężnej i niepieniężnej w ramach zadań własnych i dotacji na zadania własne	828.773,03
Dodatki mieszkaniowe	529.079,98
Zasiłki stałe - w ramach dotacji na zadania własne	507.897,79

Usługi opiekuńcze - w ramach zadań własnych - specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadania zlecone)	1.157.709,65 403.112,70
Pomoc w zakresie dożywiania - w ramach zadań własnych - w ramach dotacji na zadania własne	308.854,78 462.248,23
Dodatki węglowe, elektryczne, energetyczne, VAT paliwa gazowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	290.789,61
Pomoc obywatelom Ukrainy – wypłaty świadczeń pieniężnych dla uchodźców - zasiłki okresowe, celowe, zakwaterowanie, świadczenia jednorazowe - świadczenia rodzinne	750.929,76 116.275,46
Składki zdrowotne: - od zasiłków stałych - od świadczeń rodzinnych	41.867,41 79.236,07
Wydatki gminy na opiekę i wychowanie dziecka z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, placówce	773.241,87
Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	274.475,06
Wynagrodzenia za sprawowanie kurateli nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi	131.849,20
Pomoc materialna dla uczniów - w ramach zadań własnych - w ramach dotacji na zadania własne - w ramach funduszu pomocy dla uczniów z Ukrainy - stypendia	3.469,66 13.878,65 1.240,00
Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - zlecone - własne	5.378.931,96 210.732,31

W 2023 roku wydatkowano 19.123,73zł w ramach dofinansowania ze środków z Funduszu Pracy na zadanie realizowane w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2023” z przeznaczeniem na dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystenta rodziny oraz pokrycie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny w wysokości nie więcej niż 80% kosztów łącznych wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń poniesionych za okres: listopad i grudzień 2023r.

W ramach zawartego Porozumienia o dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021 - 2025 Edycja 2023 przyznano dotację w wysokości 76.800,00 zł na zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior +”, z czego wydatkowano 68.322,16 zł, tj. 88,96% planu.

W 2023 roku otrzymano dotację z budżetu państwa na zadanie własne Gminy o charakterze obowiązkowym realizowane w ramach programu „Opieka 75+” na rok

2023 na realizację usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat w wysokości 37.328,10 zł z czego wydatkowano 36.091,33 zł.

W ramach zawartej umowy wydatkowano 32.986,80 ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 na realizację zadania w zakresie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- b. dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie w stopniu znacznym lub stopniu umiarkowanym lub traktowane na równi do wymienionych.

8.2.9 Urząd Miejski w Jaworze

Gmina realizuje „Program 500+” na podstawie ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1981). Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przeniosła od 1 stycznia 2022 r. ustalanie uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do zadań zleconych gminie w dalszym ciągu należała kontynuacja wypłat świadczeń wychowawczych do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do 31 maja 2022 r. Pomimo zmiany organu właściwego do realizacji „Programu 500+” w dalszym ciągu na gminie ciąży obowiązek prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach świadczenia wychowawczego realizowanego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w przypadku złożenia, do dnia 31.12.2021 r. w gminie lub od dnia 1 stycznia 2022 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres do dnia 31 maja 2022 r., a także spraw związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami wypłaconymi przez gminę.

W roku 2023 wydano 14 rozstrzygnięć w sprawach wcześniej przekazanych do Wojewody Dolnośląskiego w celu ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w związku z zatrudnieniem członka rodziny poza granicami kraju.

W ramach ustalonej przez Wojewodę Dolnośląskiego koordynacji wypłacono 44 świadczenia wychowawcze w pełnej wysokości po 500 zł na łączną kwotę 22.000 zł oraz 31 świadczeń w formie dodatku dyferencyjnego na łączną kwotę 3.947,86 zł.

Na podstawie decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w roku 2023 odzyskano na poczet budżetu państwa łączną kwotę 15.804,61 zł, w tym kwota główna należności 13.654,30 zł oraz 2.150,31 zł odsetek.

Na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w roku 2023 otrzymano dotację w wysokości 27.948,00 zł, którą wykorzystano w 100 %, z tego na:

1. Świadczenia wychowawcze 25.947,86 zł
2. Koszty obsługi zadania 2000,00 zł

Fundusz Pomocy

Gmina Jawor realizuje również dodatkowe zadania na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 t.j.).

Za pośrednictwem Gminy Jawor osobom, które w roku 2023 przybyły do Polski z terytorium Ukrainy lub poprzez inne kraje w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie nadano 101 nowych numerów PESEL z adnotacją UKR. Na powyższy cel wydatkowano w 2023 roku kwotę 2.583,67 zł. Zadanie to jest finansowane ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy. Na bieżąco realizowane są również zadania związane z obsługą uchodźców przebywających na terenie gminy Jawor, w tym m.in. dotyczących zmiany statusu, zmiany danych dokumentów podróży, usuwanie niezgodności z rejestrze PESEL, wydruki nadania nr PESEL, zakładanie profili zaufanych dla osób, które nie miały utworzonych profili przy nadaniu nr PESEL. Powyższymi czynnościami objęto łącznie obsługę 175 uchodźców.

Na podstawie polecenia i decyzji Wojewody Dolnośląskiego na terenie miasta Jawora funkcjonuje punkt zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, który mieści się w budynku po byłej Szkole Podstawowej Nr 1 w Jaworze. Punkt zbiorowego zakwaterowania przystosowany jest do schronienia 60 osób. Średnio zakwaterowanych jest ok. 40-45 osób miesięcznie. Liczba obywateli Ukrainy przebywających w punkcie ciągle ulega zmianie z uwagi na ich przemieszczanie się. Zapewnienie w ośrodku zakwaterowania, wyżywienia i podstawowych środków czystości i higieny osobistej finansowane jest ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy, w tym również z wpłat dokonywanych przez zobowiązanych do tego obywateli Ukrainy z tyt. zakwaterowania. W roku 2023 na ten cel wydatkowano kwotę 769 149,87 zł.

Gmina Jawor udziela również pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie Uchwały nr XXXIV/299/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie zakresu pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywają na terenie Jawora. Pomoc, o której mowa w uchwale realizowana

jest przez Gminę Jawor w miarę posiadanych na ten cel środków oraz w zakresie, w jakim działania te nie będą objęte finansowaniem ze środków z budżetu państwa lub innych środków zewnętrznych.

W 2023 r. ze środków pochodzących z darowizn na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy na działania związane z przystosowaniem, adaptacją oraz wyposażeniem pomieszczeń wykorzystywanych do świadczenia pomocy humanitarnej, udzielenie koniecznej pomocy humanitarnej, polegającej na zapewnieniu podstawowych produktów, artykułów, przedmiotów niezbędnych do ratowania i ochrony życia oraz zdrowia oraz działań kulturalnych, związanych z integracją lokalną i aktywizacją społeczną obywateli Ukrainy wydatkowano kwotę 21.259,94 zł.

8.3 Kultura

8.3.1 Jaworski Ośrodek Kultury

Jaworski Ośrodek Kultury prowadzi szeroko zakrojoną działalność o charakterze kulturotwórczo-edukacyjnym. Jest kuratorem życia kulturalnego na terenie Gminy Jawor. Gmina Jawor w 2023 r. wydatkowała na Jaworski Ośrodek Kultury w Jaworze dotację podmiotową w kwocie 2.250,000,00 zł. Z powyższej kwoty wydatkowano 1.154.364,53 zł na usługi, 1.029.088,85 na wynagrodzenia oraz 179.266,13 zł na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.

Jaworski Ośrodek Kultury z myślą o potrzebach i oczekiwaniach społeczności lokalnej, konsekwentnie realizował swoje cele statutowe i podejmował liczne działania o charakterze edukacyjnym, rozrywkowym i aktywizującym społeczność lokalną w obszarze szeroko rozumianej kultury. Zasięg tych działań był ogólnodostępny, realizowany był w większości poprzez organizację niebiletowanych wydarzeń kulturalnych, takich jak warsztaty artystyczne, przeglądy i konkursy dla szkół i młodzieży oraz imprezy plenerowe.

Oferta ośrodka kultury odpowiadała na potrzeby odbiorców o różnych gustach, preferencjach i wieku. Wiele z wydarzeń ma charakter cykliczny, co sprzyja budowaniu lojalności i publiczności. Podejmowane aktywności budują szeroki wachlarz propozycji kulturalnych w naszym mieście. Należą do nich m.in.:

- spektakle teatralne, koncerty, spotkania dla dorosłych i młodzieży o charakterze zarówno rozrywkowym, jak i służące upowszechnieniu różnych form kultury i sztuki wśród mieszkańców powiatu jaworskiego,

- przedstawienia teatralne dla najmłodszych realizowane na deskach teatru i w plenerze. Są to działania rozrywkowe jak i edukacyjne, a ich głównym celem jest „wychowanie” przyszłego odbiorcy produktów/usług kultury i sztuki,

- koncerty, przedstawienia, warsztaty dla młodzieży szkolnej i dzieci w wieku przedszkolnym, głównie o charakterze edukacyjnym,

- wydarzenia okazjonalne, skierowane do konkretnych grup odbiorców, takich jak: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Dzień Dziecka – Słoneczny Uśmiech, Jaworowy Piknik, których cele są często rozrywkowe, rozbudzające wrażliwość na sztukę, ale i integracyjne,

- cykliczne imprezy plenerowe (Wegetariada, Święto Chleba i Piernika, Jaworski Jarmark Bożonarodzeniowy, Piknik Country & Grill), integrujące społeczność lokalną, promujące miasto i Gminę Jawor, lokalnych artystów, przedsiębiorców, wyroby regionalne,

- święta państwowe oraz miejskie, odwołujące się do tradycji narodowych, jak i lokalnych, regionalnych.

- impreza masowa: Święto Chleba i Piernika,

- a także wiele imprez współorganizowanych, będących realizacją celów statutowych jednostki (pomoc stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym i innym jednostkom gminnym),

- przeglądy, festiwale, konkursy o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim, stwarzające okazje do prezentacji amatorskiego i profesjonalnego dorobku artystycznego, dedykowane zarówno dzieciom i młodzieży szkolnej (we współpracy z Wydziałem Oświaty UM, przedszkolami i szkołami z powiatu jaworskiego), jak i innym uczestnikom w formie grup niezorganizowanych oraz uczestnictwa samodzielnego.

W ramach programu Bardzo Młoda Kultura na Dolnym Śląsku zrealizowano projekt pn. „WidziSztukę”. W ramach projektu odbyły się cykliczne warsztaty: wokalne, taneczne oraz plastyczne. Partnerem projektu było Muzeum Regionalne w Jaworze. Finał Projektu to spektakl teatralny, w którym udział wzięły osoby w różnym wieku. Odbył się on 8.10.2023 r. Tytuł spektaklu to „WidziSztukę, czyli opowieść o dawaniu sobie szansy”, spektakl ten doskonale ukazał istotę całego projektu – wspólną współpracę w spełnianiu marzeń, bez podziałów. W spektaklu finałowym w rolę aktorów wcielili się uczestnicy warsztatów.

Bardzo ważną działalnością Jaworskiego Ośrodka Kultury stanowiły działania w formie otwartych, regularnych warsztatów i kółek zainteresowań. Przy Jaworskim Ośrodku Kultury prężnie działały poniższe pracownie artystyczne:

1. Teatr:

- Akademia Młodego Aktora (młodzież);
- Akademia Małego Aktora (dzieci);

2. Muzyka – nauka gry na instrumentach, nauka śpiewu (zespoły i chóry):

- Jaworska Akademia Muzyczna (dzieci i młodzież) – ECMEN/TEATR;
- Sweet Voices (dzieci);
- Euforia (młodzież);
- Wesołe Nutki Jawora (dzieci);
- Chór żeński Czerwone Korale (dorośli);
- Chór Albertówka (dorośli);
- zespół rockowy MSV (dorośli);

3. Pracownia plastyczna w ECMEN:

- Akademia Małego Artysty;
- Akademia Młodego Artysty;
- Podstawy rysunku & linoryt.

4. ECMEN:

- Jaworski Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- Klub Mamy i Malucha;
- sekcja szachowa.

W 2023 roku JOK zrealizował następujące wydarzenia i imprezy kulturalne:

- Jaworskie Gody – powiatowy konkurs kolędniczy – edycja XXIV
- Ogólnopolski Festiwal Pieśni Bożonarodzeniowej „Moje Betlejem” -
- Piano Day! - popis Jaworskiej Akademii Muzyki
- 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- XXVI Dolnośląski Konkurs Recytatorski Pegazik – etap miejski
- Miejska Dżungla: Od Afryki do Arktyki – ferie z JOK
- Ferie z JOK – Smok JOKuś zaprasza na wycieczkę
- Piano Day! - koncert Natalii Witwickiej
- Być albo lalka... - warsztaty z technik lalkowych
- Robotyka i programowanie dla dzieci – warsztaty z Tech For Kids
- Teleporanek – smok JOKuś zaprasza na film
- Otwarta świetlica JOK (OpenART)
- Bajka niedzielna „Burza mózgów” (Bajki dla dzieci)
- XXVI Dolnośląski Konkurs Recytatorski Pegazik – etap powiatowy
- Zaprojektuj Kartkę Wielkanocną Gminy Jawor – konkurs plastyczny
- Jaworski Dzień Kobiet (Dzień Kobiet)
- Wiosna w Kapeluszu
- „(NIE) Moralność pani Dulskiej” - spektakl teatralny
- Piano Day! Recital Jarosława Goszczyńskiego
- Wielkanocne warsztaty OpenArt – Decoupage Jaj

- Aleja Drzewek Wielkanocnych
- XXIV Jaworskie Impresje Teatralne
- Konkurs plastyczny na plakat z okazji 232. rocznicy uchwalenia
- Bajka dla dzieci „Publiczne Perypetie Pana Pi”
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski - OKR
- Koncert zespołu Niepoprawni & Euforia
- spektakl „Pinokio” - Akademia Małego Aktora
- Gramy dla mamy z Amorem i Piano DAY – Dzień Matki
- Dzień Dziecka „Leśne Psoty” w wykonaniu Teatru Avatar
- Słoneczny Uśmiech – Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca
- Muzyczny popis Jaworskiej Akademii Muzyki
- Eko-deko – warsztaty kreatywne - OpenART
- „Misio-Tulisio & Madagaskar” - spektakl teatralny
- Wege-warsztaty – zróbmy coś niejadalnego – openArt
- Letni plener malarski
- Bardzo Dziki Zachód – spektakl dla dzieci
- Perła UNESCO w oczach dzieci i dorosłych- plener malarski
- Popołudnie na kocyku – kino w plenerze dla dzieci i dorosłych
- Świat Disneya malowany na szkło – warsztaty kreatywne –
- Detektyw Bruno – plenerowe kino familijne
- Piano Day! Piotr Niemiec
- Jaworowy Piknik
- Święto Chleba i Piernika 2023
- Piano Day! Weronika Kiriienko
- Musical „Jak na linie” - sekcja Euforia
- Spotkanie z twórczością Anny German i Czesława Niemena-
- Piknik Country&Grill
- Halloween – Wszyscy straszni balują w JOK-u
- Detektyw Kot – spektakl dla dzieci
- Warsztaty robienia kokard narodowych
- Maraton Patriotyczny
- XII Konkurs Piosenki Obcojęzycznej
- Narodowe Święto Niepodległości oraz Dzień Patrona Miasta Jawora św. Marcina
- Dyktando Jaworskie (XIII edycja) i Piano Day!
- Konkurs plastyczny na „Najpiękniejszą Kartkę Bożonarodzeniową
- Konkurs plastyczny „Anielskie Anioły”
- Mikołajki - zabawa dla dzieci
- Moto – Mikołaj w Jaworze
- Jaworski Jarmark Bożonarodzeniowy i Spotkanie Wigilijne

8.3.2 Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworze

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworze funkcjonuje w dwóch lokalach na terenie miasta - główna siedziba przy Placu Seniora 4, gdzie mieszczą się wszystkie działy biblioteczne i Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Moniuszki 10. Bibliotekarze pracują na dwie zmiany od 7:30 do 15:30 oraz od 9:00 do 17:00 .

Placówka w 2023 r. otrzymała dotację podmiotową w kwocie 1.300.000,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2023 r. zbiory biblioteczne liczyły ogółem 70 828 jednostek, w tym książek 70 667 woluminów, 161 czasopism oprawnych, 11 jednostek elektronicznych, 7 894 jednostek specjalnych oraz 1 259 jednostek Dokumentów Życia Społecznego.

W 2023 roku do inwentarza Miejskiej Biblioteki Publicznej wpisano 997 jednostek inwentarzowych za kwotę 23 438,73 zł. Strukturę wpływów obrazuje poniższa tabela.

	DARY		DOTACJA Biblioteka Narodowa		ZAKUP ORGANIZATOR		RAZEM (dary, zakup)	
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
zbiory MBP								
książki	390	7 095,99	206	5 603,82	343	10 053,92	939	22 759,73
zb. specjalne	58	685,00	0	0	0	0	58	685,00
RAZEM	448	7 780,99	206	5 603,82	343	10 053,92	997	23 438,73
Bezpłatny dostęp do publikacji elektronicznych dla czytelników MBP w Jaworze								
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	Ilość	wartość
Legimi	-	-	-	1 571,18	-	16 429,54	*1	18 000,72
IbukLibra	-	-	-	0	-	3 000,72	*2	3 000,72
Razem	-	-	-	1 571,18	-	19 429,54	-	21 000,72

***1. Zdalny dostęp do 180 tys. książek w formacie elektronicznym(e-booki, audiobooki, synchrobooki)**

***2. Zdalny dostęp do 6 776 publikacji naukowych i popularnonaukowych w formacie elektronicznym.**

W roku sprawozdawczym na 100 mieszkańców (20 713 mieszkańców – dane GUS na koniec II kwartału) przypadało 341 książek, a na czytelnika aktywnie wypożyczającego 28,64 wolumina.

W 2023 zarejestrowano 2 632 użytkowników biblioteki, z czego liczba aktywnie czytających czytelników to 2 467.

Struktura czytelników aktywnie czytających wg wieku:

	2021	2022	2023
dzieci do lat 5	62	55	57
dzieci 6-12 lat	244	262	315
dzieci od 13-15	160	154	119
młodzież 16-19 lat	133	122	122
osoby 20-24 lat	142	127	96
osoby 25-44 lat	604	600	545
osoby 45-60 lat	475	457	466
osoby powyżej 60 l.	773	706	747
Razem:	2 593	2 483	2 467

Inna usługa, którą nasza placówka oferuje to dostęp do zdigitalizowanych regionalnych zbiorów jaworskiej biblioteki na **Cyfrowym Dolnym Śląsku – Jaworska Biblioteka Cyfrowa**. W **2023 r.** było **1058 pozycji**. W **2023 r. zdigitalizowane materiały zostały wyświetlone 19 290 razy**. Poniższa tabela ilustruje wzrost zainteresowania dokumentami z Jaworskiej Biblioteki Cyfrowej. Na tej platformie prezentowane są regionalne czasopisma (Gazeta Jaworska, Przegląd Fabryczny, Ziemia Jaworska), dokumenty życia społecznego (plakaty, zaproszenia, katalogi), kroniki, fotografie (m.in. zdjęcia Jana Stelczyka – jaworski rynek, Jaworscy Klezmerzy in.) książki o tematyce regionalnej czy książki autorów związanych z regionem. Zdigitalizowane zbiory z Jaworskiej Biblioteki Cyfrowej dostępne są w naszej bibliotece. Jednakże, gdyby te zbiory dostępne były tylko na miejscu, wielu użytkowników i czytelników nie miałoby do nich dostępu.

Jaworska Biblioteka Cyfrowa	2020	2021	2022	2023
Liczba wyświetleń w roku	9 591	10 113	9 133	19 290
Nowe dokumenty w roku	234	464	3	0
Liczba dokumentów	591	1 055	1 058	1 058
Całościowa liczba wyświetleń JBC	45 666	55 779	64 912	84 202

Wszystkie e-usługi w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworze

E- Usługi	2020	2021	2022	2023
Liczba odwiedzin w czytelniach internetowych	1 819	854	681	1 534
Liczba udostępnionych witryn internetowych	5 457	2 562	2 043	4 602
Liczba wejść na stronę WWW biblioteki	325 830	489 584	423 056	732 640
Liczba wejść na profil Facebook MBP	50 802	77 084	179 905	180 928
Liczba wejść na Cyfrowy Dolny Śląsk-kolekcja jaworska	9 591	10 113	9 133	19 290
Legimi liczba otwarć i wypożyczeń	3 765	6 343	8 207	9 994
IBUKLibra liczba otwarć i wypożyczeń	493	1 264	972	1 021
ACADEMICA - liczba przeczytanych publikacji	-	19	33	32

W związku z realizowaniem projektu na zakup nowości Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteka miała możliwość udostępnienia dwóch terminali z dostępem do darmowej wypożyczalni Academica. Za pośrednictwem terminali możliwe jest korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 3 725 812

publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

W 2023 r. Miejska Biblioteka Publiczna dysponowała 131 miejscami w czytelnich i jednym stanowiskiem komputerowym dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją słuchu, wzroku i ruchu. Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworze pełni również funkcję lokalnego ośrodka informacji. W tym celu gromadzi, opracowuje i udostępnia materiały na temat miasta i powiatu oraz prowadzi

- **katalog Dokumentów Życia Społecznego w bazie DZB**

- **katalog zbiorów regionalnych - Bibliografię Regionalną Dolnego Śląska**

W 2023 stan wprowadzonych rekordów - 1.259

W 2023 do Bibliografii Regionalnej Dolnego Śląska wprowadzono 2.990 rekordów dotyczących Jawora i okolic. Stan rekordów na 2023 r. - 7 817 .

W 2023 roku zorganizowano 266 godzin imprez kulturalnych, w których uczestniczyło 4.806 osób. 30 ofert kulturalnych skierowanych do jaworzan wygenerowały koszty w wysokości 9.443,11 zł. W imprezach tych wzięło udział 1.205 osób. Część kosztów jednego ze spotkań autorskich z w wysokości 1.000,00 zł pozyskano z funduszy Dyskusyjnych Klubów Książki. Z budżetu biblioteki pokryto koszty pozostałych imprez w wysokości 8.443,11 zł.

W 2023 roku Miejską Bibliotekę Publiczną w Jaworze odwiedziło wielu ciekawych gości: Mariusz Szczygieł, Graham Masterton, Jolanta Kosowska, Krzysztof Nowakowski, Marta Kucharska, Robert Gondek, Magdalena Zrębska i Borys Tynka. Zorganizowano wiele akcji czytelniczych takich jak „Mała książka wielki człowiek” czy Narodowe Czytanie.

8.3.3 Muzeum Regionalne w Jaworze

Muzeum Regionalne w Jaworze w 2023r. otrzymało dotację podmiotową w wysokości 1.730.000,00 zł., wydatkowaną m.in. na:

Organizację wystaw stałych, czasowych, tj.:

- „Wystawa XXXI Międzynarodowego Salonu Sztuki Dziecięcej Jawor – Turnov” – prezentacja pokonkursowa prac dzieci i młodzieży z powiatu jaworskiego i Turnova. Wystawa przygotowana przez Muzeum Regionalne w Jaworze we współpracy z Domem Kultury w Turnowie (styczeń)
- „Rękopisy i starodruki ze zbiorów Muzeum Regionalnego w Jaworze” – wystawa czasowa prezentująca regionalne zbiory historycznych dokumentów (marzec)
- „Rosarium” – wystawa fotografii Erazma Wojciecha Felcyna z okazji obchodów Dnia Kobiet (marzec)
- „Muzycy” – wystawa portretów twórców muzyki pop autorstwa świdniczanina Roberta Kukli (maj)

- „Mikołaj Kopernik. Opowieść o życiu i dziele” – wystawa objazdowa w roku obchodów rocznicy urodzin polskiego astronoma
- „Tradycja, trwałość, tożsamość” – wystawa fotografii etnografa Henryka Dumina (wrzesień)
- „Sawanna w fotografii Andrzeja Maciejewskiego – finisaż” – spotkanie z legnickim fotografem oraz wykład o symbiozie człowieka z naturą w Afryce
- „Rosenthal jakiego nie znacie” – wystawa czasowa porcelany z kolekcji Marka Wojtczuka (październik)
- „Szopki Bożonarodzeniowe” – wystawa pokonkursowa szopek w wykonaniu dzieci w wieku przedszkolnym we współpracy z Przedszkolem Publicznym nr 4 w Jaworze (grudzień)

Działalność oświatową i edukacyjną

Lekcje muzealne: w 2023 roku odbyły się zajęcia edukacyjne (lekcje, warsztaty) z następujących tematów: „Ilustrowane dzieje Jawora”, „Św. Marcin patron Jawora”, „Rycerze, księżniczki i jednorożce”, „Wypieki piernika”, „Dekorowanie piernika”, „Warsztaty tkackie”, „Malowanie na szkle”, „Tajemnice agatów”, „Tradycja manufaktury Rosenthal”.

W 2023 roku kontynuowano:

- wspólny projekt z Miejską Biblioteką Publiczną w Jaworze „Spacerkiem po Jaworze” (4 spotkania)
- „Ferie w muzeum” – zimowe warsztaty „Co mówią kamienie”
- „Żołnierze Wyklęci” – z okazji Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych odbył się quiz z wiedzy o podziemiu niepodległościowym
- „Wokół Rosarium” – warsztaty kosmetologiczne (marzec)
- „Patriotyzm na szkle malowany” – warsztaty patriotyczne z okazji Święta 3 Maja
- „Dzień dziecka” – impreza plenerowa w klimacie średniowiecza
- „Muzealne lato z Kopernikiem” – warsztaty zielarskie oraz kaligrafii powiązane z postacią polskiego astronoma
- „Stan Wojenny” – spotkanie z jaworską młodzieżą poświęcone wspomnieniu rocznicy wybuchu stanu wojennego
- „Jawor – miasto świętego Marcina”- cykl 6 wykładów dla szkół, który odbył się w sali rajców jaworskiego ratusza
- „Dolnośląska kuchnia. Regionalne tradycje kultury” – wykład multimedialny etnografa Henryka Dumina
- „Specjalne warsztaty piernikarskie” – warsztaty dla rodzin zorganizowane w klimacie tradycji Świąt Bożego Narodzenia”
- „Jaworscy fabrykanci, kupcy i rzemieślnicy” – internetowy cykl edukacyjny o zbiorach historyczno-artystycznych

- „Jaworska kapsuła czasu” – internetowy cykl edukacyjny o historii miasta
- Plenerowy jarmark bożonarodzeniowy – organizacja warsztatów

Konkursy:

- XXXII Konkurs historyczny – kolejna edycja konkursu dla młodzieży ze szkół powiatu jaworskiego tym razem poświęcona zagadnieniom Geoparku (kwiecień)
- „Piernikowa zgaduj-zgadula” – konkurs z wiedzy o tradycjach piernikarskich dla odwiedzających Święto Chleba i Piernika
- XXXIII Międzynarodowy Salon Sztuki Dziecięcej Jawor – Turnov – konkurs plastyczny we współpracy z Domem Kultury w Turnovie (grudzień)

Z oferty edukacyjnej i kulturalnej muzeum skorzystało około 2500 osób.

Muzeum zwiedziło 10 592 osób.

Łącznie w 2023 roku frekwencja w muzeum wyniosła 17 236 osób (wraz z siedzibą Informacji Turystycznej oraz zamkiem).

Wydarzenia kulturalne

- „Moja przygoda z Krymem” – wykład podróżniczy prezesa jaworskiego oddziału PTTK Leszka Drabczyka (styczeń)
- „Słodczyce w dawnym Jaworze” – spotkanie z cyklu „Poznajemy region” o regionalnych tradycjach kulinarnych (styczeń)
- „Kocham te góry. Karkonosze i nie tylko” – wykład podróżniczy Roberta Mazurka (luty)
- „Lecznictwo w Konzentrationslager Gross – Rosen (1940-1945)” – wykład multimedialny dr. Hab. Doroty Suli (luty)
- „Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych” – organizacja quizu z nagrodami (marzec)
- „Dzień kobiet” – degustacja wypieków Koła Gospodyń Wiejskich JAVARA (marzec)
- „Projekt Botswana” – spotkanie z podróżniczką Aleksandrą Ewą Drabczyk (marzec)
- „Dawne podróże po Śląsku i Górach Olbrzymich” – spotkanie z wydawcą Marcinem Wawrzyńczakiem (kwiecień)
- „Karakorum na nieprzetartym szlaku” – spotkanie podróżnicze z Moniką Szławieniec (kwiecień)
- „Otwarcie wieży widokowej” – organizacja ruchu turystycznego na zamku piastowskim (maj)
- „Jej wysokość Gruzja i lodowy książę Kaukazu” – prelekcja podróżnicza Leszka Rzeszowskiego (czerwiec)
- „Przestrzenie gotyku” – nocne zwiedzanie klasztoru bernardynów w Jaworze oraz kościoła św. Marcina (czerwiec)

- „Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego” – organizacja obchodów rocznicy wybuchu powstania warszawskiego
- „Piernikowo” – organizacja kramów piernikarzy z Polski i z Czech podczas „Święta chleba i piernika”
- „Pierniczki, rycerze i księżniczki” – plenerowe zabawy, pokazy, animacje towarzyszące kolejnej edycji „Święta Chleba i Piernika”
- „Średniowieczne lato” – wakacyjne warsztaty (lipiec)
- „Noc w Muzeum” – występ dj-a Bumi Philipsa oraz pokaz miksowania płyt winylowych
- „Watch Docs” – festiwal filmów objazdowych we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka (wrzesień/październik)
- „Księstwo jaworskie na nowo odkryte” – spotkanie z krakowskim historykiem Marcinem Klemenskim
- „Fredro - konteksty” – organizacja spektaklu w rocznicę 230-lecia urodzin Aleksandra Fredry w dniu 11 listopada (listopad)
- „Smaki Niepodległości” – organizacja koncertu oraz kramów gastronomicznych z okazji obchodów święta patrona miasta Jawora, św. Marcina (listopad)
- „Jak obiegłam ziemię jaworską” – spotkanie podróżnicze z biegaczką Dorotą Bober (grudzień)
- „Jaworska Kiełbaska” – promocja publikacji dr. Grzegorza Sobela oraz degustacja historycznego przysmaku (grudzień)
- „Jarmark bożonarodzeniowy” – plenerowe warsztaty wypieku pierników z jaworskich form piernikarskich; odbyły się 3 edycje wydarzenia w Jaworze, Świerzawie oraz w Bolkowie (grudzień)
- „Drzewko bożonarodzeniowe” – internetowa prezentacja eksponatu najstarszego na Śląsku drzewka bożonarodzeniowego ze zbiorów własnych
- „Targi książki regionalnej” – udział w targach książki organizowanych w Książnicy Karkonoskiej w Jeleniej Górze

Gromadzenie i opracowywanie zbiorów oraz prowadzenie dokumentacji archiwalnej - prowadzenie ksiąg inwentarzowych zbiorów, gromadzenie muzealiów

Prowadzenie Ksiąg (na bieżąco):

- księgi inwentarzowej artystyczno-historycznej- 111 poz.
- księgi przyrodniczej – 11 poz.
- księgi wpływu – 122 poz.
- ruchu muzealiów: wypożyczenia na zewnątrz-101, zwroty wypożyczeni- 24, depozyty-1
- wpis eksponatów do księgi pozyskanych z przedwojennego muzeum MJ/Po – 19 poz.

Prowadzenie dokumentacji magazynowej i archiwalnej Działu:

Gromadzenie muzealiów:

- wypożyczenia wewnętrzne – 175
- sporządzanie promes archeologicznych – 8

Przeprowadzenie Komisji Zakupów Muzealiów sporządzenie dokumentacji (10 komisji):

- dary eksponatów – 40 poz., wartość 39486 zł
- zakupy eksponatów – 79 poz., wartość 16018 zł
- pozyskane ze zbiorów przedwojennego muzeum – 9 poz., wartość 3510 zł
- prowadzenie druków- Przyjęcia Środka Trwałego – 128
- oferta zakupu – Protokół przyjęcia dobra kultury – 15
- Umowa przyjęcia daru - 10

Działalność naukowa: Redakcja naukowa publikacji „Kiełbaska Jaworska. Rzecz o przysmaku znad Nysy Szalonej”

Biblioteka – pozyskano 147 pozycji (70 wydawnictw zwartych i 77 druków ulotnych)

Konserwacja zbiorów własnych muzeum

Działalność administracyjna

Działalność gospodarcza i remontowa

8.4 Turystyka, sport i rekreacja

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jaworze wykorzystał dotację przedmiotową w wysokości 1.470.240,00,00 zł (tj. 100 % planu) oraz dotację celową w wysokości 130.000,00 zł (tj. 93,58 % planu) z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne: zakup i montaż energooszczędnego oświetlenia – Kryta Pływalnia Słowianka; zakup i montaż jacuzzi – Kryta Pływalnia Słowianka; zakup maszyny szorująco – ścierającej – Kryta Pływalnia Słowianka; zakup i montaż skrzynek elektrycznych – OW Jawornik.

Zaplanowano kwotę 150.000,00 zł, którą wykorzystano w 94,96 % planu. Kwota 140.000,00 zł przekazana została dla Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jaworze z przeznaczeniem na organizację zleconych imprez sportowych, tj.: turnieje piłki nożnej, imprezy sportowo-rekreacyjne, zawody pływackie, cykl imprez sportowych w okresie sezonu kąpielowego, bieg „Niepodległa”.

Kwota 650,00 zł przeznaczona została na współorganizację projektu pn. „Szkolny Klub Sportowy” prowadzonego w jaworskich szkołach podstawowych.

8.5 Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (w tym transport)

8.5.1 Gospodarka Mieszkaniowa

Gmina w świetle obowiązujących przepisów zobowiązana jest do zapewnienia lokalu mieszkalnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkaniowy zasób Gminy Jawor jest położony na terenie miasta Jawora, jest zarządzany i administrowany przez Zarząd Lokalami Komunalnymi w Jaworze.

Mieszkaniowy zasób Gminy Jawor według stanu na dzień 31.12.2023 r. posiada 1391 lokali komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej 5349 m² oraz 5 lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 122 m².

W 2023 r. Gmina Jawor wydała 22 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu komunalnego/socjalnego oraz 26 propozycji lokali do remontu we własnym zakresie oraz na własny koszt.

Zasady przydziału lokalu gminnego reguluje Uchwała nr XXXIX/327/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27.09.2022 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jawor oraz uchwała XLIX/377/23 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 28 lutego 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jawor.

W roku 2023 Gmina Jawor udzieliła dotacji w wysokości 1.152.734,22 zł Zarządowi Lokalami Komunalnymi na wykonanie remontów:

- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu papowego w budynku mieszkalnym przy ul. Kolejowa 6a-b – 44.637,19 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu papowego w budynku mieszkalnym przy ul. Staszica 5 – 36.078,40 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu papowego oraz ceramicznego w budynku mieszkalnym przy ul. Staszica 20 – 47.534,21 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Starojaworskiej 121 – 140.181,80 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Starojaworskiej 1 – 144.525,63 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu w budynku mieszkalnym przy ul. Starojaworskiej 29 – 46.500,00 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachu w budynku mieszkalnym przy ul. kard. S. Wyszyńskiego 13 – 85.0080,73 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego oraz wykonanie drewnianej konstrukcji dachu w budynku mieszkalnym przy ul. Strzegomska 7 – 490.223,01 zł
- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Legnickiej 20-21 – 49.912,48 zł

- Kompleksowa wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Staszica 14 – 39.625,39 zł
- Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Starojaworskiej 9 – 8.577,96 zł
- Wymiana pokrycia dachowego pomieszczenia gospodarczego przy ul. Reja 3c – 19.857,42 zł.

8.5.2 Gospodarka komunalna

Świadczenie usług transportu zbiorowego

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Jaworze nr XLI/261/2017 z dnia 2 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej na terenie Gminy Jawor funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska. Jaworska komunikacja miejska realizowana jest za pośrednictwem czterech autobusów, które przewożą pasażerów na linii nr 1 oraz linii nr 2. Linia nr 1 komunikuje dwie skrajne części miasta: od pętli na ulicy Starojaworskiej Jawora, przez centrum, do wylotu w kierunku Bolkowa ul. Reymonta. Natomiast Linia nr 2 komunikuje Osiedle Metalowców przez dworzec autobusowy (blisko centrum) z Osiedlem Słowiańskim oraz z Osiedlem Przyrzecze. Kursy wykonywane są od godzin porannych, do godzin wieczornych oraz w dni wolne od pracy. Bezpłatna komunikacja miejska jest bardzo popularnym środkiem transportu dla osób zamieszkujących obrzeża miasta, jak i tych, którzy nie posiadają własnego środka transportu.

W ramach umowy ze spółką INWESTCJE w roku 2023 r. poniesiono nakłady w wysokości **1.753.811,52 zł.**

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Zadania własne dotyczące zaopatrzenia mieszkańców Gminy Jawor w wodę, Gmina realizuje poprzez zakład budżetowy Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze. ZWIK zaopatruje w wodę poprzez pobór z ujęć podziemnych oraz poddaniu ich uzdatnianiu (odmanganianie, odżelazianie). Woda przed podaniem do sieci jest stale dezynfekowana

podchlorynem sodu. Po wykonaniu dezynfekcji woda podawana jest za pomocą pomp do miejskiej sieci wodociągowej. Jakość wody jest badana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294, dotyczy wody pobieranej z sieci). Zakład Wodociągów i Kanalizacji ma ustalone punkty poboru, są one zlokalizowane odpowiednio:

- na ujęciach wody,
- w miejscach wprowadzania wody do sieci,
- u odbiorców.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji jest zobowiązany zgodnie z powyższymi przepisami do kontrolowania jakości wody w ramach monitoringu kontrolnego (obejmuje parametry fizykochemiczne oraz mikrobiologiczne) oraz przeglądowego (jest to monitoring kontrolny rozszerzony o kilkanaście dodatkowych parametrów chemicznych i mikrobiologicznych). ZWiK nie posiada własnego laboratorium, dlatego zleca pobór oraz wykonanie analiz wody. Nadzór nad jakością wody pełni Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze. W roku 2023 wykonano 11 kontroli badań jakości wody przeznaczonej do spożycia (6 kontroli wewnętrznych oraz 5 kontroli urzędowych) wykonanych na próbach wody pobranych z sieci oraz obiektów będących w zarządzie ZWiK.

Z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych oraz kontroli urzędowych badań jakości wody wynika, iż jakość wody na dzień 31.12.2023 r. odpowiadała wymogom sanitarnym stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie cyt. wyżej

rozporządzeniem Ministra Zdrowia spełnia wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne.

ZWiK zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia dla Gminy Jawor. Woda sprzedawana jest również do okolicznych gmin tj. Gmina Paszowice (Zębowice, Paszowice), Gmina Męcinka (Słup, Piotrowice, Chełmiec), Gmina Mściwojów (Godziszowa). W 2023 roku wyprodukowano 1 406 160,00 m³ wody.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Jaworze odpłatnie wykonuje zadania w zakresie zbiorowej dostawy wody i zbiorowego odbioru ścieków, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych. W 2023 roku koszty wzrosły w skali której nie można było przewidzieć, a wpływ na to miała między innymi globalna sytuacja polityczno-gospodarcza. Wzrost tych kosztów znacząco wpływa na sytuację finansową Zakładu.

Informuje się, iż ceny za dostawę wody i odprowadzenie ścieków wynikają z taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Od dnia 1 lutego 2022 r. cena za dostawę wody w ilości 1m³ wynosiła 3,53 zł netto a cena za odprowadzenie 1m³ ścieków wynosiła 4,40 zł netto.

W chwili obecnej procedowany jest przez regulatora Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie we Wrocławiu wniosek Zakładu o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na terenie miasta Jawora na okres 3 lat.

Odpady

W roku 2023 odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Jawor na podstawie umowy podpisanej w roku 2021 zajmowało się Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” z siedzibą w Jaworze przy ul. Poniatowskiego 25. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce na zlecenie Gminy prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jaworze przy ul. Słowackiego 32.

Na podstawie Uchwały nr XX/175/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jawor w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów ustanowiono na terenie Gminy Jawor selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w zakresie obejmującym, co najmniej:

1. Metale,
2. Tworzywa sztuczne,
3. Papier,
4. Szkło,
5. Odpady komunalne ulegające biodegradacji,
6. Odpady zielone,

7. Przeteterminowane leki i chemikalia,
8. Zużyte baterie i akumulatory,
9. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
10. Meble i inne odpady wielkogabarytowe,
11. Odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne,
12. Zużyte opony.

W zamian za uiszczaną opłatę na rzecz właścicieli nieruchomości w 2023 r. świadczone następujące usługi:

1. Wyposażono wszystkie nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane, szkło i odpady ulegające biodegradacji.
2. Wszystkie nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej wyposażono w pojemniki do zbiórki niebieski na papier i żółte na metale i tworzywa sztuczne
3. Właścicielom nieruchomości jednorodzinnych wydawane były worki: niebieskie na papier, żółte na metale i tworzywa sztuczne.
4. Nieruchomości niezamieszkała wyposażono w pojemniki do zbiórki odpadów w ilością zgodnych ze złożoną przez właściciela deklaracją.
5. Odbierano zmieszane odpady komunalne oraz odpady zebrane w sposób selektywny,
6. Zorganizowano zbiórkę przeteterminowanych leków z aptek (11 punktów zbiórek) oraz baterii 1 akumulatorów (16 punktów zbiórek)

Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Jawor wynosiła **20 176** osób, natomiast liczba zamieszkujących mieszkańcó w gminy wg złożonych deklaracji wynosiła **17 747** osób co stanowi **87,32%** mieszkańcó w zameldowanych. W porównywaniu w roku 2022 było **85,78%**, w roku 2021 było **84,81%** w roku 2020 **84,51%**. Na bieżąco Urząd Miejski prowadzi działania weryfikujące dane zawarte w złożonych deklaracjach przez mieszkańcó w, sprawdzając je ze stanem faktycznym. Systemem gospodarowania odpadami objęte są osoby rzeczywiście zamieszkujące daną nieruchomość, a nie osoby zameldowane. W wyniku przeprowadzonych weryfikacji przez pracowników Referatu GO danych zawartych w złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji w roku 2023 odzyskano kwotę 142 000,00 zł.

W 2023 r. z terenu Gminy Jawor odebrano 10 888,8035 ton odpadów komunalnych w tym:

Przez firmę odbierającą bezpośrednio z nieruchomości

KOD odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych przez firmy odbierające (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	378,9600
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	630,2200
15 01 07	Opakowania ze szkła	386,5600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1520,4800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5293,0000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	16,2400
20 02 32	Leki inne niż wymienione w kodzie 20 01 31	0,8635
Razem		8 221,3235

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, punktach skupu metali, punkcie zbiórki odpadów RTV i AGD

Kod odpadów	Rodzaj Odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych (MG)	
		Ogółem	w tym PSZOK
15 01 04	Opakowania z metali	27,7346	0,000
16 01 03	Zużyte opony	25,3700	25,3700
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w kodzie 17 01 06	278,1600	278,1600
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	24,6230	0,0000
17 04 02	Aluminium	35,3759	0,0000
17 04 03	Ołów	1,8100	0,0000
17 04 04	Cynk	3,4581	0,0000

17 04 05	Żelazo i stal	1540,6629	0,0000
17 04 11	Kable inne niż wymienione w kodzie 17 04 10	0,0250	0,0000
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0600	0,0600
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	5,8700	5,700
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w kodzie 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	4,9050	4,7800
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w kodach 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	11,6855	11,1000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	336,9400	336,9400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	371,2800	371,2800
Razem		2 667,4800	1 033,3900

W roku 2023 o sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych:

- do składowania przekazano 1259,022 MG

W roku 2023 osiągnięto:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 37,33 % – wymagany 35 %
- poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych – 11,24 %.

Wykonano utwardzenie miejsc gromadzenia odpadów przy 8 nieruchomościach położonych przy ulicach: Starojaworska 25, 27, 29, 121, 1-Maja 3, Wyszyńskiego 2, 28, 38, Limanowskiego 5 Zakupiono trzy boksy na pojemniki, które ustawiono przy nieruchomościach: Starojaworska 29, Wyszyńskiego 2, Mickiewicza 47.

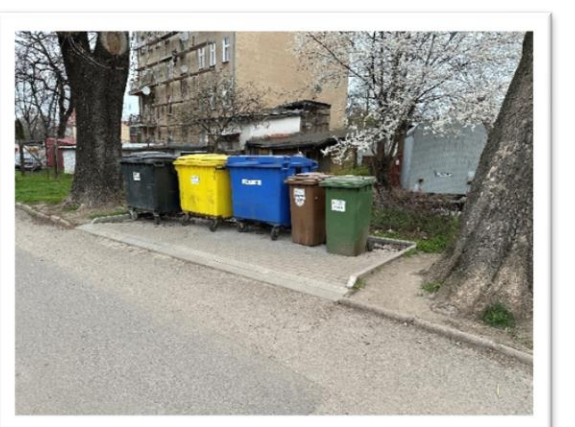
1 Maja 3:

Starojawska 121:

Starojawska 25:

Starojawska 27:

Starojawska 29:

Wyszyńskiego 2:

Wyszyńskiego 28:

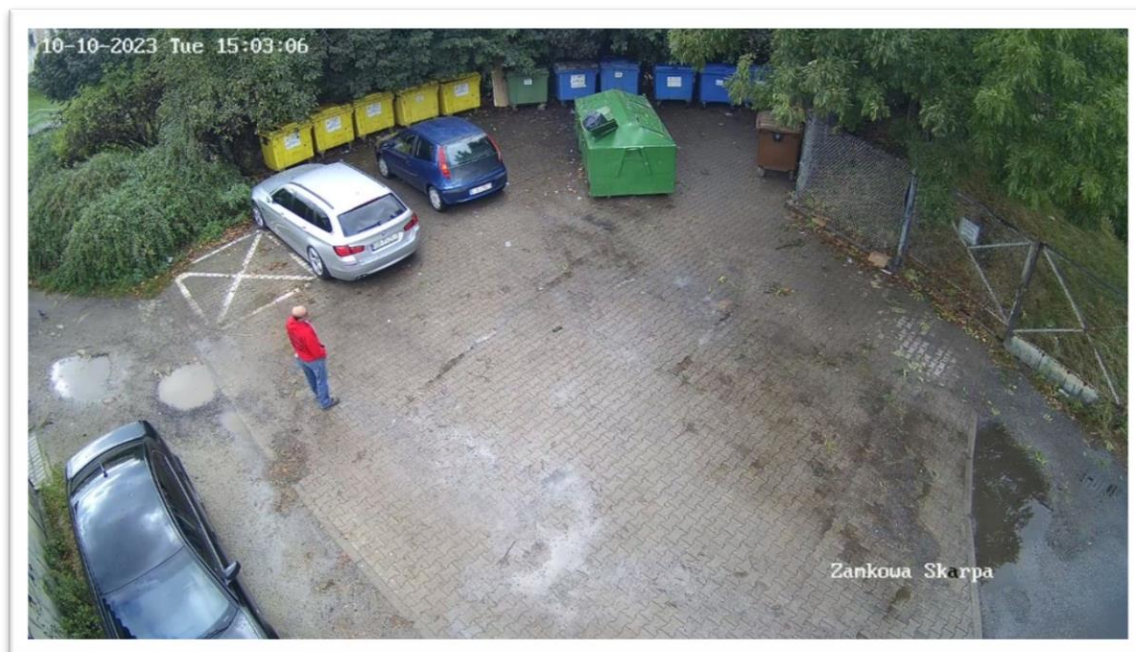
Wyszyńskiego 38:

Mickiewicza 47:

Zainstalowano monitoring miejsc gromadzenia odpadów przy nieruchomościach:
ul. Zamkowa 3, ul. Parkowa obok OSIR , miejsce gromadzenia odpadów „Zamkowa Skarpa”.

Wnioski:

1. Należy nadal prowadzić weryfikację danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi szczególnie pod kątem zgodności liczby osób zamieszkałych z liczbą osób zgłoszonych w deklaracji.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi: zakup aplikacji na telefon informującej o terminach odbioru odpadów, zakup wiat i budowa utwardzeń pod pojemniki.

8.5.3 Pozostałe zadania

Wykonano remont cząstkowy dróg gminnych wbudowując 595 ton masy. W ramach powyższego remontu wykonano niezbędne naprawy dróg gminnych poprawiając stan techniczny dróg i bezpieczeństwo użytkowników. Wydatkowano kwotę **651.729,95 zł**

Realizowano zadania:

- 1) utrzymanie oznakowania poziomego oraz wiat przystankowych. W ramach zadania wykonywano systematyczne przeglądy oznakowania poziomego oraz na bieżąco dokonywano niezbędnych napraw i konserwacji. Montowano również nowe oznakowanie, utrzymywano i konserwowano słupki hydrauliczne blokujące wjazd na płytę Rynku koszt powyższych zadań wyniósł **80.000,00 zł**
- 2) Zostało odnowione oznakowanie poziome, tj. linie segregacyjne oraz przejścia dla pieszych. Odnowiono ok. **1.400 m²** oznakowania poziomego. Poniesiony koszt to **50.506,26 zł**,
- 3) Utrzymanie zimowe dróg gminnych. W ramach powyższego zadania wykonywano odśnieżanie i uszarstnianie dróg gminnych w okresie zimowym. Koszt powyższego zadania wyniósł **529.705,55 zł**,
- 4) utrzymanie czystości na terenach gminnych. W ramach zlecenia wykonywano:
 - zmiatanie ulic, parkingów, placów i terenów należących do Gminy Jawor oraz alejek parkowych,
 - oczyszczanie terenów należących do Gminy Jawor z odpadów, odchodów zwierzęcych itp.,
 - mycie wiat przystankowych i utrzymanie czystości w obrębie przystanków,
 - oczyszczanie parkingów, placów i terenów należących do Gminy Jawor z materiałów szorstkich używanych do prowadzenia akcji zimowej,
 - uzupełnianie woreczków i torebek w podajnikach na psie odchody,
 - odśnieżanie i posypywanie piaskiem chodników znajdujących się w pasach dróg gminnych,
 - utrzymanie porządku na placach zabaw których właścicielem jest Gmina Jawor,

Koszt powyższego zadania wyniósł **803.000,00,00 zł**.

- 5) Utrzymanie terenów zielonych. W ramach zadania wykonywano prace przy zieleni miejskiej polegające na czyszczeniu terenów zielonych, grabieniu i pielęgnacji zieleni, dokonywano nowych nasadzeń, formowano korony drzew, wykonywano cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów, zakładano trawniki w miejscach wydeptanych. Koszt powyższego zadania wyniósł 700.000,00 zł.

9 Podsumowanie

Prezentowany Raport o Stanie Gminy Jawor za 2023 rok sporządzony został na bazie dokumentacji przygotowanej przez poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego oraz jednostki organizacyjne gminy. Jest to dokument jawny, który zostanie omówiony podczas sesji absolutoryjnej Rady Miejskiej.

Z perspektywy urzędu burmistrza, wyrażam ogromną satysfakcję z efektów pracy samorządu w roku 2023, szczególnie w kontekście kluczowych inwestycji, które z sukcesem zrealizowaliśmy lub zapoczątkowaliśmy. Jestem pełen nadziei na kontynuację owocnej współpracy w dalszym rozwoju miasta.

Widzę ogromny potencjał Jawora, dlatego wierzę, że poprzez wspólny wysiłek i zaangażowanie będziemy w stanie osiągnąć jeszcze więcej sukcesów i uczynić nasze miasto piękniejszym.

Dziękuję moim współpracownikom za entuzjazm i determinację, które są bezcenne w osiągnięciu wyznaczonych celów.

Zapraszam wszystkich do dalszej współpracy i dążenia do jeszcze lepszej przyszłości dla Jawora. Razem rozwijamy nasze miasto.

Emilian Bera

Burmistrz Miasta Jawora